LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 27 (547) TORONTO, Ontario 1960 m. liepos (July) mėn. 7 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

341 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Jaunimo kelias

Mokslo metai pasibaigė visose mokyklose — ir augštosiose, ir vidurinėse, ir pradinėse. Džiaugiamės, kad lietuvių tėvų dauguma rūpinasi savo vaikų ateitimi, stengiasi juos išmokslinti, duoti pagrindą jų ateities gyvenimui. Jau būtų, turbūt, nelengva rasti lietuvišką šeimą, kurios vaikai nutrauktų mokslą dar nebaigę vidurinės bendrojo lavinimo arba kurios nors specialiosios mokyklos. Nemažas taip pat skaičius veržiasi į augštąjį mokslą. Visos Kanados universitetuose bei kitose augštosiose mokyklose studentų skaičius jau bus gerokai prašokęs 200, o gal ir pasiekęs visus 300. Žinoma, tai dar ne visi. Jų galėtų būti dar bent visa šimtine daugiau. Tačiau tai jau gražus mūsų lietuviškosios bendpradės duoti vaisių. Jis papildys jau užsimezgusį gražų būrelį ruomenės žiedas, kuriuo galime girėtis ir kuris po keleto metų naujosios šio krašto inteligentijos.

Jie, žinoma, atneš į lietuviškąją bendruomenę ir naujos dvasios, kuri senesniajai kartai gal bus ir sunkiai suprantama, kartais ją gal net papiktins, bet kada gi senoji karta buvo visiškai patenkinta naująja? Tai amžinas ir neišvengiamas gyvenimo ratas. Šiame atvejy jaunoji kartaa senajai, žinoma, bus dr nesuprantamesnė, nes junosios kartos bus pereitas visiškai skirtingas ugdymosi bei mokslinimosi kelias. Bet tai neišvengiamas rezultatas mūsojo gyvenimo. Skirtingoje mokyklinėje sistemoje išaugę, skirtingos erudicijos tėvai gal sunkiai tesusikalbės su savo vaikais, daugeliu atžvilgių gal atsidurs žąsiukus išperėjusios vištos padėty prie kūdros, tačiau dėl to padėties tragiška nereikėtų laikyti. Tai bus natūraliausi mūsojo gyvenimo vaisiai. Tragiška būtų, jei vaikai nusigręžtų nuo savo tėvų bei nuo lietuviškosios bendruomenės.

Pagrindo šitokiems būkštavimams dar neturime. Mūsų jaunimo dvasia tebėra sava, lietuviška. Jei pasitaiko kur išimčių, tai jos negali būti apibendrintos ir priskirtos visam jaunimui. Juk argi nepasitaiko to ir suaugusių tarpe? Argi nėra suaugusių tarpe tokių, kurie tėvynės padangėje auklėti ir mokslus baigę, šiandien su užsispyrimu lyg norėtų visą savo praeitį vienos rankos mostu nubraukti ir ją pamiršti? Tai nei jaunimo, nei senimo, bet atskirų individų žmogiškos vertės supratimo problema.

Vyresnioji karta iš jaunimo negali reikalauti daugiau, kaip iš savęs pačių. Negali taip pat reikalauti vadovaujamojo vaidmens, nes tam visiškai nėra psichologinių sąlygų. Visa, kas jaunimui šiandien įdomu, kas jam rūpi, tėvams ir vyresniajai kartai yra nesuprantama. Tad kuo gali būti paremtas jų autoritetas jaunimo impulsyviame amžiuje? Tai yra neišvengiamybė ir su tuo tenka susitaikyti. Iš to, žinoma, dar neseka, kad tėvai bei išviso vyresnieji nebegali daryti jaunimui jokios įtakos ir turi juos palikti blaškomus visų šio kontinento vėjų. Yra sričių, kuriose tas ryšys gali ir privalo būti išlaikytas. Tai mūsų lietuviškosios bendruomenės principai. Jaunimas turi išlikti prie jų, nors gal ir kitokiose pasireiškimo formose. Čia analogijos galime rasti ir mūsų senesnės kartos inteligentų jaunystėje. Mokslus einančių kaimo vaikų santykiai su tėvais bei kaimo vyresniąja karta buvo tam tikru atžvilgiu panašūs į dabartinius mūsojo jaunimo santykius su vyresniąja karta. Ir tada mokslus einančios jaunuomenės bei jų tėvų pasauliai išsiskyrė, betgi dauguma tėvų visdėlto sugebėjo savo vaikuose įskiepyti ir išlaikyti tuos principus, kurie jiems buvo brangūs. Jie taip pat nebuvo autoritetai vaikams, bet juos veikė savo meilės galia, savo nuolat rodomu jiems rūpesčiu. Veikė į jaunimą nuolatinis juntamas dvasinis ryšys.

Ir šiandien mes tik juo tegalime pasitikėti ir remtis. Ne jaunimo instruktavimas, ne pamokslai bei barimai, bet nuolatinis pastovus ryšys su jais bei jauki atmosfera, gali geriausiai prilaikyti augančią kartą lietuviškoje bendruomenėje, ugdyti ją lietuviškoje dvasioje. Nereikalaukime iš jaunimo pirmiausia, kad jis domėtųsi vyresniosios kartos darbais, bet domėkimės jo rūpesčiais, jo užsimojimais, paremkime juos. Parodykime, kad domimės jų gyvenimu bei jų rūpesčiais, o jie pajus, kur yra saviškiai, ir ryšys bus išlaikytas. Tai tinka ir pavieniems šeimoms, ir visai bendruomenei.

Sveikiname Vakarų Kanados lietuvius, susirinkusius į Vakarų Kanados Lietuvių II Sąskrydį Calgary, Alta.

KARINIŲ BAZIŲ LANKAS APLINK SOVIETIJĄ

JAV TURI 80 KARINIŲ BAZIŲ 25 KRAŠTUOSE. GALI NAUDOTIS 170 PAGALBINIŲ BAZIŲ. LAIVYNAS PASIRUOŠĘS. BAZIŲ KRITIKAI IR PANAIKINIMAS.

Kai vakariečiai pradėjo šnairuoti į sovietus, pasiryžusius užvaldyti pasaulį, JAV su savo sąjungininkais ėmė steigti karines bazes, kad iš jų galėtų smogti tuo atveju, jei sovietų karinės pajėgos imtų judėti vakarų link. Pradžioje buvo steigiamos bazės galimai arčiau S. Sąjungos, nes tada JAV B-47 bombonešiai dar negalėjo pakilti tolimiem skridimam. Vėliau vakariečių strategai savo gynybines bazes sustiprino įvestami tolimojo skridimo bombonešius B-52, kurie gali pakilti iš JAV ir, pasipildę benzino pakeliui pasiekti betkurį sovietų taikinį. Vidužemio jūros ir Ramiojo vandenyno laivynuose buvo padidintas tankinių laivų skaičius, gabenąs kurą ir kt. reikmen. lėktuvams. Naujieji povandeniniai laivai Polaris su atominėm raketom gali pasiekti betkurią pasaulio pakrantę, o aviacijos tarpžemyninės raketos, paleistos iš bazių JAV gali pasiekti betkuriuos sovietų taikinius už 7.500 mylių. Taigi, JAV gynyba yra išdėstyta, galima sakyti, dviejose linijose — tolimose bazėse ir JA V-bėse. Šiuo metu JAV turi 80 karinių bazių — lėktuvams ir laivams — 25 kraštuose bei teritorijose. Be to, jos turi 170 pagalbinių bazių pagal atskiras sutartis su atitinkamais kraštais arba pagal Atlanto ir Pietryčių Azijos sąjungų planus.

Vietiniams puolimams atremti

Tose bazėse laikomos karinės pajėgos nėra didelės, bet judrios ir gerai parengtos, kad galėtų veikti vietinių pavojų atvejais be masyvinio bombonešių įsikišimo. Jos taipgi aprūpintos netolimų distancijų atominiais ginklais. Ramiojo vandenyno laivynas visada yra pasiruošęs ir, pasak jo vado admirolo H. Felt, per kelias valandas gali paimti lėktuvus, dalinius, ginklus iš Japonijos, Okinavos, Filipinų ir išplaukti Pietryčių Azijon, kur nuolat gresia komunistinis pavojus. Sausumos kariuomenės daliniai tokiose bazėse, kaip V. Berlynas, irgi yra žymi atspirtis prieš galimą sovietų puolimą. JAV karinės jėgos šiuo metu yra taip išdėstytos, kad galėtų greitai atsakyti į sovietų puolimą ir kad negalėtų būti sunaikintos sovietinių ginklų. Jei visos JAV karinės pajėgos būtų sutrauktos į JAV, pasak vieno aviacijos karininko, sudarytų viliojantį taikinį sovietams.

Panaikinti bazes!

Žinant tokias JAV karines pajėgas, netenka stebėtis sovietų šauksmu: panaikinti bazes! Chruščiovas ėmėsi visų galimų priemonių prieš jas — ir glostančių ir grasinančių. Nusiginklavimo konferencijose jis siūlo jau pirmoj stadijoj jas panaikinti. Išėlimo momentais jis grasina apšaudyti raketomis kraštus, kuriuose yra JAV bazės. Taikos kongresais, komitetais, memorandumais — JA V-bėse, Kanadoj ir kt. — jis vilioja pasaulio opiniją spausti amerikiečius, kad nusiginkluotų, t.y. pasitrauktų nuo sovietinių sienų ir leistų komunistams užiminėti dar laisvus kraštus.

Tan balsan įsijungia ir kaikurie neutralieji. Pvz. Indijos premjeras Nehru pareiškė, esą bazės yra "erzinantis simbolis svetimos jėgos ir karo priminimas". JAV laikraštininkas W. Lippman, rašydamas apie Japoniją, pažymėjo, kad kaikuriuose kraštuose bazės šiuo metu esančios pavojingos, nes keliančios juose nerimą, baimę ir pasipriešinimą.

Tokių balsų akivaizdoj JAV-bės laikosi lankstumo politikos. Pvz. kai Islandijoj kilo nepasitenkinimas dėl karinės bazės, JAV 1959 m. atitraukė karinius dalinius, palikdamos tiktai įrengimus ir atitinkamas mažas įgulas jiems prižiūrėti bei saugoti. Kai Marokas ėmė reikalauti bazių panaikinimo, JAV sutiko tai padaryti 1963 m. ir perkelti savo bazes Ispanijon.

Šis lankstumas betgi nereiškia tolimųjų JAV bazių panaikinimo, nes jos, būdamos laisvojo pasaulio sargyboje, kartu dengia ir JA V-bes. Krašto apsaugos min. F. Gates pareiškė: "Vienas Chruščiovo pagrindinių tikslų yra išardyti mūsų sutelktinę gynybą ir tuo būdu sunaikinti priekinę mūsų strategiją, nustumti mus atgal į tvirtovę Ameriką. Mes negalime to prileisti. Mes turime išlaikyti savo išdėstytas pajėgas ir įkvėpti ryžto bei jėgos laisvajam pasauliui".

Laisvės gynėjų suvažiavimas

Prieš dešimt metų laisvojo pasaulio intelektualai, grupės amerikiečių ir kitų į Kanadą, suorganizavo Kultūrinės Laisvės Kongresą atsverti sovietinei įtakai kultūrininkų tarpe. Sąjūdin įsijungė 48 kraštų intelektualai. Dešimtmečio proga Berlyne įvyko jubiliejinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 221 atstovas. Amerikietis G. Kennan, buvęs ambasadorius Maskvoje, savo kalboje konstatavo, kad komunizmas šiuo metu kaip ideologija esąs netekęs įtakos kultūrininkų sluogsniuose ir esąs apsigynimo pozicijoje. Esą jis susirūpinęs savo jaunimu, kuris nepasitenkinąs propaganda ir reikalaująs teisės į gilesnį žinojimą. Išoriniai pavojai laisvei esą sumažėję. Kompozitorius N. Nabokov, giminaitis Vlad. Nabokovo, romano "Lolita" autoriaus, kalbėjo apie B. Pasternaką. Jis buvo palaidotas ne Maskvoje, be jokių iškilmių, net spauda nepranešusi apie jo laidotuves, o visdėlto susirinko 1.500 asmenų. Jo knyga "Daktaras Živago" S. Sąjungoj nebuvo atspausta, tačiau vienas jaunuolis laidojimo metu išėjęs priekin ir ėmęs deklamuoti jos ištrauką "Hamletas". Vienas po kito dalyviai ėmę kartu deklamuoti ir atrodę, kad visa minia deklamuoja.

Suvažiavime ntrūko ir savikritikos balsų. Visa eilė žymių kultūrininkų plakė kaikuriuos vakariečių gyvenimo reiškinius, reikalaudami naujos iniciatyvos.

Atvyko iš Lietuvos

Čikagon atskrido Antanina Kaušienė su dukra Irena, 19 m. amžiaus. Jas atsikvietė vyras bei tėvas Petras Kaušas, gyv. 4359 S. Paulina St. Atskrido į Midway aerodromą North West linijos lėktuvu. Atvykėlės buvo sutiktos gausaus būrio bičiulių ir apdovanotos gėlėmis. Jų apdarai buvo amerikiniai ir nesiskyrė nuo vietinių.

Jurgio ir Elenos Sirusų duktė Danutė atskrido iš Lietuvos birželio 29 d. Ji buvo palikta Lietuvoje 3 mėn. pas vieną senutę, kuri ją perdavė tėvų giminėms. Tėvai, atvykę į JAV, pradėjo rūpintis Danutės atkvietimu. Visų pastangų vaisiai betgi pasirodė tik po Chruščiovo vizito JAV. Danutei buvo leista atvykti pas tėvus. Ji atskrido į Niujorką olandų oro linijos International lėktuvu. Jos tėvai gyvena Woodhaven, N.J. Ji 16 metų, Lietuvoje baigusi vidurinės mokyklos 9 klases (išviso yra 11 klasių).

Kunigų Vienybės

metinis suvažiavimas numatytas spalio mėn. Hamiltone, naujojoj klebonijoj. Tiksli data bus paskelbta vėliau. Šis suvažiavimas bus studijinio pobūdžio ir truks dvi dienas. Valdyba jau yra numačiusi atitinkamas temas ir referentus. Visi Kanadoj gyvenąs katalikų kunigai kviečiami dalyvauti. V.

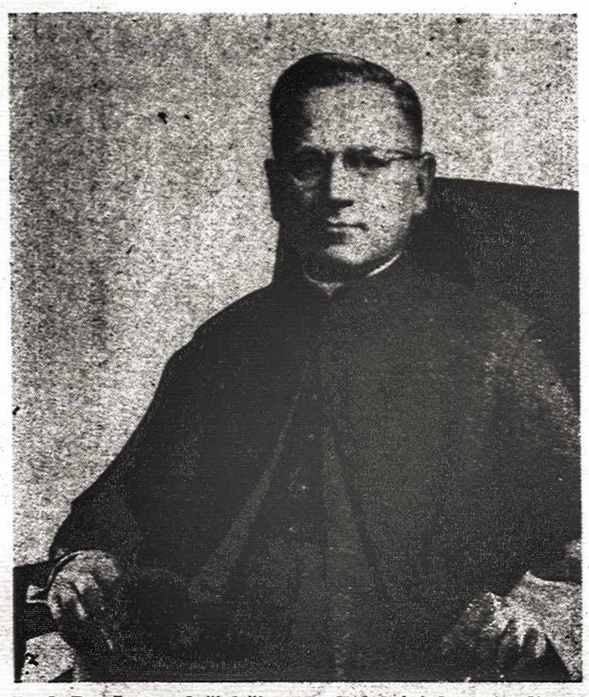

Prel. Pr. Juras plačiai žinomas kultūrininkas ir lietuvių kultūrininkų rėmėjas, kuris šį sekmadienį pašventins Toronte Lietuvių Vaikų Namų kertinį akmenį.

Savaitės įvykiai

Komunizmo šešėlis atsirado JAV pašonėje — Kuboje ir drumsčia santykius. Iš pradžios į Fidel Castro revoliuciją buvo žiūrėta kaip į eilinį P. Amerikoj dažną perversmą. Pastarojo meto įvykiai betgi atskleidė tikrąjį jos veidą. Po A. Mikojano vizito Kubos politika aiškiai palinko Maskvon. Chruščiovas pakviestas atsilankyti kaip tik prieš prezidentinius JAV rinkimus, o F. Castro yra pasižadėjęs vykti Maskvon, kur Kubos įvairios delegacijos lankosi viena po kitos. Praėjusį [illegible] JAV. Kubos [illegible] kai Castro vyriausybė nusavino Texaco, Standard Oil, Esso ir Shell bendrovių žibalo valyklas, atsisakiusias valyti sovietų žibalą. Ikišiol jos imdavo žibalą iš Venezuelos. JAV ir Britanija pareiškė protestą, o kongresas priėmė įstatymą, leidžianti prezidentui sumažinti Kubos cukraus importą. F. Castro šį įstatymą apšaukė nemoraliu, kvailu ir pagrasino, kad už kiekvieną sumažintą svarą Kuba nusavinsianti vieną JAV cukraus įmonę, kurių Kuboj esą 36. Be to, dideli kiekį Kubos cukraus yra nupirkusi Sov. Sąjunga, kuri remia Castro smūgius prieš JAV ir pažadėjo aprūpinti kraštą žibalu. Amerikiečiai, ilgai stebėję įvykių eigą, yra pasiryžę reaguoti dėl Kubos politikos, įkeliančios Maskvos jėgas į P. Ameriką. Havanoj jau ruošiasi įsikurti sovietų ambasada su 200 tarnautojų. Visos partijos uždarytos, išskyrus komunistų, laikraščiai padaryti vyriausybiniais; privati nuosavybė suvaržyta. Vykdant žemės reformą buvo įsteigtas valstybinis ūkio institutas, kuris nusavintus dvarus pavertė kūnomis - kolchozais, neišdalino ūkininkams. Be to, šis institutas yra nusavinęs apie 120 įvairių privačių ūkio bendrovių, $250 mil. vertės. O pats F. Castro pareiškė: "Centą po cento imsime Amerikos investuotą kapitalą iki nieko neliks". Ir visa tai dedasi už 90 mylių nuo JAV. Tenka laukti, kad JAV netrukus sumažins ar visai sulaikys Kubos cukraus importą, dabar siekianti pusę visos jo gamybos. Jei šis ėjimas nepadės, JAV bus priverstos šauktis Amerikos kraštų vad. Caracas rezoliucijos, kuri įpareigoja suinteresuotus kraštus tartis ir, jei reikia, imtis karinių priemonių prieš komunizmo grėsmę. Jei Kuba pasirašytų karinę savitarpės pagalbos sutartį su Sov. Sąjunga, JAV reaguotų nedelsdamos. Yra žinių, kad Raulas Castro ruošiasi vykti Maskvon su diplomatine delegacija savitarpės pagalbos sutarčiai sudaryti.

Chruščiovas Austrijoje

Čia jo vizitas buvo sutiktas gana šaltai. Austrijos vyskupai buvo kreipęsi į tikinčiuosius nerodyti persekiotojui entuziazmo, o laikraščių redaktoriai buvo sutarę nepūsti jo vizito. Kai jis vyko iš aerodromo į Vienos miesto centrą, gatvėse buvo mažai stebėtojų, nors Austrijos kancleris J. Raab buvo prašęs savo tautiečius priimti Chruščiovą draugiškai, atsimenant, kad jo iniciatyva Austrija tapusi laisva. Vietiniai komunistai drauge su sovietiniais fotografais bei korespondentais labai stengėsi vaidinti "didelę minią". Chruščiovo palydą sudarė apie 100 asmenų. Savo kalbose Chruščiovas kaltino vakariečius už viršūnių konferencijos ir Ženevos nusiginklavimo derybų suardymą. Esą sovietai, nežiūrint vakariečių sabotažo, nori pasiekti susitarimo dėl atominių sprogdinimų sustabdymo. Jis aštriai puolė koncl. Adenaueri, išvadindamas Hitleriu, nes sakęs, kad vokiečių tauta esanti Dievo pašaukta gelbėti Europą nuo komunizmo. Skatino plėsti prekybą su Austrija, nors pabrėžė, kad sovietai mokėsią rubliais, nes kitaip austrai pirksią JAV, Anglijoj ir tuo remsią kovą prieš komunizmą. Gyrė Austriją už neutralumą bei neturėjimą JAV karinių bazių.

Neatsakingi už komunistus

Prez. Eisenhoweris, grįžęs iš kelionės Tol. Rytuose, kalbėjo į tautą televizijoje. Jis pabrėžė, kad kelionė buvusi sėkminga ir, išskyrus Japoniją, visur buvęs priimtas entuziastingai. Japonijoj sukėlę riaušes komunistiniai elementai, kurie sukliudę vizitą, tačiau nepajėgę sukliudyti JAV-Japonijos saugumo sutarties ratifikavimo. Tai esąs JAV laimėjimas, prieš kurį nublankstą vizito sukliudymas. Amerikiečiai esą neturėtų prisiimti kaltės už komunistų machinacijas. Tai sakydamas Prezidentas turėjo galvoje savo kritikus, plakusius JAV atsakingus pareigūnus dėl U-2 lėktuvo ir Japonijos vizito. Visdėlto ir respublikonai ir demokratai nevengė kritikos ir toliau. Niujorko gubernatorius N. Rockefeller kritikavo JAV politiką, esą Vašingtonas apleidęs apsiginklavimą, ir šiuo metu nepajėgtų atlaikyti sovietų puolimo. J. W. Fulbright, senatorius ir užsienio politikos komisijos pirm., priminė, kad pastaruoju metu JAV prestižas nukritęs žemiausiai.

Sukilėliai derasi

Alžerijos sukilėlių vyriausybė Tunise, atsiliepdama į prez. De Gaulle kvietimą, pasiuntė tris savo įgaliotinius Paryžiun. Jie susitiko su Prancūzijos delegacija už Paryžiaus Melun vietovėje. Derybos buvo slaptos, ir alžiečių kovotojų atstovai grįžo Tunizijon nieko nepareiškę. Stebėtojai mano, kad paruošiamosios derybos nebuvusios sėkmingos ir nesą gerų vilčių ateičiai, nors apie nutrūkimą nekalba.

KAS NAUJO KANADOJE?

Tremtinių Metai baigėsi su birželio mėn. Kanadiečiai suaukojo $4.680.000. Aukos tebeplaukia ir manoma, kad jos pasieks $6 mil. iki rugsėjo 30 d. Kanados vyriausybė paskyrė $600.000 džiovininkams atkeldinti į Kanadą iš Europos stovyklų. Netrukus laukiama atvykstant 112 naujų džiovininkų iš Italijos, Austrjos ir V. Vokietijos tremtinių stovyklų. W. B. Nesbitt, užsienio r. min. parlamentarinis sekretorius, pareiškė, kad Kandos vyriausybė sutikusi priimti visus V. Europos tremtinių stovyklų džiovininkus, norinčius persikelti Kanadon. Nuo 1945 m. Kanada yra priėmusi apie 250.000 tremtinių. Tikslios statistikos nėra, nes imigracijos ministerija nėra jų atskirai registravusi. JT tremtinių pagalbos organizacijoms Kanados vyriausybė š.m. yra davusi $2.290.000. Baigiant Tremtinių Metus ji dar paskyrė vieną mil. svarų miltų ir pusę mil. dol. Viso pasaulio kraštuose, išskyrus Afriką, Tremtinių Metais buvo surinkta $32 mil. ir tikimasi, kad ši suma pakils iki $45 mil. Įvairių kraštų vyriausybės paskyrė $15 mil.

•

Ateivių įsijungimui Kanados gyveniman yra trejopos kliūtys: kalba bei papročiai, ūkiniai sunkumai bei negalėjimas gauti savo profesijos darbo ir psichologinės priežastys, — tvirtino O. Stearns, Montrealio un-to dėstytoja slavistų suvažiavime Kingstone. Esą dar pakankamai neįvertintas religijos vaidmuo. Labai kliudąs ateivių praeities bei savo krašto garbinimas, dažnai nepatinkąs kaimynams.

Liberalų partija laimėjo rinkimus į N. Brunswick prov. seimą pravesdama 1 atstovą iš 52. Prieš pastaruosius rinkimus seime liberalai turėjo 12 atstovų, o konservatoriai 33, nepartiniai — vieną ir 6 vietos nebuvo užimtos. N. Brunswicke liberalų partijai vadovauja 34 m. advokatas Robichaud, prancūzų kilmės. Jo atrama buvo gausūs provincijos prancūzai - akadiečiai ir ūkininkų sritys. Jis pažadėjo panaikinti sveikatos apdraudos mokestį ir jos išlaidas padengti prov. iždo lėšomis.

•

Vokiečių ateiviai, "Der Courier" savaitraščio žiniomis, iš Kanados būriais grįžtą Vokietijon arba persikelią į JAV, nes Kanadoje nerandą darbo. Nei V. Vokietijos konsulas Waldheim Toronte, nei imigracijos ministerija tas žinias patvirtinti negalėjo, o kitas vokiečių savaitraštis "Torontoer Zeitung" paneigė savo kolegos tvirtinimą, pareikšdamas, esą tik nežymi vokiečių ateivių dalis grįžtanti V. Vokietijon. Esą nebūtų išmintinga palikti Kanadą dėl sezoninio nedarbo.

•

Indėnų vadai, atstovaują "šešių tautų" rezervatą Brantforde, Ont., lankėsi feder. parlamente Otavoje ir atitinkamai komisijai pareiškė reikalavimą pripažinti ju rezervatą nepriklausoma valstybe. Esą jie turį ir gyventojus, ir teritoriją, ir valdžią, ir turtą. Jų konfederacija buvusi sudaryta Dievo Apvaizdos, kuri parodžiusi būdą gyventi taikoje ir gintis nuo priešų. 1784 m. Haldimand sutartis su britų karaliu Jurgiu III leidžianti turėti savo įstatymus ir Kanados feder. vyriausybė neturinti teisės valdyti juos primestais įstatymais. Bandymas įjungti indėnus Kanados pilietybėn reiškias tautžudystę bei jų religijos sunaikinimą. Vadai taipgi protestavo prieš įvestus rezervato vadovybės-tarybos rinkimus, nes jie laužą paveldimų vadų sistemą ir juose iš 7000 rezervato gyv. dalyvauja tik mažuma: iš 3000 balsuotojų tik 600.

Iš Kanados Dominion Day proga įvykusio parado: Mutual Cooperation League organizatorių grupė (lietuvių atstovas P. Lelis — kraštinis dešinėj) ir lietuvaičių grupė mašinoj su vėliavomis Toronte. Nuotraukos V. Bubelio.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

• **Visuotinei santarybai** ruošti popiežius Jonas XXIII paskyrė visą eilę komisijų, pirmininkaujamų įvarių kardinolų. Jų darbui derinti bei centralizuoti paskirta centrinė komisija, kurią sudaro 35 kardinolai, 4 patriarchai, 32 arkivyskupai bei vyskupai ir didžiųjų kongregacijų vyresnieji. Centrinėn komisijon įeina ir Toronto kardinolas J. C. McGuigan, Montrealio kardinolas P. E. Leger, Gaspe arkiv. P. Bernier. Komisijai pirmininkauja kardinolų kolegijos dekanas E. Tisserant. Visuotinės santarybos tikslas, pasak popiežiaus Jono XXIII enciklikos "Ad Petri Cathedram", ugdyti bei stiprinti katalikų tikėjimą, atnaujinti krikščionišką jį gyvenimą bei nustatyti ekleziną drausmę, pritaikytą mūsų laikams.

• **Ryšiui su nekatalikais** palaikyti ruošiant visuotinę santarybą sudarytas specialus sekretoriatas, kuriam vadovauja kardinolas Augustinas Bea, SJ, Fordhamo universitetas Niujorke suteikė jam garbės daktaro laipsnį. Užkalbintas spaudos atstovų apie jo pareigas minėtame sekretoriate, jis pareiškė, kad naujosios įstaigos tikslas palaikyti ryšį bei pasikeisti nuomonėmis ir tuo paruošti suartėjimą tarp Romos ir kitų krikščionių grupių. Jau esą kraštų, kur suartėjimo galimybės esančios palankios, pvz. Vokietijoj, Šveicarijoj, Prancūzijoj ir Anglijoj. Vokietijoj esą protestantų grupių, ieškančių kelio į vienybę su Katalikų Ekleziją. Taipgi esą daug bendrų dalykų tarp katalikų ir anglikonų. Jo sekretoriato uždavinys būsiąs perteikti santarybai nekatalikų grupių pažiūras ir juos informuoti apie santarybos darbus. Pasak kardinolo, krikščionių vienybės atstatymas galimas visiems grįžtant į tokią Ekleziją, kokia buvo prieš didžiuosius skilimus. Ta linkme esą paruošta išsamių studijų.

• **Mirties bausmės klausimas** suderinama su krikščioniškąja dorove — rašo žymus jėzuitų teologas A. Messineo naujame "La Civilta Catolica" nr. Pasak jo, krikščionybė visada laikė teisę gyventi šventa ir neginčijama; bet tai nereiškia absoliutinės, besąlyginės teisės saugoti gyvybę ir tai ypač tada, kai fizinis gyvenimas yra palankus antgamtiniam. Kai didi pareiga reikalauja, žmogus turi būti pasiruošęs aukoti savo gyvybę. Valstybė esą turi teisę imtis mirties bausmės rimtų socialinio gyvenimo pažeidimų atveju, jei nusikaltimas yra įrodytas su moraliniu tikrumu viešame nešališkame teismo procese.

• **Katalikų darbininkų** sąjūdis Italijoj išjungiamas iš politikos. Tai tęsinys popiežiaus Jono XXIII pastangų pertvarkyti Katalikų Veikimą, apribojant jį religine-socialine bei kultūrine sritimi. Iš esmės Katalikų Veikimas nuo pat pradžios nebuvo politinis sąjūdis, tačiau Italijoj kaikurių vadų taktika buvo įgavęs politinės reikšmės. Kardinolas Sire, Genujos arkiv., Italijos vyskupų vardu parašė raštą mons. Qudri, katalikų darbininkų sąjūdžio dvasios vadui, ir jame sako: "Vyskupai primena, kad katalikų darbininkų sąjūdis nėra nei partija, nei kurios nors partijos srovė ir negali susirišti su kuria nors partija arba jai pavesti savo organizacijos pasiaugas". Nurodoma, kad pvz. katalikų darb. sąjūdžio vadovas negali būti ir parlamento nariu.

• **Kokios šeimos** duoda pašaukimų į kunigus? Ši klausimą buvo bandyta atsakyti Vokietijoj pasinaudojant statistika. 1958-9 m. žiemos semestre V. Vokietijoj ir V. Berlyne buvo 3205 protestantų ir 3178 katalikų teol. studentai. 43,2% protest. studentų tėvai buvo akademikai, o katalikų tik 10,2%. Iš protestantiškų klebonijų buvo 22,1% teol. stud. Darbininkų ir ūkininkų vaikų protestantų fakultetuose buvo: 6,3% ir 3,2%. Katalikų studentų buvo darbininkų vaikų — 18,3 %, ūkininkų — 18,2%, verslininkų — 16,4%.

• **Katalikų spauda Danijoje** negausi. Nuo 1853 m. leidžiamas savaitraštis "Katolsk Ugeblad"— Katalikų Savaitraštis turi 2.500 skaitytojų iš 27.000 Danijos katalikų. Daugiau išsilavinusiems leidžiamas trimėnesinis "Catholica", kuris labai vertinamas ir nekatalikų. Be to, yra žurnalas "Lumen" — šviesa, skirtas filosofiniams - teologiniams klausimams. Jį leidžia domininkonai visai Skandinavijai. Nuo 1946 m. jėzuitai pradėjo leisti "Šv. Širdies pasiuntinį". Neseniai buvo išleistas vertimas katekizmo, kuri parengė Vokietijos vyskupai. Danijoj jis buvo palankiai sutiktas net protestantų, kurie tokio leidinio neturi. Katalikų šv. Rašto vertimas yra išparduotas, o nauja laida dar neparuošta. Katalikai daug kur yra priversti naudotis protestantišku vertimu. Kartais didžiosios leidyklos išleidžia katalikų literatūros; pvz. dideli pasisekimą turėjo kun. P. Schindlerio raštai. Danijos radijas duoda katalikų programas 4 kartus per metus po vieną val. Televizija turi katalikų reikalams komentatorių. Katalikų visoj Skandinavijoj tėra 55.000 iš 20 mil. gyventojų, t.y. 0,27%. Jau didesnis nuošimtis jų yra misijų kraštuose — Afrikoje, Azijoje, Okeanijoje.

Kur atostogauti?

Kiekvieno žmogaus jėgos metų bėgyje išsenka ir joms atgauti reikalingas ramus poilsis, malonios atostogos. Mūsų vasarvietėje — **Osterville Manor** —Jūs rasite ramų malonų poilsį ir tikrai atgausite visas, per paskutinius metus išeikvotas, jėgas.

Osterville Manor yra gražiame pušynais apaugusiame Cape Codo pusiasalyje prie Atlanto, kur šitosios srovės vandens temperatūra 70-80 laipsnių. Visi mūsų vasarvietės svečiai naudojasi uždaru (privatišku) paplūdimiu, kurio švarus smėlis dar po kelis kartus valomas ir sijojamas, todėl į šį paplūdimį tegalima įeiti tik su atskirais leidimais, kuriuos parūpiname visiems svečiams. Prie paplūdimio yra automobiliams saugoti vieta, už kurią atskirai mokėti nereikia. Mūsų vasarvietės kainos yra labai žemos, jas lyginant su kitomis panašiomis vasarvietėmis, todėl tikime, kad Jūs apsispręsite savo atostogas praleisti pas mus — Cape Code **Osterville Manor** vasarvietėje.

Mes būsime labai laimingi, jei apsisprendę atostogauti susisieksite su mumis ir pranešite kuriuo metu žadate atvykti, kad galėtume Jums rezervuoti kambarius, kad atvykę nebeturėtumėte jokio rūpesčio ir galėtumėte visą atostogų metą skirti poilsiui ir malonumams.

Laukiame Tamstų pranešimų ir prašome klausti, jei dar kiltų kokių nors neaiškumų. Mus galite pasiekti šiais adresais:

Osterville Manor, Inc.
Osterville — Cape Cod, Mass.
Telefonas: GArden 8-6991
arba **Bostone:**
265 C Street
So. Boston 27, Mass.
Telefonas: ANdrew 8-7730
Jūsų **J. Kapočius.**

Steigiamojo Seimo 40 metų sukaktis

Lietuvos Steigiamojo Seimo kilmė

ZENONAS IVINSKIS

Šie metai, kurių pusė jau yra prabėgusi, yra sukakčių metai.

Liepos 13 sukanka 700 metų, kai arti Liepojos prie Durbės ežero lietuviai laimėjo prieš kryžiuočius mūšį, kuris savo politinėmis pasėkomis turėjo mūsų tautai didelės reikšmės. Betarpiškai tuojau prasidėjęs prūsų (lietuvių giminių) sukilimas atitraukė porai dešimtmečių ordino jėgas nuo Lietuvos. Jeigu lietuviai nepertraukiamuose XIV a. karuose su kryžiuočiais sėkmingai apgynė savo žemę, tai svarbiausias pamatas buvo padėtas karaliaus Mindaugo laikais prieš 700 metų liepos 13 d.

Liepos 15 sukanka 550 metų, kai prie **Tannenbergo** ar **Žalgirio** buvo pagaliau pagrindinai sumuštas vokiečių ordinas, kuris beveik 200 metų buvo kankinęs lietuvių tautą, ją priversdamas tapti nuolatinio karo stovykla.

Gal ne taip reikšmingas įvykis buvo prieš 300 metų, kai **Olyvos taika** (1660) pagaliau pasisekė užbaigti karą su švedais, kurie buvo užėmę visą Žemaitiją.

Gegužės 29 sukako 85 metai nuo mirties vysk. **Valančiaus**, kuris išmokė lietuvių tautą ne tik skaityti, bet ir priešintis pravoslavinimui, be kitko, pirmasis nurodydamas slaptą kelią į Prūsus lietuviškoms knygoms spausdintis.

Gruodžio pradžioje bus 55 metai nuo **Didžiojo Vilniaus Seimo.**

30 metų vasario 23 d. yra sueję nuo mūsų kalbos tėvo **Jono Jablonskio** mirties, tiek pat liepos 24 sukanka nuo mirimo **Šatrijos Raganos - Marijos Pečkauskaitės.**

Birželio 15 d. buvo liūdnos atminties sukaktis — 20 metų nuo **Lietuvos okupacijos.**

Šiame straipsnyje kalbėsime apie daug šviesesnę sukaktį: gegužės 15 d., prieš 40 metų, lietuvių tautai buvo gana reikšminga **— susirinko Steigiamasis Seimas!**

Paprastai kiekvienos valstybės gyvenime, kai įvyksta kokis didelis persilaužimas, tokis posūkis, kuris pakreipia ateiti visai kita linkme, turi susirinkti pačios tautos rnkti atstovai ir apspręsti pačius pagrindinius klausimus. Taip buvo, pvz., kitados, kai didžiosios prancūzų revoliucijos pradžioje 1787 m. griuvo senoji tvarka. Tada atsirado Konstituanta. Taip buvo vėl ir po I-jo Didžiojo karo, kai, pvz., revoliucijos pasėkoje Vokietijos kaizeris Vilhelmas II-sis pabėgo į Olandiją. Tada rinkosi į Veimarą pačios tautos išrinktas parlamentas ir davė valstybei visai naują santvarką, taip, kaip ji ir po II-jo D. karo Vakarų Vokietijai buvo duota Bonnoje.

Dar didesnės reikšmės turėjo tokia Konstituanta, arba lietuviškai tariant, Steigiamasis Seimas, tautose, kurios kūrėsi iš naujo savo valstybėse. Tiesa, Lietuva kitados savo pirmojoje valstybėje buvo savo seimus turėjusi. Tokie seimai rinkdavosi Vilniuje, Naugarduke, Volkoviske (prie Nemuno) ir tada, kai Liubline buvo pasirašytas anas aktas, kuris dvi valstybes sujungė vienon federacijon, kaip lygus su lygiu. Tačiau anie Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės seimai nebuvo seimai visos tautos. Tada visuomenę, kuri apie viską politiniame ir kultūriniame gyvenime sprendė, sudarė tik kilmingieji, tik bajorai. Liaudis bei baudžiauninkai tada niekur jokio balso viešuose reikaluose neturėjo. Pagaliau ir gyventojų sudėtimi anoji valstybė buvo skirtinga. Junginant prie Lietuvos taip pat rytinių slavų žemių, plačiame Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės plote buvo išvystyta atskira Lietuvos visuomenės sąmonė. Bet, kai lietuvių tauta atsisakė nuo ano istorinio palikimo ir savo tautinę sąmonę ėmė brandinti ir išvystyti etnografinėse žemėse, taip pat buvo pora seimų.

Rinkosi, pvz., Gedimino sostinėj 1905 m. gruodžio 4 d. Didysis Vilniaus Seimas. Rinkosi čia, kas norėjo ir galėjo iš įvairių Lietuvos valsčių, ir taip prisirinko per du tūkstančius lietuvių, iš rusų priespaudos iškovoti Lietuvai autonomiją. Kai atėjo kita okupacija — vokiečių — rinkosi taip pat Vilniun 1917 m. rugsėjo 18-ją po kelis iš Lietuvos apskričių numatyti atstovai, ir taip jų susirinko 214. Šitoji Vilniaus konferencija ir išrinko Lietuvos Tarybą, davusią lietuvių tautai taip brangų Vasario 16-tosios aktą.

Bet jau tuo aktu, skelbiant atstatomą "nepriklausomą demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę", buvo pasakyta, "kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas steigiamasis seimas, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas".

Tai buvo paskelbta dar 1918-jų vasario 16! Bet kodėl naujoji Lietuva tik už dviejų su viršum metų tegalėjo eiti prie to taip laukiamo Steigiamojo Seimo rinkimų?

Kai tautai buvo pažadėtas Steigiamasis Seimas, vokiečiai Lietuvoje dar buvo pilni viešpačiai. Karas su bolševikine Rusija kaip tik buvo baigtas Lietuvos Brastos taika jų naudai. O vakaruose prieš aliantus Reichas dar vykdė pačią didžiausią ofensyvą. Tad militarinė valdžia Lietuvos Tarybai ir neužleido jokios srities iki tol, kol pagaliau vokiečių karinė jėga suguro, ir tik 1918-jų lapkričio 5-ją paskutinis kaizerinės Vokietijos kancleris Max von Baden, leido sudaryti Lietuvos vyriausybę (kurios priekyje atsistojo prof. Augustinas Voldemaras).

Steigiamojo Seimo dar nebuvo galima šaukti, ir pats gyvenimas reikalavo naudotis visokiais pakaitalais. Lietuvos Taryba, kad ir vokiečiams nepripažįstant, nuo vidurvasario pasivadinusi Valstybės Taryba, 1918 m. lapkričio 2 d. priėmė "Laikinosios konstitucijos pamatinius dėsnius", pagal kuriuos Valstybės Tarybos trijų asmenų prezidijumas savo valdžią vykdė per Ministerių kabinetą, atsakingą prieš Valstybės Tarybą.

Nė 1919-ji metai neleido dar susirinkti visos tautos atstovams į seimą. Kaip tik tų metų pradžia atnešė naujus rūpesčius, nes reikėjo apsiginti nuo Lietuvon besibraunančių bolševikų, kurie jau sausio 5 d. buvo užėmę Vilnių. Vykstant pačioje Lietuvoje kovoms su radonąja rusų kariuomene teko vėl naudotis laikinu pakaitalu ir 1919 m. pradžioje Kaunan buvo sušaukta nauja konferencija, į kurią savo atstovus siuntė miestų valdybos, apskričių ir parapijų komitetai. Toji nepaprasta konferencija turėjo ne tik išklausyti Valstybės Tarybos ir laikinosios Vyriausybės pranešimus, bet jos uždavinys buvo aptarti ir Steigiamojo Seimo sušaukimo sąlygas. Buvo pakeista laikinoji konstitucija, ir 1919 m. balandžio 4 d. vietoje Valstybės Tarybos prezidiumo buvo įvesta valstybės prezidento institucija, pirmuoju prezidentu išrenkant A. Smetoną. Pagaliau buvo suruoštas ir Steigiamojo Seimo rinkimų įstatymas. Jis buvo paskelbtas 1919 m. lapkričio 20. Tiesa, tada jau buvo bolševikai sėkmingai išstumti iš Lietuvos, ir vidurvasarį vokiečių okupacijos paskutiniai likučiai buvo jau iš Lietuvos pasitraukę, bet kaip tik pačiame lapkričio gale dar vyko smarkios kovos su bermontininkais, o su lenkais santykiai taip pat brendo į kruviną konfliktą.

Tik 1920 m. pradžioje, kai po 1919-jų metų nepriklausomybės kovų pasidarė lyg ir poilsio tarpas, buvo paskelbti rinkimai į Steigiamąjį Seimą. Renkamosios dienos buvo numatytos balandžio 14 ir 15, pratęsiant ir 16-tai. Vienas atstovas turėjo būti renkamas nuo 15.000 gyventojų. Rinkimuose dalyvauti turėjo teisę visi Lietuvos piliečiai, kuriems buvo sukakę 21-ri metai, o kariai galėjo jau balsuoti nuo 17-kos metų amžiaus. Patys rinkimai turėjo vykti visuotinu, tiesioginiu, t.y. betarpišku, kiekvieno dalyvavimu prie urnos. Jie buvo lygūs ir slapti, prisilaikant proporcingumo sistemos. O kandidatų sąrašus galėjo teikti partijos ar kuopos. Kandidatų sąrašų buvo virš 20. Tai buvo demokratiškiausieji rinkimai, kokių Lietuva niekada iki tol nebuvo pažinusi. Visiems rinkimų įstatymas buvo lygus. Kiekvienas pilietis, vyras ar moteris, turėjo teisės slapta išsirinkti iš gautų kortelių iš juose esančių kandidatų tokius, kokius norėjo matyti Steigiamajame Seime. Jeigu dabar drįstama okupuotoje Lietuvoje demokratiškais rinkimais pavadinti tokius sužalotus ir falsifikuotus rinkimus, kur pats rinkikas neturi jokios teisės, tai 1920 m. Steig. Seimo rinkimuose rinkiko teisės buvo labiausiai pagerbtos ir apsaugotos. Iš piršto yra išlaužtas naujosios sovietų enciklopedijos tome apie Lietuvą teigimas, kad Steig. Seimas rinkosi vykstant žiauriam terorui. Šitas falsifikatas priklauso į grandinę kitų ten randamų falsifikatų, apie kuriuos dar bus atskirai kalbama.

Už mėnesio po balsavimų, t.y. gegužės 15 dieną susirinko Kaune Steigiamasis Seimas. Atsistatančios valstybės ir lietuvių tautos gyvenime jis atliko didelę rolę.

Kokie yra buvę jo darbai?

(ELI)

Silpniausia JAV pusė

Kai tik tarptautiniai santykiai įsitempia, žmonės tuojau pradeda svarstyti, o kas būtų, jei kiltų karas, kuri pusė pasirodytų galingesnė? Į šį klausimą atsako visada gerai informuotas žuranlas "US News and World Report" savo straipsniu "JAV ar sovietai galingesni?".

Vertinant JAV ir SSSR pajėgumą esą pirmiausia tenka prisiminti, kad JAV gynybai skiria 10% visų valstybės pajamų, o sovietai net 25%. Jei JAV galėtų pridėti tam dar bent 5%, sovietai liktų toli užpakaly. Bet tai neįmanoma, nes tektų sumažinti konsumpcinę gamybą, o tai atsilieptų į gyvenimo lygį ir sukeltų gyventojų nepasitenkinimą. Betgi ir teskirdamos 10% savo pajamų gynybai JAV yra pajėgesnės už sovietus su jų 25%. Bombonešių gamyboje sovietai yra toli atsilikę ir kiekybe ir kokybe. JAV atominių bombų bombonešiai yra be konkurencijos — sovietai jų išviso neturi. Toli lekiančių raketų gamyboje sovietai stengiasi "pralenkti" JAV, nes jiems tokios raketos, neturint toli skrendančių bombonešių, yra būtinybė. Vidutinio atstumo raketų sovietai visai negamina, o JAV jų turi daug ir įvairių. Sovietai mano galėsią artimuose atstumuose pasinaudoti bombonešiais iš savo bazių, o Amerikos jomis vistiek nepasieks. Atominių povandeninių laivų srityje JAV tebėra be konkurencijos. Taip pat tokių povandeninių srityje, kurie gali paleisti raketas. Sovietai pralenkė JAV žemės satelitų gamyboje, tačiau jie tuo tarpu karo reikalui dar netinkami. JAV 1963 m. pasigamins raketas ant lekiojančių platformų, priešui nepasiekiamų, bet galinčių jas paleisti į pageidaujamą taikinį betkurioje žemės vietoje.

Silpniausia JAV pusė yra nusistatymas niekad nepulti, laukti kol priešas smogs. Karo vadovybė šiuo atžvilgiu nesutaria su vyriausybe ir stengiasi gynybas reikalus taip sutvarkyti, kad ir gavusios pirmąjį smūgį JAV dar būtų pajėgios atgal smogti agresoriui mirtiną smūgį. Tam yra naudojama komplikuota budėjimo bei paruošties sistema, kuri labai daug kainuoja. Štabų nuomone ji betgi užtikrina smūgio efektingumą.

Maskva. — Nežiūrint politinės įtampos, šią vasarą Sov. Sąjungon vyksta apie tūkstantis turistų. Inturisto valdytojas M. Ankudinov betgi pareiškė, kad amerikiečiams šiemet nebus leidžiama lankyti pramonės ir mokslinių institutų. Ir tai dėlto, kad JAV vyriausybė taip daranti.

PRAEITO KARO PRISIMINIMAI

VOKIEČIŲ AVIACIJOS KOVOS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vertė P. BRA-KAS

Baimės banga spinduliavo iš kenčiančio miesto ir sklido po visą Vokietiją. Didžiojo gaisro ugnys per dienas buvo matomos nemažiau kaip 120 mylių. Masės įbaugintų, išbadėjusių pabėgėlių bėgo į artimesnius ir tolimesnius kaimus ir miestelius. Kiekvieno didesnio miesto gyventojai sakė:

— Kas atsitiko vakar su Hamburgu, rytoj gali atsitikti mums.

Beveik su panika Berlynas buvo dalinai evakuotas. Nors buvo įvesta griežta cenzūra, bet Hamburgo siaubas greitai sklido po tolimiausias reicho vietas. Psichologiškai karas pasiekė kritišką tašką. Stalingrado smūgis buvo daug didesnis, bet Stalingradas buvo už daug šimtų mylių prie Volgos, tuo tarpu Hamburgas buvo Vokietijos viduje. Po šio smūgio jau daug kas politiniuose ir kariniuose sluogsniuose pradėjo kalbėti, kad karas yra pralaimėtas. Bet Hamburgas buvo nelaukta staigmena tik tiems, kurie nenorėjo matyti, kaip karas ore ėjo jau daug anksčiau. Ženklų tam buvo jau 1941 ir 1942 m. Dabar tokie žmonės visai krito moraliai — jiems jau atrodė viskas pralaimėta.

Vokietija 1943 m. dar daug turėjo jėgos. Sumaniai ir protingai dalykus tvarkant dar buvo galima šis tas laimėti. Svarbiausias dalykas buvo pastatyti aviaciją į tinkamas vėžes. Hamburgo bombardavimu aliantai neparodė nieko ypatingo, ko mes negalėtume nugalėti. Vokiečių augšto dažnumo bangų specialistai ėmėsi darbo ir gan greit rado priemonių nugalėti radaro užtemdymus. Buvo išdirbtos ir naujos taktikos prieš naujus puolimo metodus. Reikėjo tik sustiprinimo gynybos, skiriant jai pačią pirmąją vietą. Ta mintimi, Georingo kviečiami, mes visi ir susirinkome Rytprūsiuose į 'vilko lizdą" pasitarti, kokių priemonių reikia griebtis, kad Hamburgo nelaimė nepasikartotų. Niekad anksčiau nemačiau tokio vadovaujančių asmenų sutarimo. Asmeniškos ambicijos buvo padėtos į šalį. Bombonešių vadovybė pilnai sutiko, kad reika užleisti pirmenybę naikintuvams, kad gynyba šiuo momentu buvo pats svarbiausias dalykas. Goeringas buvo paveiktas visų bendro nusiteikimo. Jis padarė išvadą, kad į gynybą sutelktos oro pajėgos ne tik apsaugos gyventojų gyvybes, bet išsaugos ir karo pramonę ir po ta apsauga mes galėsime atgauti jėgas tolimesnėms kovoms. Bus sunkus dalykas perorganizuoti aviaciją iš puolamojo ginklo į ginamąjį, bet mes visi jutome, kad tai galime padaryti.

Po tokių išvadų Goeringas mus paliko ir nuėjo į Hitlerio būstinę gauti jo pritarimą, kad galėtume vykdyti, ką buvome nutarę. Mes pasilikome laukti, šiek tik neramūs, bet pilnai tikėdami, kad šiuo kartu fiūreris turės nusileisti, nes Hamburgo griuvėsiai dar teberūko. Durys po kiek laiko atsidarė ir, lydimas savo adjutanto, jėjo Goeringas. Nepasakęs nei vieno žodžio, žiūrėdamas į priekį, praėjo pro mus ir užsidarė savo kambaryje. Žiūrėjome vienas į kitą ir nežinojome ką sakyti. Po valandėlės aš ir Peltz buvom pašaukti vidun. Pamatėm liūdną vaizdą. Panarinęs galvą į rankas, visiškai sulūžęs sėdėjo už stalo Goeringas ir unkštė kažkokius nesuprantamus žodžius. Tik po kurio laiko susivaldė ir prisipažino, kad mes buvom liudininkai jo didžiausio nusiminimo valandos. Jis neteko Hitlerio pasitikėjimo. Visi mūsų pasiūlymai, kuriuos jis parėmė, buvo atmesti. Hitleris pabrėžė, kad aviacija jį jau nekartą apvylė. Todėl jis duoda jai paskutinę progą pasitaisyti. Apie gynymąsi nėra kalbos. Į bombas galima atsakyti tik bombomis. Visas mūsų tikslas dabar buvo sukaupti savo jėgas ir suduoti priešui toki smūgį, kad jis nei nebandytų galvoti apie antrą Hamburgą. Goeringas, taip kalbėdamas, prisipažiano, jog jis klydo, o Hitleris yra teisus. Baigdamas jis paskyrė Peltz puolimų vadu prieš Angliją, duodamas jam nepaprastas teises.

Norėjau atsistatydinti, bet tuo metu dar ir aš galvojau, kad gal būt Hitleris yra teisus.

Naujasis vadas su visa energija griebėsi darbo. Jis sugebėjo kuri laiką atnaujinti Anglijos bombardavimus. Šiek tiek žalos priešui buvo padaryta, bet tai buvo mažmožis palyginus su anglosaksų bombardavimais. Gan greit lėktuvų nuostoliai pasidarė tokie dideli, kad tuos kerštо žygius reikėjo nutraukti. Ir visa tai buvo daroma namų fronto sąskaiton. Kiek jėgų buvo išeikvota tiems bombardavimams, tiek būtų buvę galima sustiprinti gynybą. Priešas kariavo tik vienu frontu, o mes keliais.

Po Hamburgo bombardavimo, kuri laiką būta bėdos su naktiniais naikintuvais, jie be radaro nedaug ką galėjo padaryti. Čia į pagalbą atėjo maj. Hermann. Jis sukūrė "Wild Boar" — šviesios nakties taktiką. Jis pastebėjo, kad bombonešius virš bombarduojamo miesto neretai buvo galima užpulti be jokio radaro. Sąlygas dar patobulinus su numestomis magnezijos šviesomis buvo galima net ir dieniniu lėktuvus naudoti. Pasidarė keista situacija, priešlėktuvinė apsauga neleido net cigaretės gatvėje užsidegti, o dabar buvo galima puikiausiai laikraščius skaityti. Naikintuvams labai daug padėjo ir priešo taip vadinamos "Kalėdų eglutės". Jos aiškiai parodydavo kur bombonešius galima surasti.

Prityrusių lakūnų trūkumas visą laiką buvo labai didelis. Tas dalinai kilo iš to, kad beveik visi gabesni lakūnai norėdavo pasilikti fronte ir vadovauti fronto daliniams. Niekas norėjo būti štabiniu ar instruktoriu lakūnų mokyklose.

Reikia pažymėti, dideli dalyką, kad Vokietijai karo metu netrūko jaunuolių, kurie norėjo būti lakūnais. Jokios propangados nereikėjo. Kaip naikintuvų generolas, aš gaudavau tūkstančius laiškų su jaunų vyrų prašymais, kurie jau turėjo patyrimo sklandyme, bet buvo nepriimami dėl vietos ar fizinių trūkumų. 1944 m. mes turėjome penkiolika naikintuvų pilotų mokyklų, bet jos negalėjo gerai veikti, nes trūko benzino. Lakūnai buvo siunčiami į frontą vos po 150 skraidymo valandų. Tuo tarpu amerikonai neišleisdavo be tris kart tiek skraidymo valandų.

•••

Bombardavimams vis smarkėjant, 1943 m. Goeringas kartais bandė pats vadovauti visai gynybai. Paprastai dalinių vadai nelabai apsidžiaugdavo, kai išgirsdavo, kad reichsmaršalas perima vadžias. Tas suprantama, nes kartą jis pasiuntė visus naikintuvus vytis vienas kitą net iki Pilsen. Buvo taip:

Vienas amerikiečių dalinys bombardavo Dueren netoliausiai nuo Reino. Metalizuoti popieriaus gabaliukai buvo vėjo nešami į rytus dar ir už Reino. Kadangi bombardavimas buvo vykdomas per debesis tai lėktuvų nesimatė. Radaras kažką pagavo ant savo ekranų ir žemės sekimo punktai pranešė, kad girdi lėktuvų ūžesius. Padėtis buvo labai gerai suprasta vadovaujančių naikintuvams asmenų, bet Goeringas visai jų nenorėjo klausyti. Jau senokai jis įtarė, kad jų nesugebėjimas vadovauti yra kaltas dėl tiek mažai numušamų bombonešių. Sėdėdamas Karin salėje, jis padarė išvadą, kad bombonešiai skrenda link viršutinės Frankonijos.

(Bus daugiau)

Driving School
859 COLLEGE ST. LE. 2-5461
1081 ST. CLAIR W. LE. 5-5556
Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.

Padaromi minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina. Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981
Namų tel. AM. 1-0537

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PASKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

VASARVIETĖ MERCURY LODGE
prie LAKE SIMCOE, 109 Orchard Beach, Keswick, Ont.
40 mylių nuo Toronto.
Telefonas Keswick GR. 6-4073. • Savininkai L. P. Krilavičiai

MŪRO IR CEMENTO DARBAI
Telefonas RO. 6-5420
Skambinti po 8 val. vak.
S. ANDRIEKUS

Lake Simcoe
kurio gyvos ir burnetų aptarnavimas Toronte. Lietuviškai kalbantieji kreipkite Betty Voitiekunas WA 2-6181

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.
Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2.
Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:
Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
SAVININKAI S. ir A. KALUZA
Ši įstaiga vasaros atotogoms bus uždaryta nuo liepos 21 d. iki rugpiūčio 6 d. imamai.

Iš Lietuvos atvykę pasakoja

'TŽ' bendradarbiui pavyko Europoj sutikti keletą naujai iš Lietuvos atvykusių šeimų ir pasikalbėti apie dabartinio gyvenimo sąlygas. Esą gyventi būtų galima, kad ne ta partija. Pvz. prieš metus apie 50 Kvietiškės gyvulininkystės technikumo, netoli Marijampolės, dėstytojų buvo priversti įstoti į komunistų partiją. Naujas direktorius Valančiauskas nedviprasmiškai pagrasino: kas neprisidės prie partijos, bus išmestas iš tarnybos. Daugelis dėstytojų jokio kito darbo nesugeba, kastuvo į rankas imti nenori ar jau ir nepajėgia. Ne vienas po kelių metų jau ir pensiją išsitarnaus, tai visas Kvietiškės dėstytojų kolektyvas ir "susipartino".

Tik tada mokytojai, tarnautojai ir darbininkai pilnai įvertino senąjį direktorių Domą Aleksandravičių, kai jo kūnas 1958 m. gale buvo palydėtas į kapus.

Rusai, antrą kartą užgrobę Lietuvą, Aleksandravičių iš direktoriaus pareigų buvo atleidę. Į jo vietą pastatė tūlą atėjūną rusą partietį. Bet šis taip pradėjo gerti, kad ir partija negalėjo nepastebėti, kaip greit pradėjo tirpti karo audrose išlikęs inventorius. Tada į direktoriaus vietą vėl buvo pakviestas Aleksandravičius.

Per savo direktoriavimo laiką velionis nevienam parūpino darbą, bet nė vieno tarnautojo ar darbininko neįkišo į kalėjimą už "liaudies turto" vogimą, ką sužinojęs, tuojau kiekvieną prisidėjusį atskirai pasišaukdavęs ir duodavęs "pipirų" netik už "liaudies turto" grobimą, bet ir netvarką bei apsileidimą darbe.

Dabartinis direktorius norėjo Aleksandravičių dar gyvą iš direktoriaus pareigų išėsti, bet nepajėgė. Mat, velionis buvo Sniečkaus mokslo draugas. Sniečkui mokslas nesisekė, tai velionis jam padėdavo. Jo dėka Aleksandravičius ne tik išsilaikė direktoriaus vietoje, bet ir kiekvieną nepartinį mokytoją apgynė nuo raudonojo voratinklio.

Aleksandravičiui mirus, dviem jo seserim Sibire buvo duota telegramos. Gerokai jo laidotuvių abi grįžo ir liko Lietuvoje.

Laidotuvėse dalyvavo daug partijos ponų ir augštų ministerijos valdininkų. Kunigui partija teikėsi leisti tik karstą pro bažnyčią pravežant pašlakstyti švęstu vandeniu; į kapines lydėti neleido. Eiliniai piliečiai sako apie partijos ceremonijas: neneša kryžiaus, bet kažin kokią kepurę. Paskiau arčiau stovintiems paaiškėjo, kad tai buvo ne kepurė, o kožin koks ant pagalvėlės padėtas medalis.

Tik karstą įleidus į duobę tūlas kalbėtojas išdrįso viešai pasakyti, kad velionis nebuvo partietis. Kiti jį išgyrė kaip liaudies genijų ir pan. Kai naujasis direktorius netik pradėjo terorizuoti mokytojus, bet ir darbininkus už kiekvieną menknieki kišti į kalėjimą, tuomet visa Kvietiškės įstaiga — keli šimtai žmonių — pradėjo tikruosius velionio nuopelnus labai realiai įvertinti.

Išėjo iš kalbos ir "Amerikos Balsas". Kartais ir labai gerai buvęs girdimas. Konkrečiai tuomet, kai pasigėrę trukdytuvų tarnautojai užmiršdavo ar ir nepajėdavo paleisti į darbą "raudonojo rojaus birbynės".

Ir apie Sniečkuvienės mirtį žmonės Lietuvoje sužinojo "per pūčkę". Pasirodo, per 1941 m. deportacijų siautėjimą Lietuvoje į gyvulinį vagoną buvo patekusi ir Sniečkaus sesuo Padolskienė. Sniečkus, tai sužinojęs, tuojau ją iš traukinio išėmė. Padolskienė brolio valdomoj Lietuvoj gyventi nenorėjo. Karo gale pasitraukė į Pomeraniją ir tenai pernai mirė.

Tūlas buklus tautietis dabartinę padėtį Lietuvoje apibudino šitaip: kas dabar Lietuvoje nori gyventi, turi ne tik pats eiti dirbti, bet ir moterį varyti; turi vogti arba į partiją įsirašyti . . . **ks.**

KRISTAUS KANČIOS VAIDINIMAI OBERAMMERGAU

Oberammergau yra nedidelė gyvenvietė Bavarijoje, garsi plačiame pasaulyje. Daugiau kaip 300 m. tenai kas 10 metų yra vykdomi Kristaus kančios vaidinimai, kurie sutraukia šimtus tūkstančių žmonių, ne tik iš Vokietijos, bet ir iš viso pasaulio.

Rašančiajam šias eilutes Oberammergau teko aplankyti su ekskursija 1947 m. Tuomet Kristaus kančios vaidinimo nebuvo — buvo ruošiamasi 1950 m. vaidinimui. Tas nedidelis sodžius garsiesiems vaidinimams turi pakankamai puikias ir milžiniško dydžio patalpas. Patys vaidinimai, žinoma, vyksta atviroje scenoje, tačiau ziūrovams yra įrengta milžiniško dydžio dengta auditorija. Kristaus kančios vaidinime dalyvauja artistai esti be jokio grimo: natūralūs, užsiauginę barzdas, reikiamo ilgio plaukus ir t.t.

Šiemet Miunchene, Vokietijoje, įvyks 37-tasis Tarptautinis Eucharistinis Kongresas, kuris, be abejonės, sutrauks milžinišką skaičių tikinčiųjų iš plataus pasaulio. Jų tarpe, galimas daiktas, bus nemažai ir lietuvių. Daugelis dalyvių nepraleis progos neapsilankę ir Oberammergau Kristaus kančios vaidinimuose, kurie jau prasidėjo gegužės mėnesį. Tad čia paduodu kiek daugiau žinių apie Oberammergau ir apie ten vykstančius vaidinimus, imdamas duomenis iš C. Kanados katalikų oficialaus organo "The Canadian Register".

Pirmasis Kristaus kančios vaidinimas Oberammergau įvyko 1634 m. Tai buvo ir tebėra daroma pildant to kaimo gyventojų pažadą Dievui už išgelbėjimą jų iš baisios ir daugelio žmonių gyvybių pareikalavusios maro ligos, kai keleto mėnesių laikotarpyje nuo maro krito apie 80 kaimo gyventojų.

Oberammergau gyventojai, šaukdamiesi Dievo pagalbos, susirinkę į kaimo sueigą, nutarė ruošti ir kas dešimtį metų vaidinti Kristaus kančios tragediją. Po to nė vienas asmuo nebemiręs kaimelyje ta baisia ligo, nors posėdžiavimo metu dar buvę nemaža sergančių.

Ir taip tas didingasis vaidinimas tęsiamas kas dešimt metų, išskyrus tik II Pasaulinio karo laikotarpį, kada priklausančia data vaidinimai neįvyko.

Kristaus kančios vaidinime dalyvauja per 1000 aktorių. Kaip jau minėjau, jie visi privalo turėti natūralų "grimą": užsiauginti barzdas, reikiamo ilgia plaukus ir t.t. Įvairūs perukai neleidžiami. Prieš vaidinimą ir vaidinmo metu daugiau pusės kaimo gyventojų yra užimti arba vaidinimu, arba jam pasiruošimu, arba žiūrovų priėmimu, apgyvendinimu, mityba ir t.t.

Šiais metais Kristų vadina 47 m. amž. viešbučio savininkas Anton Presinger, su dideliu pasisekimu tą rolę vaidinęs ir 1950 m. Tai esąs itin sveikas ir stiprus vyras. Silpnesnės sveikatos asmuo ir neištvertų, nes vaidinimo metu jam daugiau 20 minučių priseina kaboti ant kryžiaus.

— Kai aš pasilieku vienas kalnuose — Getsemano sodelyje arba esu pakabinamas ant kryžiaus, aš stengiuosi įsivaizduoti, kokias kančias turėjo Dievo Sūnus iškęsti ir kokią širdgėlą pergyventi, kentėdamas už žmonijos nuodėmes, — sako Presinger.

Kristaus Motinos Marijos rolę vaidina 21 m. stenografistė Irmgard Dengg. Tai kita viena iš sunkiausių rolių visame vaidinime.

63 m. amžiaus Johann Maier vaidina šv. Petrą, Hans Schweighofer, 39 m. amž., turės atvaizduoti Judą.

Kiekvienas Kristaus kančios vaidinimas prasideda 8 val. ryto ir tęsiasi iki 6 val. vak., su dviejų valandų pietų pertrauka.

Pats šios didžiosios tragedijos vaidinimas esąs toks įspūdingas ir taip paveikiąs žiūrovus, jog tie, kurie jį pamato, neužmirštą jo visą gyvenimą. **Pr. Alšėnas.**

—•—

Kristaus kančios vaidinimai buvo suvaidinti pirmą kartą 1634 m. Su mažais pakeitimais jie vyksta kas dešimt metų iki mūsų laikų. Iki 1820 m. vaidnimai vyko kaimo kapinėse, bažnyčios šventoriuje. 1830 metais pirmą kartą buvo vaidinama dabartinėje kaimo teatro vietoje, kuri specialiai tam tikslui buvo įrengta. Nuo to laiko vaidinimuose buvo įvesta ir muzika — giedojimas, panaši melodija į Haydn ir Mozarto simfonijas, tik daug paprastesnė.

Tuometinė teatro salė buvo labai paprasta, vaidintojai turėjo kitoje vietoje persirengti, žiūrovai sėdėjo lauke ant medinių suolų. 1930 m. buvo pastatyta dabartinė moderniška salė, kuri turi 6000 sėdimų vietų. Buvo pastatyta ir nauja scena iš dviejų dalių, iš priešscenio ir scenos, kuri yra 42 metrų pločio ir 10 metrų gilumo. Priešscenyje pasirodo apie 50-60 giesmininkų, kurie įveda žiūrovus į vaidinimą.

Jubilėjiniais 1930 ir 1934 metais į vaidinimus buvo atvykę apie 400.000 žiūrovų, apie 130.000 vien iš užsienio. Dar daugiau žiūrovų iš užsienio yra tikimasi šiais metais. Amerikos filmų savininkai yra prašę vaidnimus nufilmuoti, siūlydami milijonines sumas, bet oberammergaujiečiai nesutiko filmuotis nei už jokius pinigus.

Labai įdomus yra pasiruošimas vaidinimams. Maždaug pusė metų prieš vaidinimą pagrindiniai vaidintojai yra kaimo gyventojų slaptu balsavimu išrenkami. Prieš balsavimą visas kaimas susirenka į bažnyčią pamaldoms, po kurių kaimo salėje vyksta balsavimai. Kandidatus pastato speciali komisija. Svarbesnes roles vaidinantieji, kaip Kristų, Mariją ir apaštalus, turi būti dar nevedę ir nesenesni kaip 35 metų.

Rinkimų diena yra pats didžiausias įvykis visame kaime. Yra išrenkami apie 100 pagrindinių vaidintojų, prie jų dar vaidinimo metu prisideda apie 1000 kitų, kurie dalyvauja vadinimuose, padėdami vaidintojams. Jau visus metus prieš vaidinimą pasikeičia visas kaimo vaizdas: vyrai augina barzdas ir ilgus plaukus, vaikai irgi neatsilieka, pamėgdžioja suaugusius, augindami ilgus plaukus, nes turės dalyvauti vaidinime.

Oberamergau be kančios vaidinimų yra pasižymėjes jau nuo šimtmečių dar medžio drožiniais, daugiausiai iš religinės srities. Garsos yra Oberamergau "dievmunkos", kurios yra žinomos visoje Vokietijoje ir net užsienyje. Sis drožinėjimo menas ypač Kristaus kančios ženklų, giliai yra įsmigęs į vietinių gyventojų širdis, kurie padėjo išugdyti kito meno šaką — religinę dramą, apipavidalintą Kristaus kančioje.

Kristaus kančios vaidinimai Oberammergau pritraukia ne tik katalikus, bet ir kitokius, kurie lieka giliai sujaudinti vaidinimo. Tai išaiškinama dėl to, kad vaidinimai yra grynai religinis aktas, tik atliekamas scenoje. Tuo jis skiriasi nuo religinių dramų, kuriose norima pasirodyti.

Europoje yra dar kitos dvi vietos kur vaidinama Kristaus kančia, tai Nancy mieste — Prancūzijoje ir Erl — Austrijoje. Vienas, kuris aplankė visas šias vietas, palygindamas su Oberammergau, yra išsireiškęs: "Austrijoje — religinis liaudies vaidinimas, Prancūzijoje — puikus pastatymas, gražūs kostiumai, o Oberammergau — kančios realus atvaizdavimas".

Rašančiam šias eilutes Oberammergau paliko vieną iš gilesnių įspūdžių. Nors vaidinimas tęsiasi nuo 10 val. ryto iki pavakario, tačiau žiūrovai visą laiką su didžiausiu įtempimu seka šventąją dramą iki galo.

Kun. A. Steigvila (L).

LIETUVIŠKIEJI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

"Kit-Kats" rampos šviesoje

Mažoji scena mūsiškių tarpe labai nepopuliari. Išvis, turime savotišką ir sunkiai begalimą pakeisti nusistatymą, labai jau iš augšto žvelgdami į mažosios scenos menininkus. Gal tai ir bus priežastis, kad lietuvių žymiai plačiau besireiškiančių toje meno šakoje lyg ir neturime. Lietuvoje jau buvo pradėta daugiau domėtis mažaja scena,bet, viskas taip ir buvo paliekama importui — iš svetur atvykę pasipingauti mažosios scenos artistai buvo ir "geri" ir "įdomūs" ir "madingi".

Šiuo metu JAV-bėse (buvo ir Kanadoje, Londone) gražiu pasisekimu naktiniuose klubuose ir šiaip panašiose vietose gastroliuoja dviejų žmonių, vyro ir žmonos, grupė, pasivadinusi "Kit-Kats". Pasirodo, tai lietuviai — Virgilijus Jankus su žmona. Jis, tikrai puikus akordeonistas, įdomus ir patraukiantis pantomimikas. Žmona groja kontrabasu, pranešinėja, abu dainuoja. Jų programa gana skoninga, nebanali, gyva ir patraukianti. Skaitytojams bus įdomu žinoti, kokias pajamas galima turėti pildant panašaus pobūdžio programas? Štai, minėtieji "Kit-Kats", kurie nėra perdaug žinomi, gal daugiau vidutiniokai, jau pajėgia uždirbti iki 20.000 dol. per metus. Ateity, žinoma, jų pajamos tik didės.

Pulk. R. I. Abel — "lietuvis"

Mūsų spaudoje, regis, nebuvo minėta viena lietuviams įdomi žinutė apie amerikiečių sugautąjį ir dabar kalėjime sėdintį sovietinį šnipą pulk. Rudolfą Ivanovičių Abelį. Jo pavardė vis dažniau linksniuojama, tikintis, kad sovietai ims ir sutiks jį iškeisti į sovietų rankose pakliuvusį U-2 lėktuvo pilotą. Laikraščiams pradėjus domėtis Abelio asmenybe, paaiškėjo, kad jis įslinko į Kanadą ir kiek vėliau į JAV, naudodamasis vieno lietuvio asmens dokumentais. Tai buvęs Andrew Kayotis, natūralizuotas amerikietis, gimęs Lietuvoje, kuris dar 1947 m. ryžosi aplankyti savo gimines anapus geležinės uždangos ir niekados nesugrįžo atgal. Atseit, sovietai panaudoję to mūsų tautiečio dokumentus ir be jokio vargo Abel įsikūrė Niujorke, kur ir darbavosi iki suėmimo.

Enciklopediniai įvairumai

Ne kokių priekabių ieškant, bet norint iškelti pastebėtus nesklandumus, tenka sustoti ties XX t. LE, kurio 513 pusl. įdėtos pageidautinų svorių lentelės vyrams ir moterims. Viskas būtų gera ir informacijai labai naudinga, jei ūgis ir svoris būtų duodamas coliais ir svarais. Deja, viskas sužymėta cm ir kilogramais. Jau teko girdėti eilės prenumeratorių nusiskundimą, kad ši tvarka nėra gera ir vis didesniam skaičiui darosi nebepažįstama. Kiekvienas pripažins, kad dešimtainė sistema yra kurkas parankesnė ir tikslesnė, bet, jei jau šiame kontinente taip jau įprasta ir naudojama colinė sistema, mes negalime pakeisti, nebent veikdami kartu su naujais ir vis kylančiais balsais už visuotinį pakeitimą į dešimtainę tvarką. Bet, atrodo, dar labai daug laiko praeis, kol anglosaksų kraštai įsitikins, kad su dabar jų naudojamais matais ir saikais sunku pasiekti visiško tikslumo ir, kad labai būtų pravartu juos pakeisti į tobulesnę. Iki to meto, visvien galima pageidauti, kad LE ir kituose mūsų leidiniuose, visada šalimais būtų žymima ir antroji sistema, nes daug kam sudaro ir neaiškumų ir nepatogumų.

(Nukelta į 7 psl.)

ŽYDAI AR ROMĖNAI?

Pasaulio, o ypač vokiškoje spaudoje vis dažniau ir dažniau pasirodo straipsnių prieš Oberammergau Kristaus kančios vaidinimus, kurie po karo buvo atgaivinti ir šiemet bus antrą kartą. Jie pristatydinami kaip antisemitizmo pasireiškimas.

Šios tezės gausūs gynėjai teigia, kad ne žydai nukryžiavę Kristų, savo tautieti, bet romėnai. Žydai neturėję net tokios bausmės formos. Tokį nužudymo būdą žinoję romėnai ir kitos tautos, bet tik ne žydai, vienintelė tauta anais laikais turėjusi monoteistinę religiją. Tik viduramžiais, kai žydai būdavę persekiojami, tiems persekiojimams pateisinti buvusi sukurta teorija apie žydus kaip Kristaus nukankintojus. Dabar ir Katalikų Bažnyčia norinti nuo to neteisingo priekaišto apsivalyti, ir popiežius Jonas XXIII stengiąsis iš Didžiosios savaitės liturginių maldų išleisti visas tas vietas, kur žydai pristatydinami Kristaus žudikais.

O Oberamergau vaidinimai visada buvę antižydiški. Dėl to tos apylinkės vokiečiai esą taip išauklėti, kad ten buvę daug didesnis procentas nacių, negu kur nors kitur Vokietijoje. Iš visų ankstyvesnių vaidintojų naciu nebuvęs tik vienas Hans Zwink, kuris vaidina Judą. Nacių nariais buvę ir Kristaus vaidintojas ir Marijos. Iš 151 vaidintojo net 150. Blogai esą, kad šių metų vaidinimo tekste antižydiškumas esąs dar labiau sustiprintas. Visi, kas prieš Kristų, pabrėžtinai išryškinami žydais. Gerai esą, kad valdžia pasiėmusi tekstą pacenzūruoti. Režisūra taip patvarkiusi, kad visi, kas pasireiškia su Kristumi, parodomi ne žydiškos, bet "nordiškos išvaizdos".

Jei jau valdžia ėmėsi tekstą vaidinimo pacenzūruoti, matyt, buvo nemenkos jėgos, kurios paspaudė. Gal tam buvo skirtas ir nakenkreucų tepliojimo baubas, taip plačiai išgarsintas visame pasaulyje.

O ką tie oberammergavičiai darys, kad evangelijoje rašoma, jog Kristų nukryžiavo romėnai Jo priešams žydams reikalaujant. Nejaugi dar būtina išryškinti, kad buvo žydų, kurie to nereikalavo? Juk tai ir taip visiems žinoma.

KAI GIMĖ KANADA

(CSc) — 1867 m. liepos 1 d. yra Kanados gimimo diena. Tada keturios retai apgyventos Kanados provincijos — Ontario ir Quebecas (žinomos kaip Augštoji ir Žemoji Kanados), Nova Scotia ir New Brunswick susijungė į vieną vienetą. Otavoj 101 pabūklo saliutas, bažnyčių varpų gaudimas, visuose krašto miestuose ir kaimuose paradai ir fejerverkai, piknikai ir sportas, iliuminacijos ir visa kita atžymėjo dieną, kurią karalienė Viktorija viešai paskelbė Britų Šiaurės Amerikos uniją. Šiaurės Amerikos įstatymo, kuris yra Kanados konstitucija, detalės buvo kuriamos Londone po ilgo tarimosi su Kanados valstybininkais, kaip John A. Macdonald, konservatorių didysis vadas, George Etienne Cartier ir Alexander Galt iš Quebeco, Charles Tupper iš Nova Scotia, Leonard Tilley iš New Brunswick, ir Ontario George Brown. Įstatymas, kurį priėmė Britų Parlamentas, aptarė Kanados vyriausybę tokią, kokia ji yra šiandien. Jis numatė, kad Dominijos parlamentas turi visuotinę valdžią krašto reikaluose, paliekant kaikuriuos reikalus atskiroms provincijoms. Trisdešimt keturi Kanados valstybės vyrai, kurie dirbo kartu kuriant Konfederaciją, yra žinomi nuo to laiko kaipo Konfederacijos tėvai. Sir John A. Macdonald tapo pirmuoju ministeriu pirmininku.

Naujai sudaryta valstybė greit augo. Manitoba tapo provincija 1870 m., buvo išskirta iš vakarinių teritorijų, kurias laikė savo žinioj apie 200 metų Hudson's Bay kompanija. Prince Edward Island, kurios sostinėj Charlottetown buvo pasirašyta sutartis tarpe provincijų, prisijungė prie unijos tik 1873 m. Britų Kolumbija įėjo į Konfederaciją 1871 m. su sąlyga, kad ji bus sujungta geležinkeliu su rytų provincijomis dešimties metų laikotarpy. 1880 m. sutartis pastatyti geležinkelį buvo pasirašyta su Kanados Pacifico geležinkelio kompanija ir Kanados pirmoji transkontinentinė linija buvo užbaigta 1885 m. Alberta ir Saskatchewanas tapo provincijomis 1905 m., Newfoundlandas 1949 m.

Kanada buvo įkurta 1867 m. liepos 1 d. taigi dar trūksta 7 metų iki jos šimtmečio. Bet ir dabar ji išpildė pranašavimą, pasakytą Konfederacijos metu: "Dominija . . . nuo jūrų ligi jūrų" . . . (a mari usque ad mare). Ir dabar vyksta pasikeitimai. Metai po metų įvairumai didėja ir valstybė tampa turtingesnė prisidėjus prie to daugeliui tautų. Tauta kuriama ne karais ir revoliucijomis, bet laisva, savanoriška ir taikia unija provincijų grupės, kurios yra įsigijusios laisvės teises ir yra vedamos bendro tikslo — eiti prie savo likimo kaipo viena apjungta tauta.

Varžysią turistus

Sovietinio kelionių biuro "Inturistas" pirmininkas Ankudinovas Maskvoje pranešė, kad turistams iš Vakarų Vokietijos ir JAV-bių bus taikomi suvaržymai, kokie būk esą taikomi sovietų turistams, vykstantiems į minėtus kraštus. **E.**

O VISDĖLTO TAIP!

"TŽ" Nr. 19 (539) p. A. šoko ginti mišrias vedybas ir kartu pulti J. J., kuris kiek anksčiau tame pat laikrašty parašė, kad nereikią garsinti mišrių vedybų. Ypač p. A. nepatiko, kai J. J. sudarančius mišrias šeimas pavadino tautos lavonais. Mano supratimu, toks pavadinimas nėra nei vulgarus, nei neprotingas, nes ištikrųjų tokios šeimos lietuvių tautai miršta. Matyt, p. A. mažai skaito, kad tik dabar tokį išsireiškimą pastebėjo spaudoj. Jau gerokai anksčiau vienas iš mūsų vadovaujančių asmenų, tuos, kurie nutautėja arba kaip kitaip išsiskiria iš lietuvių tarpo, pavadino tautos lavonais. Taigi toks išsireiškimas nebenaujas.

Visiems suprantama, kad mišrios vedybos buvo ir bus, bet kad jų garsinti nereikia, tai taip pat aišku. Aš gyvenu nedidelėj lietuvių bendruomenėj. Čia mišrių vedybų labai daug. Bet kas keisčiausia, kad tos mišrios vedybos buvo visą laiką labai ir labai garsinamos spaudoj. Kaikurios net ir istorinėmis buvo pavadintos. Niekas nieko nesakytų, jeigu tų šeimų vaikai kalbėtų lietuviškai, bet kad taip nėra. Negi motina, pati nemokėdama, išmokys vaiką lietuviškai. Dabar jau grynai lietuviškų šeimų vaikai, gimę Kanadoj, dažniausiu atveju labai silpnai kalba lietuviškai, o tarp savęs niekad nebekalba. Ponas A. kažinką girdėjo Toronte Prisikėlimo parapijos bažnyčioje kairėj pusėj, bet tai greičiausia buvo sapnas, nes niekas nepatikės, kad taip gali būti. (Redakcija visdėlto gali paliudyti, kad ir Toronte yra keletas tokių šeimų, kur motinos nelietuvaitės, išmokusios lietuviškai, ir savo vaikus taip auklėja. Ne tik juos veda į bažnyčią, bet leidžia ir į lietuvių mokyklą, ir į liet. jaunimo organizacijas, ir prie Pirmos Komunijos lietuviškai pasiruošti ir t.t. Be abejonės, tai gal tik išimtys, bet jų yra. Dalis jų išmoko vaikus ir savo tėvų kalbos).

Gindamas mišrias vedybas p. A. parinko ir pavyzdžių. Esą, Urugvajaus konsulo žmona lietuvaitė Indijoj garsina Lietuvą. Ti kėkime, kad ji savo vaikus išmokys lietuviškai . . . Prof. Ereto šeima išaugo Lietuvoj, o ten tos problemos nebuvo. Aš galėčiau prirašyti daug pavyzdžių iš mūsų žymių vyrų praeities, kurie buvo vedę ne lietuvaites ir dėlto išaugino vaikus svetimiems . . . Pakaks jeigu paminėsiu tik Šerną ir ig. Šeiniu.

Ta pačia proga norisi pažymėti, kad jeigu kartais lietuvaitė ir išteka už kitataučio, tai dar ją galima ir pateisinti. Pagal paprotį dabar dar vyrai renkasi žmonas, o ne mergaitės vyrus. Jeigu mūsų vyrai ieško sau žmonų Vokietijoj, tai lietuvaitėms kartais kitos išeities ir nėra.

Labai gerai, kad p. J. J. pakėlė balsą prieš tuos, kurie pristigę garbės ir atsakomybės jausmo, dažniausia už geras vaišes ar kokį doleri patrimituoja pakasynose.

Pagaliau paskutinėje skiltyje p. A. moko spaudos laisvės. Tačiau jo spaudos laisvės supratimas yra, jo žodžiais tariant, liguistas. Jis spaudos laisvę supranta taip: — čia Kanada, laisvas kraštas, ką noriu tą ir darau. — Man būtų labai įdomu, ką p. A. pasakytų, jeigu jis vieną dieną "TŽ" rastų straipsnį, kuriame būtų garbinamas Lietuvos okupantas burliokas. Bet tai juk būtų visai logiška pagal p. A. suprastą spaudos laisvę.

Manau, kad mes tikrai galime ir turime teisės prašyti laikraščių, kad jie netalpintų tokių pranešimėlių, kurie silpnina mūsų tautinį gyvybingumą.

Vy. Žinta.

Ir Rytų Europa yra Europa

(E) "Merkur" žurnalas įsidėjo straipsnį antrašte "Rytų Europa — Europoje". Autorius Friedrich Heer stato tokius klausimus: 1) Vakarų Europos jaunimas, inteligentija, vadovaujantieji sluogsniai turi įsisąmoninti, kad Rytų Europa priklauso Europai ir kad turi būti europiečių vidiniai patirta, laimėta. 2) Vidiniai Vakarų Europos santykiai su Rytų Europa kultūriniu, politiniu ir visuomeniniu atžvilgiu dar perdaug prilygsta komplikuotiems Europos santykiams su vadinamais neišsivysčiusiais kraštais. 3) Įsisąmonindami Rytų Europos kultūrinį vieningumą su visa Europa, privalome atsiminti, kad atskirų Europos dalių savitarpio santykiai ilgų šemtmečių tarpsnyje buvo iš vienos pusės vaisingi, iš kitos pusės skaudūs. Reikią atminti, kad Rytų Europos tautos ilgą laiką buvo politinės kovos objektu tarp Rytų ir Vakarų. Skirtumai nesiduodą taip lengvai išlyginami.

—

Berlynas. — Chruščiovui pradėjus grąsinti dėl Berlyno, tame mieste pastebėtas gyventojų mažėjimas — daugelis išsikelia į Vakarus.

Ontario Švietimo Departamento suaugusių švietimo skyrius

bendradarbiaujant su Toronto Švietimo Vadyba

atidaro

naujiesiems kanadiečiams anglų kalbos vasaros kursus

nuo

liepos 11 d. iki rugpiūčio 19 d. kursai vyks kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 7.30 — 9.30 val. vak.

CENTRAL HIGH SCHOOL OF COMMERCE

570 Shaw Street, Toronto
(pažengusiems ir pradedantiems)

ir

EASTERN HIGH SCHOOL OF COMMERCE

16 Phin Avenue, Toronto
(tik pradedantiems)

Registracija — liepos 4 ir 8 d.d. nuo 7.30 iki 9.30 val. v.

Mokestis — $6.

T. A. Wardle, Pirmininkas.

Z. S. Phimister, Švietimo direktorius.

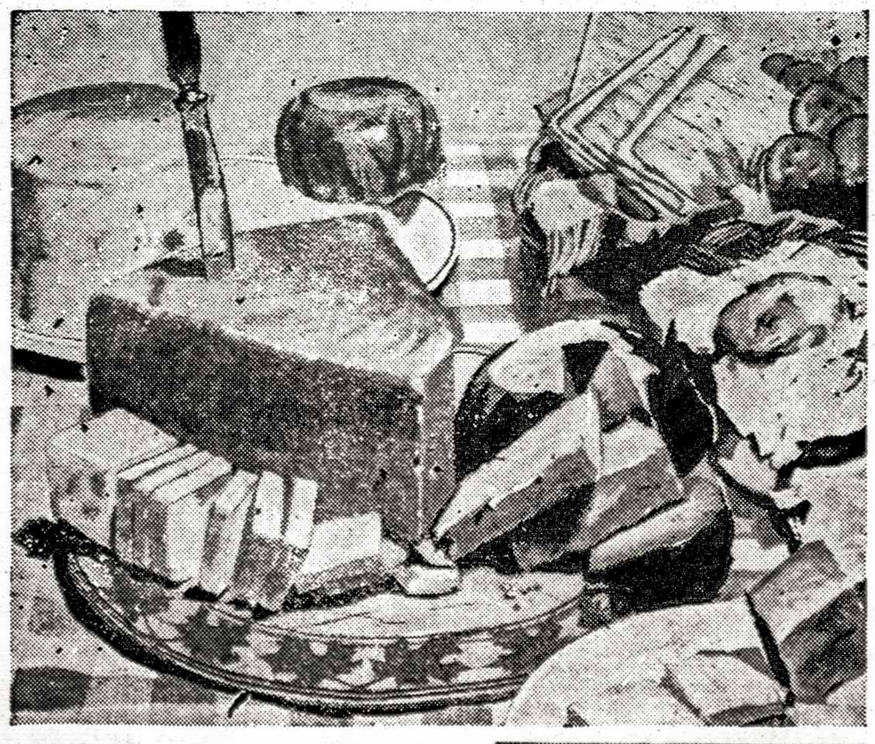

KANADIEČIAI DŽIAUGIASI PASIEKTU GERU SKONIU

MOLSON'S CANADIAN lager beer BREWERY LIMITED

Pavergtoje tėvynėje

Fiziologui - higienistui prof. Jonui Šopauskui šiemet sukako 60 metų. Medicinos mokslus baigė 1929 metais Lietuvos universitete. Pasižymėjęs moksle, buvo pakviestas dirbti universitete. Žinias gilino Paryžiuje ir Stockholme. 1836 m. Šopauskui pripažintas medicinos mokslo daktaro laipsnis, 1941 m. profesoriaus titulas. Yra parašęs 54 savo specialybės mokslinius darbus. E.

J. Žiburkus, gen. majoras, savo atsiminimuose apie Černiachovski, rašo, kad lietuvišką dalinį paskyrus į fronto rezervą, jis buvęs paskirtas 25-osios zenitinės artilerijos divizijos vadu ir po kurio laiko patekęs Černiachovskio 60-jon armijon. Kijevą paėmus Černiachovskis buvęs apdovanotas B. Chmielnickio ordenu, o Žiburkus pakeltas gen. majoru — 1943 m. lapkričio 6 d. Nuo to laiko jis, vadinasi, tebėra tam pačiam laipsny.

Visa Lietuvos užsienio prekyba yra Maskvos rankose. Pagal Maskvos direktyvas, Lietuvos importo ir eksporto prekyba daugiausia vedama su Čekoslovakija. Iš to krašto į Lietuvą buvo įvežta motociklų, jų atsarginių dalių, statybinės medžiagos, muzikos instrumentų, avalynės, drabužių, audinių, baldų ir mašinų. Iš Lietuvos buvo eksportuota Čekoslovakijon daugiausia sviestas ir bekonas, taip pat ir kitų žemės ūkio produktų. Iš Rytų Vokietijos buvo įvežta muzikos instrumentų, kaip akordeonai, pianinai, taip pat drabužių bei trikotažo dirbinių. Drabužių ir kitų prekių taip pat gaunama iš Vengrijos. Prekyba vyksta ir su Lenkija, Albanija, Kinija ir kitomis komunistinėmis šalimis. Lietuva gauna avalynę ir iš Italijos, Švedijos bei Norvegijos, audinius iš Japonijos ir Italijos, padangas bei vandentiekio vamzdžius iš Švedijos, viršutinį nailono trikotažą ir elastines kojines iš Australijos. Iš Lietuvos eksportuojama į JAV ir Belgiją uogienės, į Vakarų Vokietiją šaldyta žuvis ir marinuoti grybai, į Švediją gyvi vėžiai, vaisių sultys, šviežios uogos ir grybai. Šiemet pirmą kartą durpių kraikas bus eksportuojamas į JAV-bes. (Jau prieš karą buvo pastatyta įmonė eksportiniam kraikui paruošti). Sovietiniais šaltiniais, šiais metais iš Lietuvos į užsienį bus išvežta prekių už 300 milijonų rublių. Turint galvoje, kad Lietuvos biudžetas siekia daugiau kaip 4,4 milijardus rublių, toji eksporto suma yra palyginamai maža. E.

Nemuno ir Neries santakoje upės tekmė išmetė šamą. Jo ilgis du metrai, svoris 38 kg. Tai didžiausias šamas Nemune nuo 1938 m., kai prie Smalininkų buvo pagautas 78 kg. svorio šamas. E.

Augštadvario vidurinės mokyklos 5-tos ir 10-tos klasės mokiniai per 20 dienų nužygiavo pėsčiomis beveik 300 km. Trakų ir Vievio rajonų kaimuose ir miesteliuose jie rinko medžiagą apie šių vietovių darbo žmonių tariamą kovą už komunistinę valdžią Lietuvoje. E.

Šlubuoja ir mėsos gamyba. Okup. Lietuvos kp centro komitetas ir Ministerių taryba bendrame paskelbime pažymi, esą visiškai nepateisinama, kad socialistinių įsipareigojimų pienui gaminti per 5 mėnesius neįvykdė 33 rajonai. Ypač atsilieka Alytaus, Nemenčinės, Kupiškio, Jonavos, Kalvarijos rajonai, kurie įsipareigojimų neįvykdė 11-14%. E.

Naujas Lietuvos teismų santvarkos įstatymas, paruoštas pagal Maskvos 1958 m. paskelbtus pagrindus, patvirtintas augšč. tarybos birželio 8 d., numato dvi teismų rūšis — rajoninius ir augščiausiąjį. Teisėjai renkami, žinoma, iš partijos pastatytų kandidatų. Teisena turinti būti vedama lietuvių arba tos vietos gyventojų daugumos kalba. Kaip bus aiškinamas pastarasis nuostatas, kaip bus suprantama "vietos dauguma", sunku pasakyti. Ar bus žiūrima viso rajono ar atitinkamo rajono centro, paaiškės iš vykdymo. Teisėjai renkami 5 metams, o tarėjai 2 metams. Šių rajone yra po 75 ar daugiau ir jie posėdžiaus su teisėju po du. Teisėjais ir tarėjais gali būti asmenys ne jaunesni kaip 25 m. (buvo 23 m.). Rajonų teisėjus renka visi gyventojai, o augšč. teismo teisėjus augšč. taryba. Didesniuose centruose bei rajonuose bus po kelis teisėjus. Iš jų vienas bus teismo administratorius. Iki šiol teismai turėjo apylinkes, o dabar turės visą rajoną.

Medžio pluošto plokščių gamykla, pirmoji Pabaltijy, pastatyta Vilniaus vakariniame pakraštyje. Ji gamins izoliacinę medžiagą lėktuvų, vagonų ir autobusų vidaus apdailai. Šimtai tūkstančių kbm įvairiausių lentgalių nuopiūvų bei drožlių, kurios iki šiol būdavę sudeginamos katilinėse, perėjusios per šios gamyklos agregatus, pavirstą izoliacine medžiaga. Šiais metais įmonė pagaminsiant 200.000 kvm izoliacinių medžiagų pluošto. E.

Partizanai 1949 m. liepos 5 d. naktį sušaudę Tauragės rajono Šilinės apylinkės pirmininką Petrą Dirmontą, jo sūnų komjaunuolį Viktorą, taip pat komjaunuolius Joną Nausėdą, Antaną Petraitį ir Juozą Petrauską.

Antanas Paulekas, 1940-41 m. buvęs Lazdijų apskrities milicijos viršininkas, vokiečių okupacijos metu buvęs kalintas, o 1944 m. dirbęs Lazdijų apskrities vykdomojam komitete, rudenį grįždamas iš Lazdijų į savo namus buvęs nukautas partizanų.

Balys Stasiulionis, Utenos rajono "liaudies švietimo skyriaus vedėjas" buvęs partizanų peršautas į vidurius savo bute miegodamas lovoje, o jo žmona, Stasė Aukštuolytė, iš Bikūnų, buvusi sužeista į koją. Jis vyžuoniškis, gimnaziją Utenoje baigęs tik 1941 m. Iš "Tarybinio mokytojo", Nr. 44, pasakojimo išeina, kad jie vedę jau po karo, o peršovimo metu jų sūnelis buvęs pusantrų metų. Stasiulionis nuo sužeidimo miręs po 12 val.

Taip pat buvęs nušautas Utenos I vidurinės mokyklos direktorius Kuliešius Povilas, gyvenęs prie mokyklos. Jis buvęs nušautas sodnely grįždamas į namus.

Iš partizanų tame rašiny paminėtas tik Vytautas Rūkas, buvęs tos mokyklos mokinys, pabėgęs į mišką tada, kai jo tėvų namuose radę partizanų slėptuvę, suimtas dar prieš Stasiulionio vedybas, atseit žymiai anksčiau. Utenos partijos sekretorius buvęs tada tulas Kutka, komjaunimo sekretorius Bakutis.

Iš Argentinos grįžo į Lietuvą, ten 30 metų išgyvenęs, kovarskietis A. Pimpička.

Ig. Verešlis, esą, po 16 metų klajonių ir vargų grįžęs iš Australijos ir apsigyvenęs pas žmoną ir dukrą Klaipėdoje. Gavęs gerą butą naujame name.

Naujo gyvenimo kolūkiečiai (Zarasų raj.) norėję atsikratyti nuo pirmininko Malcevo ir parašę skundą žemės ūkio ministerijai. Toji persiuntė jį vietos partijos sekretoriui Jakui, kuris užrašęs, jog tai tik šmeižtai. Kolūkiečiai tada nutarę skundą su 104 parašais nuvežti į Vilnių pačiama ž. ū. ministeriui. Bet pasiuntinį Mačiukjaną pasivijęs prie Smalvos pervažos milicininkas Priminov ir raštą atėmęs "įstatymo vardu". Po ilgų vargų kolūkiečiai Malcevo atsikratę, tačiau kaip partietis jis buvęs paskirtas tarybinio ūkio diretorium...

Politinio turinio knygų mokiniai iš mokyklos bibliotekų neima, nors grožinės literatūros perskaitą po 20-30 knygų, pasakojusi Kretingos vidurinės mokyklos bibliotekininkė S. Krapikienė. "Tarybinio mokytojo" korespondentas A. Jarusevičius kaltina dėl to bibliotekininkę, kuri nepasiūlanti politinės bei mokslinės literatūros, nesą taip gi jokio tokios literatūros sąrašo.

Kartenos vidurinės mokyklos bibliotekoje "šios knygos nesutvarkytos, sumestos kaip pakliuvo. Iš storo dulkių sluogsnio ir knygų išvaizdos aiškiai matyti, kad niekas jų neskaito". Tačiau bibliotekininkė R. Klovaitė dėl to nesijaudinanti. Tik Salantų vidur. mokyklos bibliotekos vedėja B. Daščiorienė sugebanti mokiniam įpiršti tokios literatūros. Iš jos, esą, kiti galėtų pasimokyti. Mokiniai perskaitę daugiau kaip 1500 "mokslinės, politinės literatūros knygų".

Kartenos vidurinė mokykla neseniai pirkusi knygų už 500 rublių, bet vien tik grožinės literatūros.

Gyd. Algirdas Vaickelionis Pagėgiuose esąs pasižymėjęs kaip aštrus ateistas paskaitininkas. Jam padedą tos pat ligoninės chirurgas St. Bradulskas ir akušėrė Morta Bradulskienė. Bet esą gydytojų, kurie saką, kad ne jų reikalas ateizmo paskaitas skaityti, jų reikalas esąs žmones gydyti.

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte. Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekūnas WA 2-6181

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

HAMILTON, Ont.

Į JAUNIMO STOVYKLĄ
kurią organizuoja Kandos ateitininkai N. Wasaga tėvų pranciškonų stovyklavietėje liepos 9-24 d.d., Hamiltone užsirašyti dar galima pas Stasį Verbicką — 57 Carrick Ave., tel. LI. 9-1558, araba pas Gintarą Bakaitytę — 123 Robinson Ave., tel. JA. 2-4109.

Ten pat teikiamos informacijos nuvažiavimo į stovyklą ir kitais reikalais.

Daugiau informacijų apie šią stovyklą žr. šio laikraščio 8 psl.

LILIJA ŠUKYTĖ šį pavasarį su pagyrimu (honors) užbaigė Karal. Toronto Konservatorijos pijanino klasę, A.R.C.T. Solo Performer, ir išlaikė baigiamuosius egzaminus. Lygiagrečiai L. Šukytė studijuoja ir dainavimą, kame yra taip pat atsiekusi gražių rezultatų — šiais metais Kiwanis festivalyje laimėjo antrą vietą, išpildydama operos grupėje ariją "Pace pace mio Dio" iš Verdi operos "La Forza del Destino" Be dainavimo ir pijanino studijų L. Šukytė su pasisekimu lanko McMaster universitetą, kame studijuoja prancūzų ir vokiečių kalbas. Šįmet ji užbaigė antruosius studijų metus antrąja studente.

Linkime p. Lilijai ir ateityje pasisekimo mene ir universiteto studijose.

LN V-BOS POSĖDIS birž. 27 d. nutarė šaukti visuotinį metinį LN narių susirinkimą liepos 31 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Dienotvarkėje svarbiausias punktas yra valdomųjų organų rinkimai, LN pelno paskirstymas ir pagreitinimui lėšų sukėlimo naujos nuosavybės įsigijimo svarstymas. LN v-ba prašo visų narių į šį susirinkimą atkreipti dėmesio ir jame dalyvauti.

Yra gautas pasiūlymas pirkti pelningą nuosavybę, už kurią prašoma $215.000 su $65.000 įmokėjimu. Likusi suma yra pirmieji atviri morgičiai iš 6% penkiolikai metų. Minimas objektas nedaug brangesnis už dabartinius Liet. Namus, o pelną duoda dvigubai didesnį. V-ba į galimybę juos nupirkti atkreipė dėmesį, kad pagreitinus lėšų sukėlimą galutiniems LN. Kaip matome, naujų narių stojimas žymiai sulėtėjo, tad reikia ieškoti būdų pinigams gauti iš kitų šaltinių. Šis reikalas bus plačiai referuotas ateinančiame LN narių susirinkime ir patys nariai nuspręs.

Posėdyje buvo svarstytas ateitininkų v-bos prašymas apmokėti vasaros stovyklos dviejų savaičių išlaidas vienam nepasiturinčiam jaunuoliui ar mergaitei, sumoje $28. LN v-ba minėtą sumą paskyrė iš LN Fondo.

LN v-ba patvirtino antrųjų apyskaitinių metų balansą ir apyskaitas. Galutiname rezultate jie davė prieš amortizaciją $12.361,35 pelno. LN v-ba pakartotinai kviečia ir prašo visus tautiečius stoti nariais. Vieno šėro kaina $100. Čekius prašome siųsti St. Bakšiui — 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont. — arba skambinkite jam JA. 9-4662.

Dar apie 500 Hamiltono dirbančių lietuvių nėra nariais. Atsisakykime savojo šiame atvejyje stabdančiojo individualizmo ir išbandykime mūsų vienybės jėgą per LN, kurie jau taip toli yra pažengę su dviem penktadaliais mūsų kolonijos jėgų.

RŪTELĖ KRIAUČIŪNAITĖ, 5 m., iš Fruitland, Ont., turėjusi šį pavasarį sunkią operaciją, birželio pradžioje vėl buvo ligoninėje kitai operacijai. Visas ligas ir krizes nugalėjo ir dabar jaučiasi visiškai sveika. Ji yra stambi LN narė su $300 ir plačioje Skripkučių nuoširdžių Lietuvos patrijočių, giminėje pati mažoji atžalėlė. Jos mamytė p. Laima ir vyresnioji mamaitė p. Rakštienė prašo perduoti dr. O. Valaitienei jų gražiausią padėką už vienintelės dukrelės išgelbėjimą — tiek liga buvo sunki ir komplikuota.

Geriems žmonėms Dievas siunčia bandymus, bet kartu ir padeda!

Rakščių ir Kriaučiūnų šeimų pavyzdingumas yra retas. Jei tokių tautiečių nors ketvirtadalis būtų mūsų tarpe, solidarumas ir liet. dvasia būtų milžiniška! Nėra o-jos, kuri nebūtų gavusi iš jų paramos, nėra aukų vajaus, kur jie nebūtų stambesnių aukotojų gretose. Rekštienė ir Kriaučiūnienė jau eilę metų kas mėnesį aukoja liet. g-joms po $2. Jos pirmosios pribuvo su pagalba statant bažnyčią — jos pirmųjų LN narių eilėse! Nėra sekmadienio, kad pas juos nebūtų svečių, kartais iš tolimiausių Kanados ar Amerikos vietovių! Žodžiu, apie jas kalbėti ir rašyti niekada nebūtų perdaug! O, kad Dievas duotų daugiau tokių lietuvių!

Iš savo pusės siunčiu gerosioms Rakščių - Kriaučiūnų šeimoms nuoširdžiausius ir džiaugsmingus sveikinimus, kad juos užgulę sunkūs juodi debesys išsisklaidė ir linkiu, kad jie daugiau niekados nesugrįžtų!

LN KINE DELTA šią savaitę retai puikus filmas "Home from the Hill" su Gregory Peck.

Visas liepos mėnesio keturias savaites mūsų kine eis rinktiniai filmai. Visus lietuvius kviečiame kuo skaitlingiausiai atsilankyt, nes galimas daiktas, kad v-ba nuo rugp. 1 d. jį išnuomos. Sk. St.

JULIJOS IR VAITIEKAUS KAZLAUSKŲ puikioje rezidencijoje birželio 25 d. buvo tikrai iškilminga nuotaika, nes tą dieną buvo švenčiama keleriopa sukaktis. Tai V. Kazlausko 40 metų amžiaus ir sėkmingo užbaigimo 4 metų elektros kurso vakarinėje mokykloje, o kartu buvo šventinamas tikrai puikus ir ištaigingas gyvenamas namas. Susirinkus svečiams, kurių dalyvavo apie 40, klebonas kun. dr. J. Tadarauskas atliko šventinimo apeigas. Po to didžiuliame recreation kambaryje vyko vaišės. Besivaišinant kun. dr. J. Tadarauskas pasveikino namų šeimininkus, palinkėdamas laimės ir kartu iškeldamas nuopelnus parapijai bei visai lietuvių kolonijai. Hamiltoniečiams Kazlauskų šeima žinoma kaip pareigingi visuomenininkai, kurie savo darbo įnašu yra prisidėję prie bendrųjų lietuviškų reikalų. V. Kazlauskas ilgus metus išdirbo Tautos Fondo bai Šalpos Fondo valdybose. Praeitais metais sekmingai pirmininkavo VI Kanados Lietuvių Dienos Organizaciniam Komitetui išveždamas sunkiausią darbų naštą, kartu dirbo ir apylinkės valdyboje eidamas vicepirmininko pareigas. Ponia Kazlauskienė irgi nuoširdžiai prisidėjo talkindama visuose darbuose. Todėl visi susirinkusieji nuoširdžiai sveikino sukaktuvninkus ir apdovanojo gražiomis dovanomis.

TAUTOS FONDO SKYRIAUS RENGTAS VAKARAS birželio 30 d. išvakarėse prieš Dominion Day sutraukė 250 svečių, kurie gražiai pasilinksmino ir kartu parėmė Tautos Fondo veiklą. Šokiai vyko atvirame ore, aikštelėje prie ežero kranto nuotaikingai grojant Benni Ferri orkestrui.

PASAULIO PABĖGĖLIAMS REMTI buvo vygdoma rinkliava. Hamiltono miesto kvota buvo nustatyta $55.000. Šiomis dienomis buvo gautas čekis, kuris jau pasiekė $55.000 sumą. Prie šio vajaus ir lietuviai buvo prisidėję savo aukomis, nes apylinkės valdyba ragino pagal išgales prisidėti.

KOOPERATINIO BANKELIO "TALKA" nariai yra patenkinti, kai dabar operacijos vyksta kas dieną ir lengvai galima visus reikalus sutvarkyti. Primenama, kad bankelio darbo valandos yra kasdien nuo 9 val. ryto iki 12 val. vidurdienio, o antradieniais ir penktadieniais dar ir vakarais nuo 5 val. iki 8 val. Šeštadieniais ir sekmadieniais nedirbama. Pradėjus dirbti kasdien, bankelyje judėjimas padidėjo ir balansas gerokai pažengė pirmyn.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS PRENUMERATORIAI, norintieji apmokėti prenumeratą, prašomi kreiptis pas LE atstovą Hamiltone St. Dalių, kuris prima pinigus atvykdamas į namus. Ypač kurie yra atsilikę mokėjimuose, prašomi pasistengti atsilyginti, nes jau netrukus bus gautas XXI tomas. J. D.

WINNIPEG, Man.

GARBINGI SVEČIAI. Birželio 14 d. vakare iš Čikagos atvyko J.E. vyskupas V. Brizgys ir inž. A. Rudis su dukrele Margareta. Dievo Kūno šventės vakare Jo Ekscelencija atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Svečiai keletą dienų praleido Oak Point vasarvietėje, vyskupo V. Brizgio viloje.

Tikimės, kad svečiai ramioje aplinkoje gerai pailsėjo. Aplinka tikrai yra romantiška: 70 akrų žemės plotas, apaugęs vešlia žole, išraižytas keliais įdubimais pilnais vandens, kur antys peri savo vaikus, ant kalvelių gražūs ąžuolynai. 1400 pėdų savos ežero pakrantės ir 250 pėdų ilgumo lieptas į ežero širdį. Prie ežero jauties kaip prie jūros, kurio nesimato krantų, o vilnys šnara amžiną lopšinę, audros metu verčiasi kalnais. Moderni vila apstatyta baldais teikia miestiškus patogumus.

Vila turi 11 kambarių. Jei kas norėtų išsinuomoti vasaros atostogoms vilą, turi kreiptis į Winnipego liet. šv. Kazimiero parapijos kleboną.

PIRMOJI ŠV. KOMUNIJA įvyko birželio 19 d. per Sumą. Pirmą kartą šv. Komuniją priėmė: I. Galinaitytė, K. Galminaitė, Kvietinskaitė, P. Stankevičius, B. Mališauskas, L. Rutkauskaitė, P. Vaškevičius ir V. Vaškevičius. Priėmusieji šv. Komuniją už paruošimą klebonui kun. J. Bertašiui įteikė įrėmuotą paveikslą.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS įvyko sekmadienį, birželio 19 d., 8 val. vak. Prie paminklo buvo padėtas vainikas. Ta proga kalbą pasakė parlamento narys J. Cowan, MLA. Per St. Boniface radijo stotį buvo pusvalandžio transliacija.

WIN. LIETUVIŲ PARAPIJOS VAIKŲ STOVYKLA vyksta liepos 3-9 d.d. Mokestis $10 į savaitę.

SUDBURY Ont.

ŠAUNIOS VESTUVĖS. Jonas Mackevičius susituokė su Patricija Hearn. Moterystės ryšį palaimino kun. Ant. Sabas Christ the King bažnyčioje prie turtingai ir skoningai išpuošto ir daugybe žvakučių apšviesto altoriaus. Po Mišių jaunieji padėjo gražią gėlių puokštę prie Marijos altoriaus, prašydami Jos motiniškos globos ir palaimos vedybiniam gyvenimui. Pabrolių ir pamergių buvo trys poros: Justas Stankus su Elena Šviežikiene, Romas Račinskas su Danguole Kriaučeliūnaite, Tomas Hearn su Mabel Menard. Ave Maria solo giedojo geriausia Sudburio solistė Chrissie Nemis. Puikūs pietūs buvo suruošti pas J. E. Šviežikus, o paskiau visi išvažiavo didžiajai vestuvių puotai jaunųjų namuose. Vestuvėse dalyvavo daug vietinių draugų ir Petras bei Janė Pakalkai iš Toronto.

PAKRIKŠTYTAS Arnoldas Bruno Lapienis.

PAS J. I. RAČINSKUS lankėsi V. Venskaičiai iš Hamiltono. Sudburiškis.

Prašymas korespondentams, tėvams ir jaunimui

Mokslo metai pasibaigė. Daug lietuviškojo jaunimo visoje Kanadoje baigė vieni augštąsias, kiti viduriniasias bendrojo lavinimo (High School) ar specialiąsias mokyklas. Būtų labai gražu, kad mūsojo jaunimo pasiekimus galėtume atžymėti ir laikrašty, priminti juos visai lietuviškajai visuomenei. Dėl to mes labai prašytume savo korespondentus, o taip pat tėvus ir patį jaunimą prisiųsti nors trumpų žinių apie visus, kurie šiemet baigė betkurias mokyklas. Gali tai būti sąrašas visu lietuvių, baigusių kurią mokyklą, gali būti ir pavieniai vardai. Prašytume pridėti taip pat fotografijų — grupėmis ir pavienių. Tik prašytume nepamiršti užrašyti aiškiai, kas tai per grupė arba koks jaunuolis ar jaunuolė, kurią mokyklą baigė, ką mano toliau studijuoti ir t.t. Žinių daug nereikia, bet tik tikslių ir aiškių.

Prašom patalkinti laikraščiui, o ir visiems bus miela sužinoti apie mokyklas baigusius ir juos pamatyti. Juk tai mūsų lietuviškosios šeimos nariai.

"TŽ" redakcija.

Delhi, Ont.

KLK MOT. D-JOJS SKYR. RUOŠTAS Jonų-Jonių pagerbimas birželio 26 d. davė kažką naujo mūsų apylinkėj. Kadangi žymiausias to vardo asmuo yra mūsų gerb. klebonas, tai gražus parapijiečių būrelis su organizacijų atstovais ir susirinko tam pagerbimui. Nuosavoje parapijos salėje darbščiosios KLK Mot. D-jos moterys ir parapijietės dalyvės puošė kėdes, stalus, virė kavutę, dūzgė lyg darbščiosios bitės žieduose...

Nors įsivėlė klaida skelbime, sumaišydama dienas, nors kažkur vyko povestuvinis pobūvis, bet ir čia gausiai rinkosi parapijiečiai su tikrai nuoširdžia intencija savąjį mielą kleboną, na ir kitus Jonus bei Jones pagerbti. KLKM D-jos pirm. Rožė Augustinavičienė pravedė visą tvarką prašydama atkalbėti maldą ir pasveikindama varduvininką gerb. kleboną bei kitus varduvininkus. Toliau sveikino Kan. Liet. B-nės J. Rimkus, nuo Ūkininkų klubo P. Žilvytis, nuo bažnytinio komiteto M. Norkus ir J. Stradomskis.

Visi surado po gražų malonų ir įdomų žodelį. Nuo KLK Mot. D-jos, KL B-nės, Ūkininkų klubo ir nuo visų dalyvių įteikta dovanėlė — 'naujoms padangoms mašinai". Mat, bevažinėjant, beorganizuojant, berenkant reikalingas lėšas ir visokius dalykus įsikūrimui, važinėjant po tokią plačią apylinkę — parapiją jos baigia prakiurti...

Bažn. kom. atstovas M. Norkus sakė, kad jie neturį dovanėlės, nes ką surenką bažnyčioje atiduodą parapijos išlaikymui, tad linkėjo sveikatos ir pasiūlė visiems sugiedoti klebonui Ilgiausių metų!

Viskas praėjo nuoširdžioje nuotaikoje. Pats varduvininkas gražiai padėkojo parapijiečiams bei rengėjoms ir pasidalino įspūdžiais iš kunigų rekolekcijų Londone.

Visi padainavo, pasidalino rūpesčiais — ūkio reikalais ir, nors ir labai nenoriai, skirstėsi namo. Nors ir šventė sekmadienis, bet ūkyje vistiek yra daug darbų.

Pažymėtina, kad buvo apseita be jokio alkoholio. Tai buvo taip gražu, taip miela, kad norėtųsi daug, daug tokių subuvimų. Nors mūsų apylinkė nepasižymi girtuokliavimu, bet toks visiškai 'sausas" švarus pasisvečiavimas nuskaidrino visus buvusius!

Linkime daug tokių mielų skaisčių pobūvių! Dalyv.

LONDON, Ont.

LIŪDNASIS DVIDESIMTMETIS. Apyl. valdybos iniciatyva sudarytas Laikinasis Baltų Komitetas birželio 14 d. suorganizavo Pabaltijo okupacijos dvidešimtmečio minėjimą. Dalyvaujant visoms trims tautybėms ir TV atstovams, latvių prof. Dreimanis, dabar prof. Vakarų Ontario universitete, pasakė atitinkamą kalbą prie Žuvusiems paminklo Victoria parke ir uždėjo gražų gyvų gėlių vainiką su įrašu: "Prisiminti žuvusiems už Kanados ir Pabaltijo kraštų laisve. Londono estai, latviai ir lietuviai". Vainiką nešė tautiniais drabužiais apsirengusi lietuvaitė Vida Čegytė ir estų atstovas. Jų palydais buvo: latvaitė ir estaitė ir po vieną lietuvių ir latvių atstovą. Po to dalyviai nuvyko į salę ir žiūrėjo retą filmą iš vengrų gyvenimo, pradedant rusų Vengrijon įžygiavimu ir baigiant revoliucija. Filmas tikrai įdomus, vykusiai sudėtas iš nuotraukų ir judamųjų filmų su angliškais komentarais. Perduota ir kardinolo Mindszenty kalba vengriškai su anglišku vertimu. Filmo rodymo metu padaryta rinkliava Tremtinių Metų Fondui. Šis filmas Kanadoje rodytas pirmą sykį. Siūlome ir kitoms lietuvių apylinkėms jį pamatyti. Jį gauti atsieina tik porą dolerių persiuntimo išlaidų, nes filmas skolinamas patikimiems asmenims nemokamaia, tik su tam tikromis sąlygomis (iš to nesipelnyti ir pan.). Filmui gauti adresą apylinkės valdybos gali sužinoti šio laikraščio redakcijoje.

Iškilmės prie paminklo ir ištraukos iš minėto filmo buvo perduotos ir per Londono televiziją — dešimtą TV kanalą. Tai buvo pirmas kartas, kad pabaltiečių vardas buvo Londono TV minimas. TV ir reikiamus leidimus išrūpino lietuviai, o filmą — latviai. Latviai buvo pasiėmę ir spaudą, radiją ir rezoliucijas, bet šie trys paskutinieji punktai šlubavo, galima sakyti, buvo neatlikti. Spaudoje tilpo tik keletas skaitytojų laiškų. Estai atliko kitus smulkesnius reikalus. ELL.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

Į LIETUVĄ ŠIEMET VYKSIĄ trys ekskursijos, apie 150 lietuvių, rašo Mizara "Laisvėje". Pirmojoje grupėje, kuri išvyksianti po liepos 6 d. ruošiamų išleistuvių, būsią apie 50 lietuvių. Jie dalyvausią Lietuvos aneksijos 20 metų sukakties proga ruošiamoje dainų šventėje liepos 21 d. Vilniuje. Kitos dvi grupės vyksią vėliau.

Pasak Mizaros, šiemet ir iš Lietuvos atvyksią svečių į JAV.

AMER. LIET. GYDYTOJŲ SĄJ. sekantį gydytojų ir dantų gydytojų suvažiavimą šauks Niujorke. Jo rengėjais bus N.Y. Liet. Med. ir Dantų Gydytojų Sąj. valdyba.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ C. VALDYBA, išrinkta korespondenciniu būdu, pasiskirstė pareigomis: pirm. dr. Vitas Manelis, I vicep. Kazys Kleiva, II vicep. Silvestras Balčiūnas, sekret. dr. Vladas Šimaitis, iždin. Petronėlė Starkienė. C. Valdybos adresas: 6422 So Maplewood, Chicago, Ill.

LIET. KUNIGŲ PAKEITIMAI
Brooklyno vyskupijoj: kun. Titas Narbutas, Lux Christi red., perkeltas į Sacred Heart parapiją, Adelphi St., kun. L. Budreckas į šv. Kotrynos iš Siennos parap., o kun. J. J. Greblūnas paskirtas dijecezijos convertitų lygos direktoriu.

L. KANČAUSKAS, gyvenąs Buenos Aires, liepos 19 d. su šeima išskrenda į JAV. Jis numatęs apsigyventi Los Angeles. Prieš tai jis aplankys savo bičiulius Niujorke, Clevelande, Čikagoje, Toronte.

ŠV. KRYŽIAUS PARAP. VIKARAS Čikagoje kun. J. Grinis perkeliamas į šv. Kristinos parapiją, o iš ten atkeliamas kun. Leo Petkus.

DR. V. TERCIJONAS susirgo kojų liga.

ROSELANDO LIETUVIŲ nauja Visų Šventųjų bažnyčia Čikagoje pašventinta birželio 16 d.

"DARBO" ŽURNALO š.m. Nr. 1 išspausdintas A. Šalčiaus straipsnis, paneigiąs visą išeivijos laisvės kovos prasmę ir kviečiąs derintis prie Lietuvos aneksijos prie Sovietų Sąjungos fakto, sukėlė didelį pasipiktinimą visoje lietuviškoje JAV spaudoje ir didelį susijaudinimą ypač socialdemokratų sluogsniuose. Straipsnį ir žurnalą pasmerkė ir "Naujienos", ir "Keleivis" ir dauguma paveinių socialdemokratų veikėjų, o prof. J. Kaminskas, stambiausia asmenybė liet. socialdemokratų tarpe, paskelbė šitokį pareiškimą: "...Kadangi "Darbo" redekcija, straipsnį paskelbdama, aprobavo esminį jo turinį, šiuo aš viešai pareiškiu, kad mano tolimesnį bendradarbiavimą "Darbe", iki jo redakcija nepaaiškės man priimtinu būdu, aš nutraukiu". Tai aiškus erikalavimas pakeisti redaktorių.

D. Britanija

IŠVYKSTA Į KANADĄ Londono "Vaidilos" narė A. Mašalaitienė, vaidinusi net 32 kartus daugely dramų. Kiek vėliau išvyksta taip pat J. Mamaitytė ir Virkučių šeima. "Vaidila", choras ir parapija birželio 18 d. suruošė jiems visiems išleistuves.

Tremtinių Metams pasibaigus

ICEM

1951 m. pabaigoje Europos kontinente užbaigė savo veiklą pokario tremtinių organizacijos. Tolimesniam tremtinių ir gyventojų perkeldinimui JAV iniciatyva buvo įsteigta ICEM — International Commitee for European Migration. Ši organizacija per 9 metus iš Europos išgabeno milijoną žmonių. Milijoninis numeris atiteko neseniai į Ameriką atvežtam lietuviukui.

Didesnė dalis to skaičiaus buvo eiliniai emigrantai, bet 441.000 buvo tremtiniai. Iš Italijos 278.000, Vokietijos 214.000 ir Austrijos 150.000. Nuvyko daugumoje į JAV 179.000, Kanadą 152.000, Argentiną 104.000.

Metai baigėsi, bet tremtiniai liko

Tremtinių - emigrantų ir pabėgėlių vistiek dar liko milijonai. Pietinė Amerika, Britų imperija ir kiti kraštai yra pasiryžę Tremtinių Metais sukelta nuotaika likviduoti visas stovyklas ir įkurdinti visus emigrantus. JAV Kongrese yra jau parengtas vad. Walterio įstatymo projektas, pagal kurį JAV priims 25% visų emigrantų, jei kitus 75% priims visi kiti pasaulio kraštai.

Dar šiais 1960 m. norima perkelti 34.300 pabėgėlių iš Europos į užjūrius. Jų pervežimo, įkurdinimo išlaidas norima paskirstyti toms šalims, kurios priima bei tarptaut. organizacijoms. Amerikiečiai jau nenori prisiimti didžiausios naštos.

Lietuviai Vakarų Vokietijoje

Ir BALFo Centre dirbančiam sunku tikrai pasakyti, kiek lietuvių tremtinių dar yra Vokietijoje ir kiek iš viso jų ten yra buvę.

1959-60 m. statistikoje rašome, kad BALFo šalpa teikiama 7000 lietuvių V. Vokietijoje. Prie jų glaudžiame dar tris tūkstančius latvių ir estų. Šitam būriui likusių tremtinių (įskaitant Vasario 16 gimnaziją) šelpti išleidžiame per metus apie $75.000 pinigais ir už kelis šimtus tūkstančių dolerių gėrybėmis — maisto, rūbų, avalynės. Viską kartu sudėjus, V. Vokietijoje esą lietuviai tremtiniai kasmet gauna iš JAV ir Kanados lietuvių per pusę milijono dolerių vertės paramos pinigais ir gėrybėmis. Tačiau ši parama neišsprendžia mūsų tremtinių klausimo. Net ir padvigubinta norma jų neįkurdins. Daugelis visą laiką bus reikalingi paramos iš šalies. Mat, jie yra invalidai, ligoniai ar senukai. Neturėdami Vokietijos pilietybės, negauna iš vietos valdžios pilnos socialinės paramos. Kur nors emigruoti nenori, negali ar nepriimami.

Vokiečių vyriausybė padeda tremtiniams

V. Vokietijos vyriausybė nėra jų palikusi be globos. Pragyvenimui minimumą suteikia. Va, viena šeima, kurios tėvas 100% nedarbingas, kuri turi septynis nepilnamečius vaikus, iš vokiečių gauna 553 DM šalpos mėnesiui — maistui 370 DM, butui 83 DM ir ligonio priedo 100 DM. Kita šeima, su dviem vaikučiais, gauna kas mėnesį 393 DM, kaip "rentą" — pensiją, pašalpą.

Kaikurie mūsų tremtiniai jau įsikūrė, tačiau jų uždarbiai menki ar dėl mokslo stokos ar dėl kitų trūkumų. Uždarbiai retai viršija 400 DM mėnesiui, iš kurių ką nors sutaupyti ir kapitalą, namus ar įmonę įsigyti neįmanoma.

Amerikos lietuviai ir tremtiniai

Tremtinių Metais BALFo vadovybė nutarė pasekti kitų šalpos organizacijų pavyzdį ir pagelbėti lietuviams tremtiniams įsikurti, skirdama tam tikslui, pagal BALFo Centre surinktas žinias apie šalpos reikalinguosius iki 10.000 dolerių.

Ko tremtiniai lietuviai nori?

Norinčių emigruoti beveik nebėra. Kiti žino, kad negali ir niekad negalės, tad apsisprendė palikti Vokietijoje ir norėtų, kad Amerikos lietuviai pagelbėtų jiems susisukti šiokį tokį namų židinį. BALFas turi 356 šeimų (914 asmenų) duomenis. Jie norėtų gauti per $90.000 įsikūrimui, gaus tik trečdalį tos sumos.

Mes, kaip įprasta, vis vėluojame. Tik Tremtinių Metams pasibaigus pradedame jų įkurdinimu ar stipresne parama rūpintis. Žinia, BALFą slegia gausūs šalpos šauksmai iš kitur: siuntiniai į Lietuvą, Lenkiją, Sibirą, vaistų prašymai. Šitie, grečiausiai, dar ilgai plauks į BALFo Centrą, nes ir Krasnojarske, ir Ukrainoj, ir net sovietų kalėjimuose žinoma, kad BALFas yra.

Amerikos lietuviai, ypač buvę tremtiniai, patys tvirčiau atsistoję "ant savo kojų" tikrai gali atkreipti dėmesį ir į likusius Vokietijoje vargo brolius, kurių daugumos dalia beviltiška.

Kun. L. Jankus.

St. Catharines, Ont.

APYLINKĖS LIETUVIŲ DĖMESIUI!

St. cathariniečiai, norėdami paremti Gediminą Janušonį, į Lietuvos okupanto atstovą paleidusį kiaušinį, įsteigė Lietuvių Šelpimo Fondą. Visi, galintieji pinigais paremti jam iškeltos bylos vedimą, prašomi aukoti šiuo adresu: Imperial Bank of Canada, King & Queen St., St. Catharines, Ont., Lithuanian Relief Fund, Account No. C237.

Lai būna jam netik materialinė, bet ir moralinė visų lietuvių parama. Aukokite visi kiek kas tik gali.

Fondo valdybos vardu
KLB St. Catharines apyl. v-ba.

WELLAND, Ont.

LIEPOS 23 D. Crowland Hotely pp. Sinkų patalpose B-nės valdyba rengia šokių vakarą. Šokių metu veiks bufetas ir loterija. Valdyba maloniai kviečia visus atsilankyti ir linksmai praleisti vakarą.

20 METŲ LIETUVOS OKUPACIJOS ir baisiųjų birželio trėmimų sukakties minėjimą apyl. valdyba suruošė birželio 19 d. Minėjimas prasidėjo pamaldomis, kuriose lietuviai dalyvavo skaitlingai ir su dideliu susikaupimu. Po pamaldų sekė dienai pritaikyta paskaita ir minėjimas baigtas Tautos himnu.

Welland Liet. B-nės valdyba labai dėkoja visai lietuviškai visuomenei taip skaitlingai dalyvavusiai minėjime, gerb. klebonui Tėvui Mikalauskui, OFM, už taip gražų pamokslą, pp. Kuzavams ir Antanui Zinaičiui už taip gražiai papuoštą altorių ir salę. Jonui Staškevičiui už taip jautrų atidaromąjį žodį, Aloyzui Viskontui už paskaitą ir palydėjimą giedojimo vargonais pamaldų metu. Valdyba.

Taupyk ir skolinkis Bankelyje "Talka"
Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.
DARBO DIENOS: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9-12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9-12 val. ryto ir 5-8 val. vakare, MINDEN BUILDING, 20 KING ST. E., ROOM 13, notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte. TEL. JA. 7-5575.

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. — Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

PLUMBING and HEATING
J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.
Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.
148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

37-tojo Tarptautinio Eucharistinio Kongreso liturgija

KUN. BRONIUS LUBINAS

Garsusis liturgistas prof. J. A. Jungmann, SJ, visas Eucharistinio Kongreso iškilmes apibūdino labai vykusiu senovės Bažnyčios terminu: "Statio orbis"—viso pasaulio tikinčiųjų susirinkimą vienoje vietoje dalyvauti eucharistinėje puotoje. Iš tos pagrindinės minties išeinant, yra sudaryta ir visa šiemet Miunchene vykstančio 37-tojo Tarpt. Euch. Kongreso programa. Pirmosios trys dienos, liepos 31 - rugpiūčio 2, yra skiriamos susirinkimui ir pasiruošimui. O visas kongreso svorio centras bus sukauptas paskutinėse penkiose dienose, rugpiūčio 3-7.

Trečiadienio popietis: "Statio orbis" atidarymas

Viso pasaulio tikinčiųjų susirinkimas eucharistinei puotai švęsti oficialiai prasidės trečiadienį, šv. Tėvo legato kardinolo Gustavo Testa sutikimu ir perskaitymu popiežiaus rašto. Pirmosios vakarinės iškilmės kongreso aikštėje (Teresės pievose) bus skirtos temai: "Šių dienų pasaulio išganymo lūkesčiai ir Kristus, pasaulio Išganytojas". Iškilmingai įeinant į aikštę kunigams, vyskupams ir kardinolams, bus iškilmingai pasveikintos atskiros tautos, kaip Dievo Bažnyčios nariai, atitinkamomis giesmėmis lotynų kalba, kreipiantis ypatingai į tų tautų šventuosius globėjus. Taip pat bus pasveikinami valstybių vadovai, kartų meldžiantis, kad jie savo turima valdžai naudotųsi teisingai. Sekantis sveikinimas bus skiriamas kunigams ir vyskupams, kaip Dievo paslapčių dalintojams, ir pagaliau bus pasveikinamas vyriausiasis Katalikų Bažnyčios Ganytojas šv. Tėvas, Miunchene atstovaujamas kardinolo legato.

Legatui iškilmingai atidarius kongresą, seks malda ir giesmė į šv. Dvasią, prašant paramos kongresui ir jo dalyviams; o pamoksle bus išryškinta pagrindinė kongreso tema: "Pro mundi vita — už pasaulio gyvybę". Tada iškilmingoje procesijoje bus atnešamas švč. Sakramentas. Visi susirinkusieji tikintieji, trimitams palydint, giedos triumfalinį himną "Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat". Iš džiaugsmingojo pasveikinimo išplauks Bažnyčios ir žmonijos prašymo maldos į Kristų, pasaulio valdovą. Prašymo maldos užsibaigs Viešpaties maldos, Tėve mūsų, septyniais prašymais. Eucharistinei puotai švęsti susirinkimo atidarymas bus užbaigtas himnu "Te Deum" ir palaiminimu švč. Sakramentu.

Ketvirtadienis — Paskutinės Vakarienės diena

Švč. Sakramento įsteigimo didžioji meilės paslaptis Kat. Bažnyčioje minima du kartus: Didįjį Ketvirtadienį ir Devintinėse. Šio Kongreso ketvirtadienį bus išryškinami ypatingai du eucharistinės paslapties aspektai: kunigystė ir artimo meilė.

Kunigystė. Kunigiškąją pasiuntinybę ir kunigiškąsias galias Kristaus savo apaštalams buvo suteikęs palaipsniui prieš savo kančią, bet pačios didžiausios galios suteikimui parinko Paskutinę Vakarienę. Tada jis pats pirmą kartą pakeitęs duoną ir vyną savo kūnu ir krauju, suteikė tą stebuklingą galią savo apaštalams ir jų įpėdiniams: "Kiek kartų tai darysite, darykite mano atminimui". Kad šis įsakymas būtų galimas vykdyti, turi nepritrūkti kunigų. Eucharistinio kongreso ketvirtadienio priešpiečiai 70 dijakonų iš įvairių tautų priims kunigystės šventinimus mažomis grupėmis, po 5-7 dijakonus, įvairiose Miuncheno bažnyčiose, ne visi kartu, kaip buvo kongreso Barcelonoje metu. Manoma, kad tai nebus toks varginantis dalykas ir dalyviai galės geriau įsigilinti į kunigystės teikimo ceremonijas ir jų prasmę.

Artimo meilė, išplaukianti iš Eucharistijos, savo išraišką gaus Miuncheno parapijose rengiamose meilės puotose. Tų puotų svečiai bus seneliai, ligoniai, pavargėliai, užsieniečiai, svečiai, svečiai iš Voketjos rytnės zonos, o patarnaus vyskupai, prelatai, garbingi pasauliečiai. Be to, vyskupai lankys ligonines, senelių prieglaudas, našlaičių namus, kalėjimus. Teoretiškai artimo meilė bus skelbiama pamoksluose ir paskaitose popiečio parengimuose. Vakare kongreso dalyviai susirinks į aikštę šv. Mišioms ir kojų plovimui. Po evangelijos 4 kardinolai plaus tam tikram lygiam kunigų ir pasauliečių skaičiui kojas. Kojų plovimas yra senoviškas nusižeminimo ir meilės ženklas, ypač naudojamas rytų kraštuose, parodąs, kad tas yra didesnis, kas tarnauja kitiems.

Penktadienis — Kryžiaus diena

Kadangi rugpiūčio 5 išpuola Marijos Snieginės šventė, todėl ir kongreso liturgijoje Marijai bus skiriama taip pat svarbi vieta. Visą dieną galima taip aptarti: **Bažnyčia kartu su Marija po kryžiumi.** Rytiniuose pamoksluose bus nagrinėjama Marijos vaidmuo atpirkime. Moterų organizacijų tą priešpietį rengiamose iškilmėse bus svarstoma tema: "Moterų ir motinos uždaviniai šeimoje ir Bažnyčioje". Buvusiame koncentracijos lageryje Dachau vyks permaldavimo pamaldos ir bus pašventinama Kristaus mirties agonijos koplyčia.

Dienos metu išryškintos mintys bus atbaigtos vakarinėse kryžiaus išaugštinimo iškilmėse. Ant altoriaus paaugštinimo bus pastatytas didžiulis medžio kryžius. Įvairių tautų kalbėtojai išdėstys Nukryžiuotajam šių laikų žmonijos vargus ir rūpesčius. Taip pat bus išsakyti didieji žmonijos ir krikščionijos prašymai: taikos, tikėjimo vienybės, broliškos meilės pasaulio tautų tarpe, pasaulio išgelbėjimo. Galiausiai bus kreipiamasi Alyvų kalne tartais Kristaus žodžiais: "Mano Tėve, jeigu galima, tegul praeina ši taurė pro mane", o visi susirinkusieji atsakys "Kyrie eleison — Viešpatie, pasigailėk mūsų". Nuo altoriaus spinduliuojantis kryžius liks pažadu ir vilties simboliu. Pamoksle bus skelbiama tiesa, kad negalima vengti mirties sąžinės kaina. Liekasi kentėti kartu su Kristumi: "Tebūna ne mano, bet Tavo valia". Apie altorių bus iškeiti 4 kryžiai. Pamokslas baigtas mintimi: "Jei kartu kenčiame, kartu būsime ir išaugštinti". Kryžiaus sekimas neša su savimi mirties pergalę ir amžinąjį gyvenimą. Pabaigoje pamokslo visi penki kryžiai pasiners šviesos jūroje. Diena baigsis kryžiaus pagarbinimu pagal Didžiojo Penktadienio apeigas, giedant tris kartus "Ece lignum crucis — Štai kryžiaus medis, ant kurio kybojo žmonijos išganymas".

Šeštadienis— Šviesos diena

Pagal Didžiojo Šeštadienio liturgiją šeštadienio tema yra "Pasaulio pakeitimas ir pašventinimas — consecratio mundi". Pamoksluose ir paskaitose bus svarstoma darbo, savaitgalio ir šventadienio prasmė ir Bažnyčios vienumos. Otto Karrer skaitys paskaitą apie "Eucharistiją konfesijų pokalbyje". Dalyvaus įvairių konfesijų atstovai, o po paskaitos bus diskusijos. Vakare vėl kongreso aikštėje keletas pasauliečių trumpai iškels šių dienų pasaulio sąvokų sumaišymą, suminėdami asmens nuvertinimą totalitariniuose kraštuose, smarkiai paplitusį ištvirkimą, materialinio gerbūvio dievinimą. Į tai vienas dijakonas atsakys trumpomis šv. Rašto citatomis, nurodydamas, kad dievišką jame apreiškime glūdi visu tų klausimų išsprendimas. Mišias laikys apie 20 vyskupų rytų apeigomis. Celebrantai maldas giedos graikiškai, rusiškai ir senąja slavų kalba, o jiems atsakinės trys chorai graikiškai, rusiškai ir ukrainietiškai.

Sekmadienis — Viešpaties diena

Viso kongreso apvainikavimas įvyks sekmadienį prieš piet kongreso aikštėje. Gaudžiant visų Miuncheno bažnyčių varpams ir aidint trimitams, susirinks dalyviai paskutiniam iškilmingajam kongreso aktui. Varpus pakeis chorai, o iš chorų išplauks bendra visų susirinkusiųjų giesmė: "Tu es Petrus", kuri bus įvadas į šv. Tėvo Jono XXIII kalbą. Po šv. Tėvo žodžio visi giedos kongreso himną "Laetamini — džiaukitės". Seks iš 300 pasaulio arkivyskupijų aukos misijoms ir iškilmingos šv. Mišios lotynų apeigomis, paimtos iš Dievo Kūno šventės. Pamokslą sakys Miuncheno kardinolas Juozapas Wendel, tema "Eucharistija ir pasaulio pabaiga". Po pamokslo įvairiomis kalbomis vyskupai sukalbės trumpas maldas, pritaikydami pamokslo mintis atskirų kraštų sąlygoms. Pabaigoje šv. Mišių šimtai kunigų dalins šv. Komuniją kongreso dalyviams ir kaip tik šioje iš viso pasaulio susirinkusiųjų tikinčiųjų bendroje komunijoje labiausiai išryškės, kad pasaulinė Bažnyčia yra vienas mistinis kūnas. Visiems to kūno nariams bus paskelbta didžioji pasiuntinybė: "Ite, missa est" — eikite iš šios bendrosios eucharistinės puotos į visus pasaulio kraštus ir būkite pasaulio gyvybės nepailstą skelbėjai. (ELI).

NAUJOS KNYGOS

Juozas Švaistas, JO SUŽADĖTINĖ. Premijuotas romanas. Lietuviškos Knygos Klubas. Spaudė "Draugo" spaustuvė, 1959 m., Chicago, Ill. 396 psl. Aplankas dail. J. Pilipausko. Kaina $4.

Tai "Draugo" aštuntasis premijuotas romanas, spausdintas dienraščio atkarpose, o dabar pasirodęs atskira knyga.

Romane vaizduojamas Vinco Kudirkos gyvenimas. Autorius yra paėmęs visus žinomuosius šio didžiojo lietuvių tautos vyro gyvenimo įvykius ir juos suliteratūrinęs. Tai grynai biografinis romanas. Faktai bei įvykiai, žinomi net iš vadovėlių, autoriaus pateikiami literatūrine forma gyvenimiškoje ir psichologiškai pagrindžiamoje aplinkoje. Taip pro skaitytojo akis gyvai prabėgo V. Kudirkos šeima bei jo įtempti santykiai su tėvu, jo mokslo eiga su jaunatviškais nuotykiais ir pagaliau darbai bei vargai kuriant ir redaguojant "Varpą". Žmonės, su kuriais jo gyvenimas bėga, romane yra ne išgalvoti, bet tikri, gyvenę ir veikę kartu su Kudirka— tiek jo asmeniški draugai, tiek bendradarbiai tautos žadinimo darbe, tiek ji sekę ir persekioję rusai.

Romanas tuo būdu yra lyg iškarpa iš lietuvių tautinio atgimimo istorijos, tiesa, daugiau idealistinio sąjūdžio pavaizdavimas, veik neliečiant ano meto ūkinių bei socialinių problemų, nepaliečiant sąjūdžio visoje platumoje, bet tik tą jo dalį, kuri sukosi apie Kudirkos asmenį. Jame nemažai ir originalių laiškų bei kitokių dokumentų ištraukų. Tiesa, niekur nepažymėta, kad autorius jų nei kiek nepakeitė, nei neperredagavo, tačiau visas rašymo būdas sakytų už tai, kad ten niekas nepakeista. A.

LIETUVIŠKOJO SKYRIAUS Čikagos tarptautinėje parodoje organizatoriai, JAV LB Čikagos apygardos valdyba, išleido informacinį leidinėlį apie Lietuvą — "Lithuania", 16 psl.

Pirmajame puslapy išspausdintas žinomasis Vilniaus miesto planas iš Brauno atlaso, antrame psl. Trakų apylinkių kraštovaizdis, o toliau seka tekstas — Geography, History, Culture, Economy — pamargintas iliustracijomis bei puslapių užsklandų lietuviškų herbų vinjetėmis. Vienu žemėlapiu pavaizduojami 1939-1945 m. Sovietų Sąj. užgrobti kraštai, toliau seka, Rūpintojėlis, J. Bakio skulptūra Mąstymas ir pagaliau Lietuvos žemėlapis — piešinys su piešiniais, charakterizuojančiomis tas vietoves.

Čia tik bereikalo per gudų žemes užrašyta "Poland". Jei jau mes atsimame savas, tai kodėl gudiškųjų nepripažinti Gudijai? Bereikalo, žinoma legendoje, nupieštas stilizuotas Vytis. Jei jau informuojame svetimuosius apie Lietuvą oficialiai, tai kam Vytį iškraipyti. Lankytojai kur nors ir toje pačioje parodoje greičiausiai kur nors matė oficialųjį - įstatyminį Vytį. Kaip jie galės suderinti tuos du dalykus? Teisybė, prie šitokio moderniško kalbamojo žemėlapio stiliaus natūralistinis Vytis negalėjo tikti. Bet argi jis ten būtinas? Prie ko gi mes savojoje informacijoje prieisime, jei kiekvienas mūsąjį Vytį piešime, kaip kam užeina? Kągi svetimieji pagalvos? Greičiausiai pagalvos, kad Lietuva gal visai neturėjo valstybės herbo, jei dabar kiekvienas savaip stogažirgelius piešia.

Knygutė išleista gražiai ir skoningai. Jos buvę išspausdinta 10.000 egz., o vėliau dar antra tiek kiek pakeistos.

KNYGA APIE PAŽAISLĮ

Doc. H. Kairiūkštytė - Jacinienė, doc. arch. kand. J. Baršauskas, PAŽAISLIS, Vilnius 1960, 84 psl. ir 68 psl. nuotraukų giliaspaudė, 19 iliustracijų tekste.

Veikalo autorė dr. H. Kairiūkštytė - Jasinienė jau nepriklausomoje Lietuvoje pasižymėjusi kaip viena iš geriausių mūsų meno istorikų. Pagrindinę teksto dalį sudaro lietuviška santrauka dr. H. Kairiūkštytės 1928 m. Kaune išspaudintos Zuericho disertacijos vokiečių kalba "Pažaislis, ein Barockkloster in Litauen" ("Tauta ir žodis" VI t.), kuri buvo platesnė (172 psl.). Didesnė dalis naujojo veikalo iliustracijų taip pat pakartotos iš prieškarinio leidinio. Keletas nuotraukų yra naujų, o tekste įdėti keli nauji brėžiniai. Dabar Pažaislis yra iš trijų pusių apsuptas Kauno jūros, bet naujos bendro vaizdo nuotraukos knygoje nėra. Įdėtoji nuotrauka iš lėktuvo yra prieškarinė. Kuriam tikslui šiandien bažnyčia ir vienuolyno patalpos naudojamos, knygoje nesakoma. Veikalo pabaigoje pridėtas architektūros terminų paaiškinimas (64-66 psl.), literatūros sąrašas (35 pozicijos) ir dvi trumpos santraukos rusų ir anglų kalbose. E.

Vašingtonas. — Ukrainiečiai išgavo kongreso administracijos komiteto nutarimą išspausdinti oficialią Ševčenkos biografiją ir leisti Vašingtone pastatyti jam paminklą.

Archeologiniai kasinėjimai Lietuvoje

Praėjusią vasarą tyrinėjant Augštadvario (Jiezno raj.) žemutinius-seniausius sluogsnius, rasta daug naminių ir laukinių gyvulių kaulų, suanglėjusių grūdų, štrichuoto paviršiaus puodų šukių ir įvairių metalinių bei kaulinių įrankių liekanų. Retesnis radinys yra kelios nedidelės žalvarinės lazdelės. Matyt, gyventojai čia savo įtvirtintas sodybas buvo įsirengę dar prieš mūsų eros pradžią ar pačioje jos pradžioje.

Versminėje (Varėnos raj.) buvo tyrinėjama akmens amžiaus stovykla iš trečio tūkstantmečio prieš mūsų erą. Rasti titnaginiai įrankiai, įdomūs keramikos dirbiniai liudija apie ano meto gyventojų kultūrą.

Toliau buvo tęsiami gyvenvietės kasinėjimai prie Juodonių piliakalnio (Rokiškio raj.). Čia rasta iš akmenų ir molio padarytų židinių, apdegusių tinko gabalų, daug geležies šlako, gyvulių kaulų, puodų šukių, darbo įrankių bei papuošalų liekanų. Surinkta medžiaga rodo, kad Juodonių piliakalnio papėdėje žmonių gyventa V-XII mūsų eros amžiuose.

Centrinėje Žemaitijos dalyje tokie tyrinėjimai buvo pirmi. Kasinėjant gyvenvietės liekanas šalia Paplinijo piliakalnio (Telšių raj.), paaiškėjo, kad čia pirmame m.e. tūkstantmetyje gyvenę žmonės naudojo tokius pat grublėto paviršiaus puodus, kaip ir rytinės Lietuvos dalies gyventojai. Čia plačiai buvo paplitęs paprotys puodus puošti gnaibytu ornamentu.

Tyrinėjant Kauno pilį prie vakarinio bokšto atkastos senų mūrinių gynybinių sienų liekanos. Paaiškėjo, kad kalva, ant kurios stovėjo pilis, dar XIII a. pabaigoje ar pačioje XIV a. pradžioje buvo apsupta iš akmenų su kalkėmis sumūryta siena. Vadinasi, jau XIII a. pradžioje, prasidėjus kovoms su kryžiuočių ordinu, lietuviai turėjo mūrinių pilių. 1362 m. kovų sluogsniuose rasta daug geležinių strėlių antgalių.

Prie Vilniaus pilies teritorijos visiškai atkasti 1551-1572 h. statybos šv. Onos - šv. Barboros bažnyčios pamatai. Ji turėjo apie 51-50 m. ilgio, gana savotišką planą, ir šalia Vilniaus katedros buvo stambiausia renesansinė bažnyčia Lietuvoje. Gerai išlikę grindiniai rodo, kad keliai-gatvės pilies teritorijoje XV-XVI a. buvo grindžiami akmenimis. Po akmeniniais grindiniais atkasti senesnių — XIII-XIV a. — medinių grindinių liekanos. Matyt, Vilniaus mieste tuo metu gatvės buvo grindžiamos lentomis, kaip ir Novgorode, Rygoje, Krokuvoje, Poznanėje ir kituose rytų ir centrinės Europos miestuose. Šalia gatvės-kelio grindinio rastos tvoros ir medinių pastatų liekanos. Kaikurie XIV a. pabaigos pastatai turėjo po kelias patalpas, o seniausiuose būdavo tik vienas kambarys, išgrįstas storomis plačiomis tašytomis lentomis. Namai statyti naudojantis tik kirviu. Rastos piuvenos rodo, kad turėta ir piūklų. Be kitų XIII-XIV a. radinių pirmą kartą Lietuvoje surasta žymesnės apavo liekanos. Vilniečių avalynė XIII-XIV a. buvo panaši į to meto Novgorodo, Rygos, Varšuvos ir kitų miestų gyventojų apavą. Buvo nešiojami iš plonos minkštos odos, kartais iš dvigubos, siūti batai, užvarstomi odiniais užvarsčiais. Batai su storesniais padais ir kulnais buvo retos išimtys.

Punios piliakalnį antrus metus tyrinėjo universiteto archeologijos-etnografijos katedra. Nustatyta, kad šis piliakalnis XVI a. buvo pritaikytas feodalo tvirtovei, o ištyrus buvusių vartų vietą, paaiškėjo, kad vartai buvo įrengti perkasus pylimą ir išmūrijus perkaso sienas.

Praėjusiais metais toliau buvo tyrinėjamos Oginskių dvaro liekanos (Trakų raj.). atrastos dviejų mūrinių pastatų liekanos rasta daug molinių indų fragmentų ir koklių, ypač su Trakų vaivados Martyno Oginskio herbu ir inicialais, medžiojamų ir naminių gyvulių kaulų, suanglėjusių grūdų.

Pirmą kartą pokariniu laikotarpiu imta tyrinėti ir vėlyvuosius kapinynus. Radikiuose prie Kauno ištirti 72 griautiniai XIII-XV a. kapai. Daugelyje kapų rasta plačiaašmenių kirvių, geležinių pentinų, skiltuvų, galąstuvų; vyrų ir moterų kapuose, prie juosmens, rasta geležiniai peiliai makštyse. Moterų kapuose yra daug žalvarinių papuošalų: plokštelinių ir kiauraraščių segių, žiedų, apyrankių, žvangučių, auskarų, padarytų iš žalvarinės vielos žiedelio su trimis pakabučiais. Įdomiausias radinys yra keliolikoje kapų rastos XIV a. pabaigos smulkios sidabrinės monetos — dažniausiai po vieną prie galvos arba prie juosmens. Tik keliuose kapuose rasta po 2-7 monetėles ir viename keliolika monetų. Dažniausiai vienoje jų pusėje atmušti stiebų vartai, o kitoje — ieties antgalis ir graikiškas kryžius. Spėjama, kad jos kaldintos prieš 1387 m. ir yra vienos iš seniausių Lietuvoje kaldintų monetų.

Labai daug įkapių — plačiaašmenių kirvių, pentinų, skiltuvų, peilių — iškasta tyrinėjant Pušaloto kaimo (Molėtų raj.) XIII-XIV a. kapinyną. Moterys čia palaidotos su puošniais galvos apdangalais — kepurėmis ar skaromis, kurių priekinė dalis papuošta prisiūtomis daugiakampėmis žalvarinėmis plokštelėmis ir stikliniais karoliais. Kartais iš stiklinių karolių ir plokštelių buvo sudaroma 7 cm pločio juosta. Minėtini kape rasti du žalvariniai rakteliai, randami ir to meto piliakalniuose. Viename moters kape prie dešinio peties ir vyro kape prie kojų rasti paukščių kaulai. Matyt, į kapą buvo dedama maisto. Panašūs reiškiniai pastebėti jau ir anksčiau. 1888 m. E. Volteris XIV a. moters kape prie Alovės (Daugų raj.) rado molinį puodą su paukščio kaulais.

"Literatūra ir Menas" Nr. 5.

PRISIŲSTA PAMINĖTI

Mykolas Vaitkus, Keturi ganytojai. Atsiminimai. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, 1960. Spausdino "Draugo" spaustuvė, Chicago, 180 psl. Kaina $2.

Aidai, 1960 m. birželio mėn., Nr. 6 (131), 233-272 psl.

Turinys: Zenonas Ivinskis — Didysis liet. tautos laimėjimas prie Durbės 1260 m.; J. Aistis — Prūsų rikio Pipynės mirtis; H. Radauskas — Mirė B. Pasternakas; B. Pasternako kūrybos ištraukos; J. Brazaitis — Ar lietuvis menininkas turi liktis ištikimas; W. Shakespeare — Dvi scenos iš Hamleto; V. Trumpa — Lietuvos istorikų darbai ir dienos; Menas; Mokslas; Visuomeninins gyvenimas.

Šv. Pranciškaus Varpelis, 1960 m., birželis, Nr. 6, 161-192 psl.

Lux Christi, 1960 m. birželis, Nr. 2-35, 72 psl.

Turinys: Popiežiaus Jono XXIII laiškas Lietuvos vyskupams; Kun. R. Krasauskas — Pirmasis Kauno arkiv. metropolitas J. Skvireckas; Kun. dr. J. Urbonas — Vyskupas, kuris daug kentėjo; Kun. P. Bajerčius — Pamokslai XI-XIX sekmad. po Sekminių; Kronika.

Skautų Aidas, 1960 m. birželio mėn., Nr. 6, 20 psl.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA. MAS Stovykla Rytų Apygardos moksleiviams at-kams ir organizacijai nepriklausantiems lietuviams moksleiviams - gimnazistams prasidės rugpiūčio 13 d. po pietų ir tęsis dvi savaites, iki rugpiūčio 27 d. p.p.

Stovyklavietė yra Cape Code (miestelis — Manomet, Mass.), 8 mylios į pietus nuo istorinio Plymouth, Mass.

Stovykla turi puikius modernius pastatus, sales, sporto aikštes bei įrankius, savo laivelius, arklius jodinėjimui ir t.t. Vieta ir įrengimai idealiai pritaikinti stovyklavimui pušyne ant jūros kranto. Skanus ir sveikas maistas bus gaminamas patyrusių virėjų modernioje stovyklos virtuvėje.

Stovykloje bus registruota gailestingoji seselė. Kaina vienai savaitei $30. MAS R. Apyg. valdyba.

VASAROS STOVYKLA KENNEBUNKPORTE vyksta nuo liepos 1 iki 29 d. Primami berniukai nuo 7 iki 15 metų. Mokestis — $25 savaitei. Stovyklaujantiems iš vienos šeimos keliems berniukams daroma nuolaida.

ŽURNALAS "ATEITIS" nuo jubiliėjinio ateitininkų kongreso persikelia į Čikagą. Ją ten redaguos Romualdas Rudys ir Rimvydas Šliažas. Niujorke beišeis tik vienas priešatostoginis numeris.

ŽURNALUI "GINTARAS" sustojus, buvęs jo redaktorius St. Vaitkevičius Brazilijoje išleidžia naują populiarų kultūros žurnalą "Lietuvių vaizdas". Tai būsiąs didelio formato 36 psl. gausiai iliustruotas žurnalas. Jo 6 psl. būsią skiriami jaunimui kalbančiam ispanų ir portugalų kalbomis. Viršelį nupiešė dail. A. Navickas.

PROF. Z. IVINSKIS liepos ir rugpiūčio mėnesius praleis Bonnoje, Vokietijoje, kur vadovaus Baltų Institutui ir skaitys paskaitas vasaros semestre.

INŽ. V. ŽEMAKIS atidavė spaudai studiją "Sienų klausimu srityje tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų". Joje būsią 80 psl. lietuviško ir 40 psl. angliško teksto su 5 žemėlapiais. Knygą autorius leidžia pats Žalgirio 550 m. sukakčiai paminėti.

KAZYS SILIŪNAS, teisininkas, Columbia universitete baigė bibliotekininkystės kursą, įsigijo magistro laipsnį ir pradėjo dirbti Queens Borough viešojoje bibliotekoje Niujorke.

ALF. S. DZIKAS gavo mech. inž. bakalauro laipsnį Brooklyno politechnikos institute. Jis jau dirba Western Union firmoje, o naujų metų pradžioje išvyks į kariuomenę dviems metams.

RAŠYT. J. ŠVAISTAS - BALČIŪNAS iš Čikagos persikėlė gyventi į Kaliforniją.

VAIDEVUTIS MANTAUTAS Bostono kolegijoje įsigijo magistro laipsnį, parašęs mokslo darbą iš šv. Tomo filosofijos. Jis jau įsirašė Fordhamo un-tan rašyti disertaciją daktaro laipsniui gauti.

TERESĖ BENDORIŪTĖ baigė Blessed Sacrament parapijinę mokyklą Broklyne kaip geriausia mokinė ir priimta su stipendija į vyks. McDonnel dijecezinę gimnaziją.

VYTAUTAS MICKEVIČIUS šį pavasarį baigė technologijos kolegiją Fort Wayne, Ind., ir įsigijo mechanikos inžinieriaus vardą.

ARŪNAS LIULEVICIUS, uolus SAS veikėjas, Čikagos universitete gavo daktaratą.

RAMUTIS R. ŠEMETA baigė Cleveland Marshall Law School ir gavo teisininko diplomą. Jis ruošiasi pereiti į JAV laivyno tarnybą.

ČEKOSLOVAKIJOS STUDENTAI SKUNDŽIASI, kad tenka dirbti be atlyginimo. Laikraštyje "Mlada Fronta" rašoma, kad už vasaros atostogų metu atliktus darbus elektrotechnikos įmonėse studentams nėra mokamas atlyginimas.

VITA E. TALLAT-KELPŠAITĖ birželio 13 d. baigė Benedictine Academy, Palerson, N.J., ir pradės studijuoti kalbas Marymount kolegijoje Niujorke. Ji yra vienturtė agr. Tado ir Jutos Tallat-Kelpšų duktė.

NIDOS KNYGŲ KLUBAS 1960 m. yra pasiryžęs išleisti dar keletą dalykų, kurie tikrai yra verti skaitančiosios visuomenės dėmesio.

Neseniai išėjo naujausias Klubo leidinys — Pulgio Andriušio "Rojaus vartai", romanas iš kaimo gyvenimo. Dabar jau baigtas spausdinti Juozo Kralikausko romanas "Šviesa lange", iš auksakasių gyvenimo Kanadoje. Spausdinamas stambus prof. Mykolo Biržiškos atsiminimų tomas iš Vilniaus darbo ir kovų meto "Dėl mūsų sostinės". Sutarta su Ale Rūta, kad dar šiais metais bus išleisti du jos romanai — "Į saulėtekį" ir "Broliai". Sutarta taip pat išleisti Petronėlės Orintaitės "Daubiškės inteligentų" romano naują laidą. Galima sakyti, kad jau sutarta su prof. Ignu Končium išleisti stambų jo darbą iš Žemaičių buities. Tai bus kruopštus etnografinis darbas, vertingas indėlis į mokslo žiniją, bet taip prieinamai ir populiariai parašytas, jog visiškai tiks Lietuvos gyvenimu atsiviežinti ir tokiam lietuviui, kuris knygą mėgsta, bet nėra pasiruošęs suviršinti mokslo dalykų. R. Spalis yra pasiūlęs linksmų dalykų knygą ir naują tomą savo novelių. Jau kiek anksčiau buvo sutarta su J. Švedu dėl jo atsiminimų tomo ir su P. Gaučiu dėl anglų novelių tomo. Yra pažadėję po knygą ir keletas mūsų rašytojų — Nelė Mazalaitė, Paulius Jurkus, Stepas Zobarskas, Karolė Pažėraitė, Liudas Dovydėnas, Bronys Raila, Jurgis Gliauda, Vytautas Alantas, Kaz. Barėnas, Balys Gražulis, Pulgis Andriušis ir kt. Ant. Škėmos "Čelesta" greit pasiordys kaip siūlomas, bet neprivalomas leidinys.

Nidos Knygų Klubo nariais gali būti kiekvienas, kuris sutinka apmokėti už kiekvieną eilinę knygą po $1 už minkštai įrištą knygą ir po $1.50 už kietai įrištą (kadangi artimoje ateityje bus išleista pora labai stambių knygų, tai jų kaina bus dviguba). Mokama tada, kai knyga jau yra pasiekusi skaitytoją. Kas dar išleidžiama šalia tų eilinių knygų, nariui tik siūloma, bet neprivaloma.

Daugumas Nidos Knygų Klubo narių naudojasi teise pigiau gauti tų pačių leidėjų siūlomąją "Rinktinę". Ji eina sąsiuviniais po 80 psl. Jon surenkami iš lietuviškosios periodikos labiausiai nesenstą lietuviški dalykai (sąsiuvinys po 50 ct.).

Jau dveji metai, kai tasai pats Nidos Knygų Klubas yra atgaivinęs lietuviškų kalendorių tradiciją — išleidžia sieninius kasdien nuplėšiamus kalendorius su šventųjų ir lietuviškais vardais ir, svarbiausia, su pasiskaitymais kiekvienai dienai. Tuos jo kalendorius daugumas narių sutiko su tikru entuziazmu.

Nidos Knygų Klubo adresas: I Ladbroke Gardens, London, W. 11, Great Britain.

Kr. Donelaičio "Metus" čekų kalba išleido Čekoslovakijos ir Sov. Sąj. draugystės d-jos "Sviet Sovietou" žurnalo leidykla Prahoje. Vertė Hana Jechova.

LENKIJOS MOKSLO AKADEMIJA išleido knygą "Senosios Lenkijos spaustuvininkai" (15-18 amžius). 5-sis šios knygos tomas pavadintas "Didžiosios Lietuvos kunigaikštija". Knygos įžanginiame žodyje paaiškinta, kad Lenkijos karalystė ir Didž. Lietuvos kunigaikštija kurį laiką sudarė vieną valstybę, todėl lenkai domisi D. Lietuvos teritorijoje buvusiomis spaustuvėmis ir jose išleistomis knygomis. E.

"NEUE WUERTTEMBERGISCHE ZEITUNG" (Ulme) ir eilė kitų vokiečių laikraščių birželio viduryje ryšium su Vokietijos sovietinės zonos 1953 m. sukilimo sukaktimi įsidėjo Vokietijos žemėlapį, kuriame atžymėtos ir kaikurios Rytų sienos. Lietuva atžymėta atskirai nuo Sovietų Sąjungos.

VENGRIJOS universitetuose, augštosiose ir vidurinėse mokyklose vyksta pasirašymas sutarčių, pagal kurias jaunimas įsipareigoja vasaros atostogų metu dirbti prie pelkių sausinimo ir kanalų tiesimo darbų. Vasaros darbų stovyklose šiemet dirbs 25.000 jaunuolių. Davusieji parašą jaunuoliai gauna iš jaunimo organizacijos gražiai papuoštą sutarties lapą... E.

VISŲ RŪŠIŲ STALIŲ DARBAI

Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos. Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

VENUS

GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

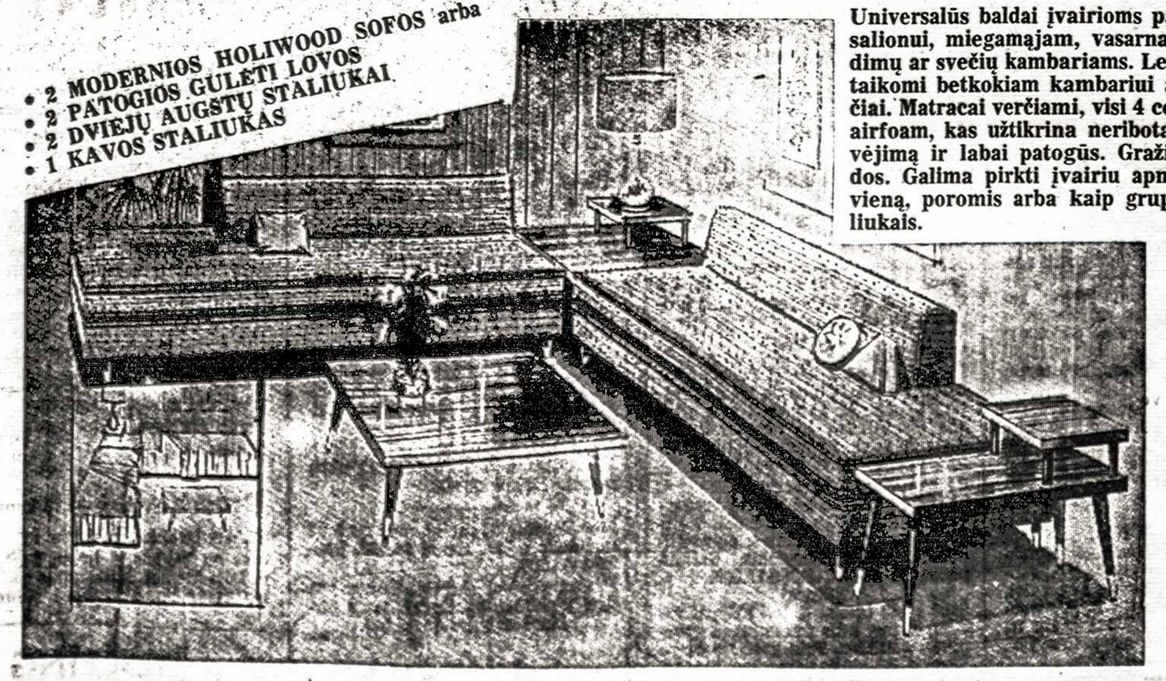

• 2 MODERNIOS HOLIWOOD SOFOS arba
• 2 PATOGIOS GULĖTI LOVOS
• 2 DVIEJŲ AUGSTŲ STALIUKAI
• 1 KAVOS STALIUKAS

Universalūs baldai įvairioms paskirtims: salionui, miegamąjam, vasarnamiui, žaidimų ar svečių kambariams. Lengvai pritaikomi betkokiam kambariui ar paskirčiai. Matracai verčiami, visi 4 colių storio airfoam, kas užtikrina neribotai ilgą dėvėjimą ir labai patogūs. Gražios išvaizdos. Galima pirkti įvairiu apmušalu po vieną, poromis arba kaip grupė su staliukais.

MOHAWK FURNITURE LTD.
2446-8 Danforth Avenue.
Keičiame senus matracus naujais.
Remontuojame visų rūšių baldus.
Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224

MANN & MARTEL Ltd.

REALTORS

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

13 kambarių
College - Dovercourt Rd.
$18.900 pilna kaina, mūrinis namas su dviem garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Geras nuomavimo rajonas, mažas įmokėjimas. Geras morgičius.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

College - Dovercourt Rd.
8 kambariai — 2 augštai
$2.000 įmokėti, mūrinis, 2 mod. virtuvės, dideli kambariai, 2 vonios, idealus 3 šeimoms arba išnuomavimui. Arti prie visko. Savininkas pirko. Kaina $15.900.

Swansea - Bloor - Runnymede
$2.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb., mod. virtuvė, kvadratinis planas, garažas. Kaina tik $13.900.

4 kambariai apačioje
Roncesvalles - Pearson
$3.900 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., 2 mod. virtuvės, išilginis planas, garažas. Prašo $16.900.

Bloor - Windermere
$3.000 įmokėti, mūrinis, atskiras. 7 kamb. per 2 augštus, 2 mod. virtuvės, geras įvažiavimas, garažas. Kaina $17.900.

Jane - Bloor
8 kamb. — 2 augštai
$4.000 įmokėti, šiurkščių plytų be jokių trūkumų, atskiras namas puikiausiame stovyje, tiek iš lauko, tiek viduje, 2 mod. virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas. Kaina pigiau grybų tik $20.900.

Sunnyside - Garden
Pomirtinis pardavimas
$15.900 pilna kaina, mūrinis, atskiras, 8 kamb., kvadratinis planas, dvigubas garažas, naujas vandeniu alyva šildomas pečius. Turi būti skubiai parduotas.

Bungallow mieste
Jane - Bloor
1 atvira skola 10 metų
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb. per vieną augštą, 3 puikūs miegamieji, garažas. Senatvė verčia parduoti, Keli žingsniai iki Bloor. Puikus pirkinys. Paskubėkit!

Bloor - Concord
$2.900 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., išilginis planas, 3 mod. virtuvės, dvigubas garažas. Arti Bloor. Prašo tik $16.900. Pigiau, jei daugiau įmokėsit.

2 butai — 2 augštai
Roncesvalles - Indian Rd.
1 skola — 20 metų
$7.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 10 kambarių padalinti į 2 butus po 5 kamb., garažas, privatus įvaž., vand. alyva šildom. Kaina $23.900.

Bloor - Runnymede
1 atvira skola 10 metų
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb. per 2 augštus, platus įvažiavimas, garažas, 2 mod. virtuvės, didelis kiemas. Arti prie visko. Savininkas išvažiuoja į Ameriką. Tuoj turi būti parduotas. Geriausias pirkinys visam Toronte.

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS

Darbo telef. RO. 2-8255
Namų telef. LE. 6-1410

T. STANULIS

Darbo tel. RO. 2-8255
RO. 6-0105 namų.

2336 BLOOR ST. W.

S. KĖKŠTAS

2336 BLOOR ST. W.

Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

AUŠROS ŽINIOS

Liepos 1-2 d.d. St. Lambert, Que., vykusiose Kanados lengvosios atletikos pirmenybėse Algis Žaliauskas išsikovojo I-sias vietas 100 j. bėgime ir šokime į augštį, bei II-ją vietą šuolyje į tolį.

Prieš tai Ontario ir Toronto miesto gimnazijų pirmenybėse A. Žaliauskas yra pasiekęs naują Kanados rekordą šuolyje į tolį — 20'11,5"; 20' 10".

Mūsų jaunąjį lengvatletą sveikiname ir linkime ir toliau reguliariomis treniruotėmis ūgdyti savo talentus.

Šį savaitgalį, jei pavyks sugaudyti į įvairias stovyklas išvažinėjusius lengvatlečius, vyksime į Clevelandą II tarpmiestinėm pirmenybėm. **T. P.**

VYČIO ŽINIOS

Lengv. atletikos klubo pirmenybės šį kartą sutraukė mažokai dalyvių, tad ir geresnių pasekmių nesusilaukt. Šiek tiek pradžiugino mažoji K. Čirvinskaitė, kuri mergaičių B klasėje laimėjo 50 yd. bėgimą per 7,3 ir šuolyje į augštį peršoko 3-11. O. Balsienė, nors ir be pasiruošimo, rutulio stūmime pasiekė savo geriausią pasekmę nustūmusi rutulį 30-10. Kitos pasekmės: 50 yd. bėgimas berniukams B — K. Jasiūnas 6,9; 50 yd. bėgimas mergaitėms C — J. Jonynaitė 7,1; šuolis į augštį mergaitėms C — J. Jonynaitė 4-0 ir mergaitėms A — D. Paceviičiūtė 4-2. Viešnios iš Aušros šuolyje į augštį peršoko — A. Sapijonytė 4-2 ir A. Grigaitė 3-11.

Sekančios rungtynės įvyks liepos mėn. pabaigoje.

Šį savaitgalį tarpmiestinėms lengv. atletikos rungtynėms Clevelande išvyksta šios lengvatletės: mergaitės A — D. Paceviičiūtė, V. Žolpytė, H. Lorencaitė, R. Renkauskaitė; mergaitės B — T. Supronaitė, K. Čirvinskaitė; mergaitės C — J. Jonynaitė ir B. Bilkštytė.

Lauko tenisininkai P. Gvildys ir O. Rautinš šį savaitgalį taip pat vyksta į Clevelandą, kur dalyvaus komandinėse lauko teniso varžybose. Šios varžybos kartu su tarpmiestinėmis lengv. atletikos rungtynėmis yra skiriamos Dariaus ir Girėno žuvimo sukakčiai paminėti. **A. S.**

Europos pussunkio svorio bokso čempijonas Erich Schoepner, kuris rugpiūčio 8 d. Toronte Lord Simcoe Hotelyje rungsis dėl pasaulinio čempionato su dabartiniu čempijonu Archie Moore.

Kai Kanada dar buvo jauna

(CSc) — Kanada buvo liudininkė nuostabių pasikeitimų nuo to laiko, kada ji tapo valstybe. Ano meto Kanada prasidėjo nuo Halifaxso, Nova Scotia, ir tiesėsi ligi Sarnia ir Windsor, Ontario pietvakarių pusiasaly. Gyventojų buvo priskaitoma ligi 3.300.000. Pusė iš jų gyveno Ontario provincijoj, 30% — Quebece. Kraštas buvo daugumoj žemės ūkio kraštas: 81% gyveno ne miestuose. Ypatingai tai buvo būdinga Quebecui apgyvendintam siaura juosta palei St. Lawrence upę. Ontario buvo tas pats, nes gyveno daugiausiai arti vandenų. Miesteliai ir kaimai dygo prie vandens linijos — Ontario ežero nuo Kingstono link Toronto ir plečiantis į šiaurę nuo 20 iki 100 mylių. Toronto ar Quebeco miestai turėjo po 60.000 ir 100.000 gyventojų.

Ūkis, miškai ir išilgai Nova Scotia laivininkystė buvo judri, nes iš Quebeco irnuo Otavos upės miškai buvo plukdomi žemyn ir sudarė Britų laivams svarbiausią medžiagą. Medis buvo svarbiausias šalies eksporto pajamų šaltinis.

Viso to gyvenimo dienos buvo paprastos ir nesudėtingos, kartais žiaurios ir šiurkščios. Ir miestuose buvo reta trijų augštų namų; kaimai ir miesteliai tenkinosi mediniais rąstų namais ir tik prasigyvenę ūkininkai ir miesto verslo žmonės statės imponuojančius akmens ir plytų namus. Gatvės buvo negrįstos. Toronto tomis dienomis ir buvo vadinamas "purvinasis York". Arklių traukiami vežimai ir rogės buvo svarbiausios susisiekimo priemonės. Tik vėliau buvo įtaisyti miestuose arklių traukiami gatvėkariai

Kanadiečių namuose beveik viskas buvo padaryta savomis rankomis. Namų gamybos žvakės buvo naudojamos apšvietimui. Tik vėliau žibalinės lempos atsirado. Drabužiai buvo verpiami ir audžiami namie. Vanduo semiamas iš šulinių ir net miestuose retai kas turėjo vandens vamzdžius. Kiekvienas kaimas turėjo savo lentpiūvę ir malūną, nes dėl blogų kelių kiekviena bendruomenė turėjo tenkintis savo jėgomis. Socialinis gyvenimas ribojosi bažnyčia, nes šokiai, rūkymas ir kortomis lošimai buvo griežčiausiai draudžiami. Karčiamų su piuvenomis ir alaus kvapu buvo taip tankiai, kaip dabar gazolino stočių. Ir jos priklausė prie socialinio gyvenimo centrų. Buvo geriamas stiprus alkoholis, nes pionieriai neturėjo nei laiko nei gaabumų išsiauginti vynuogių,. o stiprus ir žalias spiritas buvo lengvai gaminamas iš grūdų ir bulvių. Ankstyvieji kanadiečiai dirbo sunkiai, valgė daug, ir gėrė stipriai.

Ir vistik šio gyvo ir jauno krašto žmonės pasižymėjo iniciatyva, kuri juos stūmė prie švietimo. Net ir Ontario kaimų vietovėse buvo steigiamos mokyklos, nors ir ne ištisus metus veikiančios. Koledžai ir universitetai buvo įkurti visose keturiose provincijose gerokai dar prieš Konfederaciją. Taip pat buvo daugybė laikraščių, nors jie buvo maži. Kanadoj buvimas laisvos ir išimtinai vietinės spaudos sudarė sąlygas plačiai pasireikšti viešajai opinijai. Šitais dviem ranmsčiai — laisva spauda ir laisvu švetmu — buvo pagrįstos ir mūsų laisvės.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Jane - Annette
$1.500 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, alyvos šildymas, garažas, didelis kiemas.

Parkdale
$1.500 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, didelė moderni virtuvė, vandens alyva šildymas, vieta garažui, lengvos išsimokėjimo sąlygos, žema kaina.

Baby Point
$2.000 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, gražus recreation kambarys rūsyje, vandens alyva šildymas, atskiri įėjimai, privatus įvažiavimas.

Rusholme Rd. - College
$3.000 įmokėti, 9 kambar. atskiras mūrinis namas, dupleksas, vandens alyvos šildymas, arti parko bei naujojo vaikų darželio.

Mountview Ave. - Bloor
$3.700 įmokėti, 11 kamb. atskiras mūrinis namas, vand. alyvos šildymas, 4 kamb. pirmame augšte, geras nuomavimui, vienas morgičius

Quebec - Bloor
$4.000 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, vandens alyva šildymas, 2 virtuvės, garažas, arti Bloor.

Roncesvalles - High Park
$5.000 įmokėti, 12 kambarių, atskiras didžiulis mūrinis namas, 3 virtuvės, vandens alyva šildymas, recreation kambarys rūsyje, dvigubas mūrinis garažas.

Baby Point
$5.000 įmokėti, 8 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, vand. alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, 10 metų atvira skola.

Beresford Ave. - Bloor
$5.000 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, dvigubas garažas, gražus didžiulis kiemas, arti Bloor, greitas užėmimas.

Jane - Bloor
$6.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis bangalas, moderni virtuvė, alyva šildomas, recreation kambarys rūsyje, garažas. Viena skola

Jane - Bloor
$6.000 įmokėti, 8 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 vonios, 2 virtuvės, vand. alyvos šildymas, garažas, šeimininkas iškeliamas iš Toronto, atvira skola, turi būti parduotas.

High Park
$6.200 įmokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis bungalo, ultra mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas, garažas, arti mokyklų, greitas užėmimas.

Bloor - High Park
$6.500 įmokėti, 6 kamb. atskiras, mūrinis namas, centrinis planas, vand. alyva šildomas, puiki moderni virtuvė, garažas su plačiu įvažiavimu.

Runnymede - Bloor
$6.500 įmokėti, 6 kamb. ir apšildyti saulės kamb. pirmame augšte, atskiras mūrinis puikus namas, 2 mod. virtuvės, vand. alyvos šildymas, naujas dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu.

Swansea
$6.700 įmokėti, 6 metų senumo puikus bungalo, centrinio plano, gražūs dideli langai, išklotas kilimais, pusiau baigtas recreation kamb. rūsyje, garažas su privačiu įvažiavimu, 19 metų atvira skola.

Dovercourt Rd. - College
$8.000 įmokėti, 12 kamb. atskiras mūrinis dupleksas per du augštus, naujas vand. alyvos šildymas, 2 mūriniai garažai, atvira skola.

St. Clair - Oakwood
$8.000 įmokėti, 11 kamb. atskiras puikus namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, 2 vonios, recreation kamb. rūsyje, 5 kamb. pirmame augšte, garažas su privačiu įvažiav., atvira skola, žema kaina.

Wright Ave. - Roncesvalles
$10.000 įmokėti, 15 kambarių atskiras mūrinis tripleksas, vandens alyva šildymas, 4 garažai su privačiu įvažiavimu, lengvos išsimokėjimo sąlygos, arti visko, puikus nuomavimas.

Bathurst - St. Clair
$10.000 įmokėti, 8 kamb. per du augštus, gražus atskiras mūrinis namas, centre hall planas, vand. alyvos šildymas, 2 vonios, puikus recreation kamb. rūsyje, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

Jane - Baby Point
$10.000 įmokėti, 14 kamb., 3 metų senumo atskiras mūrinis tripleksas, vand. alyvos šildymas, gauna $330 mėn, nuomos. arti visko.

Dundas St. West
$10.000 įmokėti, 42 vietų restoranas ir 5 kamb. butas, geras mūrinis namas, vand. alyvos šildymas, vieta garažui, apie $1.200 savaitinė apyvarta, liga šeimoje, gali keisti į nmą ar ką nors kita, visi įrengimai įeina į namą, skubus pardavimas.

Wasaga Beach
$3.000 įmokėti, 6 kamb. vasarnamis, poros metų senumo, ant ežero kranto, lietuvių mėgiamoje Springhurst vietovėje, šiltas-šaltas vanduo, 3 dalių prausykla, puikios kopos bei privatumas.

Wasaga Beach
$10.000 įmokėti, 17 kabinų, maisto produktų krautuvė ir gyvenamas namas, moderniškai įrengta, minutė iki ežero, vienas morgičius likučiui kol bus išmokėta. Randasi netoli lietuvių mėgiamos vietos. Puikus pirkinys.

P. KERBERIS

TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Varšuva. — Čia pereitais metais 571 žmogus mirė nuo džiovos. Varšuvoje esą 78.110 džiovininkų. Jų tarpe 32.764 atviros formos. O visame mieste ligoninėse džiovininkams tėra skirtos 294 lovos suaugusiems ir 91 vaikams.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST — TELEFONAS LE. 2-3321

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, atskiras 7 didelių kamb. namas. Mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas. Garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų. Labai arti Bloor.

Bloor - Gladstone
$5.000 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras namas. 2 modernios virtuvės. Naujas mod. pečius. 3 garažai. 2 minutės iki Bloor.

St. Clair - Oakwood
$2.500 įmokėti, 7 labai didelių kambarių, atskiras namas. Didelė moderni virtuvė, alyva šildomas, vieta garažui.

Christie - St. Clair
$2.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių namas. Virtuvė kiekviename augšte. Alyva šildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, atskiras gerų plytų 10-ties kambarių namas su atskiriais įėjimais. 2 virtuves, 2 vonios, garažas. Vand. ir alyvos šildymas.

St. Clair - Oakwood
Dupleksas
12 didelių ir gražių kambarių, 3 vonios, garažai. Labai geras pirkinys.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 — Namų tel RO. 2-5543

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte, Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekūnas WA 2-6181

Extra Realty Ltd.

Tel. LE. 4-9211

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų ir biznių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus. Įvairiais reikalais kreipkitės į šiuos mūsų agentus:

Bloor - Windermere
$6.000 įmokėti, 8 kamb., 2 augštų, atskiras mūro ligi stogo, 2 virtuvės, 2 vonios, rūsys baigtas, vand. alyva apšildomas, šoninis įvažiavimas, garažas, privačiai parduodama. Kaina $23.500. Skolų nėra.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, atskiras, 10 kambarių, 2 augštų, liuksusinis, 4 metų senumo namas, privačiai parduodamas. Prašo $32.000. Skolų nėra.

Bloor - Gladstone
$3.000 - $2.000 įmokėti, 8 kamb., mūro, 3 auagštų, alyva apšild., 2 garažai, dideli kamb., skolų nėra. Kaina $16.000.

Yonge - Eglinton
$3.000 įmokėti, 5 kamb., mūro bangaliukas, prie geriausio susisiekimo, vand. alyva apšildomas. Kaina $13.500.

Ūkis
95 mylios nuo Toronto, 190 akrų žemės. Kaina $8.000.

Vasarnamis
Nuo Toronto 30 mylių, prie gražaus nedidelio ežero. Kaina $4.000. Įmokėti $1.000.
Prašau skubiai skambinti, nes yra geri pirkiniai, ypatingai geros pirkimo sąlygos ir pigiai.

J. KUDABA

Įstaigos tel. LE. 4-9211
Namų tel. RU. 3-2105

Dėmesio statybininkai!
Netoli Port Credit parduodama 20 sklypų rezidenciniam rajone, nebrangi kaina. Geros išmokėjimo sąlygos. **Kreiptis B. Sergautis.**

High Park — Dupleksas
$19.500 pilna kaina, nedidelis įmokėjimas, privatus įvažiavimas, atskiras mūro namas. **Skambinti J. Beržinskas.**

Brock - Bloor
$1.500 įmokėti, 8 kamb. mūro namas, dvi modernios virtuvės, labai geras pirkinys. **Skambinti B. Sergautis.**

High Park Ave. — 12 kamb.
$2.500 įmokėti, atskiras mūro namas su baldais, 4 butai, 2 garažai, didelis kiemas, labai geros pajamos. Be morgičiu. **Skambinti W. Jocas.**

Beresford - Bloor
$5.500 įmokėti, 7 kamb., du augštai, atskiras mūro namas, garažas, didelis kiemas. **Skambinti J. Beržinskas.**

Kreipkitės visais reikalais į Extra Realty Ltd. Čia rasite ekstra sąžiningą patarnavimą.

MORKIS A. J.

Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD

1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)

Telefonai: LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų tel. BE. 3-5996

Laivelių biznis - vasarvietė
Su $10.000-18.000 galima pirkti pelningą (apie $7.000 grynų į metus) vasarvietę su gyvenamu namu, kabinom, katidžiu, trys sklypai prie ežero (jų rinkos kaina po $15.000); didelis uostas, 35 laiveliai; virš 30 būdelių žuvavimui žiemą; 40 mylių nuo Toronto.

Ossington - Davenport
$600 įmokėti, pusiau atskiras, plytų frontas, 6 kamb., išilginis koridorius, gazu apšildomas, garažui vieta, neribotas vienas morgičius su mažais mokėjimais. Visa kaina $9.200.

High Park Ave.
$10.000 įmok., registruotas tripleksas: 2 metų senumo, 17 kamb., vandens alyvos apšildymas, 3 garažai, geros statybos namas su geriais įrengimais; gauna po $150 į mėn. už vieną apart., 15 m. morgičius 7%.

St. Clair - Bathurst
$16.000 įmok., 6 apartmentų namas, 28 kamb., vand. alyva apšild., 3 garažai, viskas gerame stovyje.

Bloor - Gladstone — rūkalų kraut, $1.000 visa kaina. Didelė kampinė krautuvė, 2 butai su 4-5 kamb. Už visą namą tik $250 mėn. Puiki proga įsigyti biznį.

Farma
$6.000 visa kaina, 240 akrų, prie žuvingos upės ir ežero. Puikus pliažas prie ežero. Tinkama vieta vasarvietei, prie 11 plento. 2 gyv. triobos (savininkas jų nematė 3 metus); 60 akrų dirbamos, likusi miškas, dar neištirti aukso klodai.

Krautuvė su namu
$4.000 įmok., tuščia didelė krautuvė su 2 kamb. Be to, 2 butai, 3 virtuvės, gerų plytų namas; alyva šildom., 10 metų morgičius. Galima pirkti už apie $18.000-19.000.

Sklypai
$100 - 400 įmok., dideli sklypai vasarnamiams arba nuolatiniam gyvenimui namams. Prie gražiojo ežero Simcoe, 39 mylios nuo Toronto, toje apylinkėje jau lietuviai turi apie 70 katidžių - lodžiu ir kitokių biznių. Paskutiniai sklypai prie ežero.

Krautuvės, farmos, vasarvietės, moteliai įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis, mielai suteiksime visas informacijas. Taip pat parūpiname gerom sąlygom paskolų įsigijimui nuosavybės.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Pigiausi SIUNTINIAI į Lietuvą

PRAMONĖS GAMINIAI — MAISTAS — VAISTAI
Siuntiniai pristatomi per 3-4 sav.

Janique Trading Co. Ltd.

835 QUEEN ST. W., TORONTO
TEL. EM. 4-4025

Dutz

Waring

EUROPOS SPORTO NAUJIENOS

Britų salų ir Europos sporto žinios The Globe and Mail pateikiamos būrio kompetentingų rašytojų.

C. Harry Dutz, buvęs redaktorius kelių vokiečių sporto leidinių, šeštadienio The Weekly Globe and Mail rašo skyriuje pavadintame European Sportlights. Jis kas savaitę rūpestingai šias žinias surenka iš daugelio svarbesnių Europos laikraščių.

Ed. Waring pateikia futbolo (soccer) padėties vaizdą Kanadoje ir taip pat kiekvieną antradienį rašo skyriuje pavadintame From Over 'Ome.

Pilniausią apžvalgą visų europiečių sporto žinių jūs gaunate

The Globe and Mail
Visos Kanados laikraštyje.
Šešias dienas pristatomas į namus tik už 50c.
Telefonuokite platinimo skyriui EM. 8-7851.

Menary and Son

REALTOR

431 Roncesvalles Ave.
(Roncesvalles ir Howard Park)

LE. 5-1112 - 3 - 4

$16.900 pilna kaina, Fern Ave. (High Park rajone) į vakarus nuo Roncesvalles, 8 didelių kambarių namas, geroje gatvėje, 2 virtuvės, pusiau atskiras, puikus kiemas. Vienas atviras morgičiui balansui.

$18.900 Beresford Ave (Runnymede rajone), gerų plytų atskiras 7 kambarių per du augštus namas. Pusė bloko iki Runnymede viešosios mokyklos, arti augštosios mokyklos — kolegijos, susisiekimo ir apsipirkimo. Prieinamas įmokėjimas. Vienas morgičius balansui.

$19.800 pilna kaina, Clendenan Ave. (Runnymede rajone), 6 kambarių, gerų plytų, atskiras namas, vandeniu šildomas, bendras šoninis įvažiavimas, garažas. Savininkas duoda pirmą morgičių balansui su prieinamu įmokėjimu.

$21.000 pilna kaina, Howard Park Ave. (arti High Park), 8 dideli kambariai, atskiras, gerų plytų namas, 2 virtuvės, 2 vonios, gražus kiemas, oru alyva šildomas. Vienas atviras morgičius balansui.

$17.500 pilna kaina, Margueretta Ave. (Lansdowne-Bloor rajone), gerų plytų, pusiau atskiras dupleksas, 3 kambariai pirmame ir 4 — antrame augšte, vandens alyvos šildymas. Prieinamas įmokėjimas, vienas atviras morgičius balansui.

$15.900 pilna kaina, Grenadier Rd., gerų plytų namas, 2 virtuvės, vonia trijų gabalų, tualetas ir dušas rūsyje. Neužimtas. Prieinamas įmokėjimas. Pardavėjas duoda pirmą atvirą morgičių. Arti susisiekimo ir apsipirkimo.

Ken WILES
REALTOR LTD.
1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173
Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Bloor - Dundas
$2.000 įmok. už biznį ir įrengimus. Smulkmenų prekyba (cigar store). Savaitės apyvarta $600, nuoma $125 mėnesiui įskaitant 4 kamb. butą. Pirkinys vertas rimto dėmesio.

Bloor - Windermere
$2.500 įmok., 6 kamb. atsk. mūr., kvadrat. planas, did. kamb., geras išplan., šoninis įvaž., garažas, prašoma kaina žema. Galima tuoj užimti.

Mimico
$3.000 įmok., 8 kamb. per du augštus, 2 virt., 2 vonios, centr. apšild., namas rupių pl., atsk., su priv. įvažiavimu.

High Park
$4.000 įmok., 7 kamb. per du augšt., mūr. atsk., mod. virt., did. kiemas, šoninis įvaž., garažas, namas arti Bloor. Prašo $17.500.

Roncesvalles - Marion
$5.000 įmok., 10 kamb. origin. mūr. atsk. dupleksas, did. gražūs kamb., arti Roncesvalles kraut. ir susisiek. Vertas dėmesio.

High Park
$5.000 įmok., 11 did. kamb., atsk., geras mūras, did. kiemas, 4 kamb. ant pirmo augšto, švarus iš lauko ir vidaus. Pirmą kartą parduodamas. Pasiteiraukit.

College - Rusholme
$5.000 įmok., 8 kamb. mūr., 2 mod. virt., vand. alyva šild., labai geram stovyje, vienas 10-čiai metų atviras morgičius išmokėjimui.

Bloor - Kennedy Rd.
$7.000 įmok., 7 kamb. per du augšt., atsk. rupių pl., mod. statybos, vand. alyva šild., priv. įvaž., garažas, gražus kiemas, visais atžvilgiais nepaprastai gražus, 10-čiai metų išsimok.

High Prk Blvd.
$9.000 įmok., 14 kamb. atsk., gero mūro, did. sklypas, centrinis planas, 4 vonios, priv. platus įvaž., geros pajamos, parduoda su visais baldais.

Vakarų Toronte
$10.000 įmok., maisto ir daržovių prekyba-biznis (self-services). Savait. apyvarta $4.500, nuoma $200 mėn., ideali vieta, garantuotas biznis, tinka dviem partneriam. Klauskit smulkesnių informacijų.

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos, Stayner
apylinkėse nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas
V. (Vic) BUTRIMAS
Dėl informacijų rašykite: BOX 83, COLLINGWOOD, ONT.

Turime didžiausią apylinkėje pasirinkimą ūkių - farmų, gasolino stočių, vasarnamių, garažų, įvairių biznių ir t.t.

Viščiukų (broilers) farma. Dabartiniu metu laikoma apie 10.000 viščiukų, bet yra galimybė padidinti iki 20.000, nes pastatas pakankamai didelis. 5 kamb. gyv. namas, 8 metų senumo. 10 mylių nuo Barrie, netoli 26 plento. Pilna kaina $12.000. Pirkinys tikrai vertas dėmesio.

50 akrų farma, geras didelis mūrinis namas, geri tvartai. Tik 2 mylios iki Springhursto vasarvietės, prie asfaltuoto kelio.

80 akrų farma su pastatais prie Thornbury, gražioje vietoje. Prašoma kaina $9.000.

2½ akro žemės prie 26 plento, biznio vieta, tarp Collingwood ir Springhurst.

Gasolino stotis, snack bar, 5 kamb. gražios gyv. patalpos, mažas garažas. Netoli nuo Camp Borden, prie plento. Prašoma kaina $8.500. Vertas dėmesio pirkinys.

Gasolino stotis ir geras garažas, gyv. namas, 8½ akrų žemės ir sodas, prie 26 plento. Labai gražioje apylinkėje, netoli ežero prie Thornbury. Geras pirkinys.

150 akrų farma, apie 3 mylios nuo Springhurst vasarvietės, lietuvių rajone, geri pastatai.

DĖMESIO! Turime daug gerų, bet čia neišvardintų pirkinių. Atvykite ir įsitikinsite.

ADRESAS:

G. D. HUNT REAL ESTATE
Įstaigos:
128 Hurontario St.
Collingwood, Ont.
Tel. 1516

Namų:
VYT. BUTRIMAS
139 Fourth St. E.
Collingwood, Ont.
Tel. 2337

PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

DARBO VALANDOS:

Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami pigiau, lietuviškame
WALLY'S GARAGE
Sav. VL. TARVYDAS
5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)
Automatiškos transmisijos ir visi kiti taisymų darbai atliekami sąžiningai ir visas darbas garantuotas.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **siuvėjas**
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 1-1432
buto tel. LE. 1-4704

VATIKANAS IR SOVIETAI

"Stockholm Tidningen" korespondentas Romoje Gunard D. Cumlien Niujorko katalikų savaitrašty "Commonweal" Nr. 28 išspausdino korespondenciją, kurioje rašo, jog vykdamas į Maskvą Italijos prezidentas Gronchi būsiąs turėjęs kaikurių pavedimų ir iš Vatikano. Tačiau greičiausiai nebuvę nieko pasiekta, nes katalikų persekiojimas be perstojo tebetęsiamas.

Pasak to korespondento italų vienuolis Gaggero pereito karo pabaigoje dalyvaudamas partizanų kovose su vokiečiais susibičiuliavęs su komunistais ir bendradarbiavęs su jais po karo taikos sąjūdžio organizacijose, nueidamas taip toli, kad buvęs Bažnyčios suspenduotas. Tada jis nuvykęs į Maskvą. Jo tai buvę pastangos, kad prieš trejetą metų į Romą buvo prisiųsta septynių pasauliečių katalikų delegacija, kurią priėmęs ir popiežius. Pasikalbėjime su teologijos profesoriais jie užtikrinę, kad 1959 m. Velykoms atvyksianti 20 asmenų katalikų delegacija iš įvairių sovietijos kraštų.

Tas vienuolis buvęs nuvykęs dar kartą į Romą kaip savanoris katalikų pasaulio atstovas, matęsis netik su Lietuvos, bet ir su Ukrainos katalikais, o taip pat su pačiu Chručiovu. Tačiau žadėtoji delegacija 1959 m. Velykoms neatvykusi. Sovietai paaiškinę, kad norima paruošti didesnę delegaciją, kurioje dalyvautų taip pat dvasininkų ir pasiųsią ją vėliau, tų metų pabaigoje. Betgi ji ir tada neatvykusi. Vietoj jos atvykę du lietuviai kunigai studijuoti teologijos Romoje. Jie gyveną Romoje (Kaip žinome, lietuvių šv. Kazimiero kolegijoje. Red.), o išlaidas jų apmokanti sovietų ambasada. Ir taip vykstą tuo metu, kada visoje Sovietų Sąjungoje katalikai persekiojami. Žurnalistai to negalį suprasti bei išsiaiškinti.

TURISTŲ INVAZIJA EUROPOJE

Šiemet Europą užplūs masės turistų ir maldininkų ryšium su pasauline sporto olimpijada Romoje, tarptautiniu Eucharistiniu Kongresu Miunchene, Oberammergau Kristaus kančios vaidinimais, tarptautine paroda Londone ir kitais įvykiais. Kelionių įstaigų apskaičiavimu, vien amerikiečių turistų bus 500.000, kurie išleis pusę bilijono dolerių. Kelionių sezonas prasidėjo su birželio mėn. ir truks iki rugsėjo mėn. Visos vietos keleiviniuose lėktuvuose ir laivuose jau užimtos iki liepos 15 d., nors pirmos klasės vietų laivuose dar galima gauti. Kainos ir lėktuvuose šiemet pakilo 8%. Pvz. kelionė Niujorkas - Londonas ir atgal kainuoja $900, pigiąja klase — $486; pigiausia bendrovė — Icelandic Airlines — $405,20. Organizuotos grupės — bent 69 asmenų — gali gauti dideles nuolaidas — pvz. Niujorkas - Londonas ir atgal $250 asmeniui. Kelionės laivais taipgi pabrango 5-8% visose klasėse — pvz. Niujorkas - Londonas ir atgal I klase $604-$864, turistine — $420-0467. Apie 250.000 amerikiečių yra suplanavę keliauti po Europą nuomotais ar ten pirktais automobiliais. Kainos nėra gąsdinančios: kelionė nuomotu Cadillacu su šoferiu — $50 dienai, Volkswagen autobusu — $16. Nuomoti automobilius galima iš anksto per JAV arba Kanados specialias b-ves arba tiesiai Europoj. Pvz. Volkswagen kainuoja $2,50 dienai, plius 5 ct. už kilometrą ir atskirai už benziną, kuris Europoj žymiai brangesnis — iki 84 ct. už galioną; ypač brangus Prancūzijoj ir Italijoj, kur vyriausybės turistams duoda nuolaidą 21% ir 30%. Keliai Europoj gana geri, išskyrus Ispaniją, Portugaliją, Jugoslaviją ir sovietų okupuotus kraštus. Pragyvenimas Europoj, lyginant su 1959 m., pakilo 5-10%. Minimumas vienai dienai — $10, neskaitant keliavimo išlaidų. Brangiausias pragyvenimas — Britanijoj, Prancūzijoj, Švedijoj, Šveicarijoj ir Belgijoj, pigiausias — Ispanijoj, Austrijoj, Airijoj. Kainos Graikijoj irgi labai žemos: $10 dienai už dvigubą kambarį liuksusiniame viešbutyje, $2,50-$3,50 už geriausius pietus. Kol kas Graikijoj maža gerų viešbučių bei šiaip patogumų turistams.

Kelionės Sov. Sąjungon ir šiemet, nežiūrint politinės įtampos, neuždraustos, nors vizų gavimas nėra lengvas ir užtrunka iki šešių savaičių. Inturistas yra pasiruošęs priimti apie 20.000 amerikiečių 40-ty grupių ir aprodyti 60 miestų. Kainos Sov. Sąjungoj: $10 - $30 dienai.

Į Lietuvą žadą vykti trys ekskursijos, organizuojamos pačių raudonųjų savais keliais. Kelionių biurų pradėtos organizuoti ekskursijos, kaip jau buvo pranešta, buvo atšauktos. Ar dabar organizuojamų ekskursijų nariai galės aplankyti savo gimines ir pavažinėti po kraštą, ar turės pasitenkinti tik Vilniumi, organizatoriai ir savo raudonojoje spaudoje nerašo. Ir išviso ekskursijos suorganizuotos be jokių viešų skelbimų.

Otava. — Statistikos biuro duomenimis Kanadoje žemiausios maisto kainos yra Toronte, o augščiausios Vancouvery.

Lietuviškieji įvairumai

(Atkelta iš 3 psl.)

Svetimšaliai ar savieji?

Turbūt, visuose pasaulio kraštuose svetimšaliai, nežiūrint labai gražių šūkių ir papročių, visvien jaučia mažesnę ar didesnę diskriminaciją. Ar žvelgsi per veikiančius įstatymus ar vadovausies nerašytomis taisyklėmis, kol būsi turistas, aišku, visur būsi mėgiamas ir laukiamas. Jei apsigyvenai kokiame krašte ir neturi vietinės pilietybės, vienur ar kitur, vis gausi pajusti, kad nesi vietinis, kad pirmenybė visur teikiama saviems piliečiams. Pagaliau, ir su nepiliečio balsu netaip jau skaitomasi, girdi, džiaukis ir taip galįs gerai įsikurti, krašto gėrybėmis naudotis.

Bene prieš penketą metų, kartą teko kalbėtis su vienu JAV Kongreso nariu, kuris atkreipė dėmesį į faktą, kad lietuviai (paminėjo ir eilę kitų tautybių) nevisada tinkamai suredaguoja savas rezoliucijas valdomiesiems organams. Jo nuomone, daroma didžiausia klaida, tekste minint, kad X. ar Y. miesto ar valstybės lietuviai, nutarė tą ar kitą. Esą, mažai ką interesuoja "kažkokios" svetimšalių grupės. Reikia būtinai žymėti, kad rezoliucijos, nutarimai, prašymai ar pageidavimai, priimami ir siunčiami gyvenamojo krašto piliečio, balsuotojų grupių, norint, žinoma, gera paminėti, kad tai amerikiečiai lietuviai, lietuvių kilmės amerikiečiai ar pan. (Reikėtų pagalvoti, kad tai lygiai galiotų ir Kanados lietuviams). Taip pasirašytos rezoliucijos jau gali įgauti gilesnę prasmę ir svorį, nes tai jau spaudimas teisėtų krašto piliečių, su kurių norais valdžia negali nesiskaityti.

Dėl Žalgirio

Sekant iš Lietuvos ateinančią spaudą, nesunkiai galima pastebėti, kad mūšio sukakties proga, Lenkijoje pirmon eilėn stumiami lenkai, rusai ir tik po to lietuviai. Ir "Tiesoje", St. Vaitkūnas rašo savo laikraščiui iš Varšuvos apie pasirengimus Žalgirio laukuose, sąmoningai ar ne, irgi pūsdamas oficialią dūdą, pirmoje eilėje minėdamas lenkus, lietuvius, rusus, čekus. Mūšio laimėtojas Vytautas Didysis net neminimas. Straipsnyje pažymėta, kad į sukaktuvių iškilmes pakviestos prieš kryžiuočius kovojusių tautų delegacijos — rusai, lietuviai, čekai. Taigi, visur lietuviai minimi tik po lenkų ir rusų.

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

Nuodingoji gebenė (Poison Ivy)

(CSc) — Lengviausia susigadinti vasaros atostogas susirgus nuo nuodingos gebenės.

Nors mūsų miškai pilni vilkų, meškų, elnių, dygliakiaulių ir kt., bet kaikurie nekaltai atrodą augalai gyventojams pakenkia daugiau nei žvėrys.

Yra keletas rūšių augalų, kurie iššaukia odos uždegimą, bet visų paprasčiausias ir paliečiamas daugelio žmonių yra mažoji gebenė (ground ivy), išauganti tik keleto colių augščio. Ją galima pažinti iš jos trijų lapelių, kurie paprastai yra blizgą, o krašteliai gali būti lygūs arba iškarpyti. Ji gali turėti mažą baltą uogelę, kaip ir amalas. Ją galima rasti miške ir laukuose, prie takelių, patvorių, šalia geležinkelio ir faktiškai visur.

Ja gali labai užsikrėsti ir gan sunkiai susirgti ypatingai vaikai bėgdami basi per mišką.

Jei kyla įtarimas, kad esate užsikrėtę nuodinga gebene, patrinkite paliestą kūno dalį skalbimo muilu ir trupučiu vandens. Po to nuplaukite alkoholiu. Jei po ranka nėra muilo, nuplaukite benzinu arba žibalu ir po to vandeniu.

Drabužiai turi būti ypatingai išplaunami, nes augalo nuodingi syvai gali būti nešiojami ištisas dienas.

Kaikurie žmonės nėra jautrūs nuodingai gebenei, kiti užsikrečia tik truputį, bet kaikurie labai suserga. Užsikrėtimas pasireiškia raudonu, baltu arba dėmėtu odos išbėrimu, kurį pradeda ypatingai niežėti. Pasikrapštymas tiktai blogina reikalą ir išplečia jį. Užsikrėtimo pavojus ypač padidėja, kada oda yra suskilusi. Odoje gali iššokti net pūslės. Gali tekti apršti, o dėl niežtėjimo gali tekti labai pakentėti.

Tiems, kurie lengvai užsikrečia nuo nuodingos gebenės arba

Saugokim maistą

(CSc) — Vasaros karščių metu dažnai pasitaiko apsinuodijimų maistu. Ir tai dėl to, kad maistas nėra gerai tvarkomas arba būna atšaldytas.

Piknikai suteikia daug smagumo, bet apkrėstas kiaušinių mišinys arba mėsos paštetas sumuštiniuose gali kiekieną sunkiai susargdinti. Tokio sumuštinių pašteto paruošti sumuštiniai turi būti laikomi šaltai tol, kol jie yra suvalgomi. Bacilos labai dideliu greičiu dauginasi šiltame ore.

Visi, kas turi reikalo su maistu — ar tai būtų profesionalai virėjai arba motinos, kurios paruošia sumuštinius sekmadienio iškylai — turėtų nusiplauti rankas prieš paliečiant maistą. Neruoškite maisto, jei turite užkrėstą pirštą arba atvirą žaizdą rankose. Nepalieskite maisto, jei esate persišaldę arba jei turite ausies, akies, gerklės arba odos užkrėtimą.

Būkite atsargūs ir iškyla praeis maloniai.

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
•
Sav. D. KAUNAITĖ

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

Taisau televizijas, namų ir auto radio.
Raštu garantuojamas darbas ir dalys. A. GRYBAS.
Tel. LE. 2-7284

FELIX ELECTRONICS SERVICE
Taisoma visų rūšių televizijos, radijai, patefonai, teiprekorderiai
F. NORVYDAS
Skambinti bet kada **LE. 5-6007**

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 V. Semaška

..ŠYPSENOS..

Iš tokio būrio vienai pataikyti nesunku

Ankstyvą rytą du ančių medžiotojai, sušalę belaukdami paežerėje, kad pasirodys kokia antis, nusprendė pasišildyti. Išsitraukė iš gurkšnoja sau degtinę. Vienas pagaliau išvertė visą bonką. Po kurio laiko pagaliau pasirodė ir antis. Tas, kuris savo butelį jau buvo ištuštinęs, čiupo šautuvą, paleido šūvį ir antis nukrito.

— Tu, Juozai, pasirodo, gerai šaudai, — pastebėjo draugas.

— Niekai. Kai užlekia toks būrys, tai betkas gali vienai pataikyti . . . — atsakė tas.

Nebuvo sugavę

Teisme teisėjas klausia kaltinamojo:

— Ar buvai kada nors pirmiau nubaustas?

— Ne, pone teisėjau. Iki šiol manęs nei sykio nebuvo pagavę...

Tarp konkurenčių

— Savo balsą apdraudžiau 50 tūkstančių dolerių, — viena solistė pasakoja kitai.

— O ką tamsta darei su tiek pinigų? — lyg nustebusi paklausė konkurentė.

Netaip suprato

— Vaikeli, argi gražu į savo draugą mesti akmenį? — motina bara sūnų.

— Bet, mamyte, jis pirmas metė.

— Tai reikėjo mane pašaukti, bet nemesti.

— Bet argi tu, mamyt, būtum geriau pataikiusi? . . .

—

• Žmogus gali nuslėpti visus dalykus, išskyrus du: kad jis yra girtas ir kad jis yra įsimylėjęs.

Kas kam patinka

Senutė, atsivedusi vaikaitį aprodyti zoologijos sodą, sako:

— Klausyk, Jonuk, kaip raudongurklis maloniai gieda. Ar nenorėtum ir tu tokiu paukšteliu būti?

— O, ne, senele, — ryžtingai atsako Jonukas. — Bet aš norėčiau būti darmbliu ir vandenį per nosį švirkšti!

Suardytas planas

Amerikiečiai pagaliau pasiekė Marsą. Grupė žmonių tuojau pat pradėjo projektuoti įrengimus pirmosios kolonijos šioje planetoje.

— Čia bus aerodromas. Ten kairėje pastatysime patalpas įgulai. Čia dešinėje . . .

— Labai atsiprašau, ponu, — įsiterpė jų pokalbio klausęsis marsietis. — Tai neįmanoma. Buvo čia toks storokas plikas seniokas, kuris pranešė, kad čia bus užsėta kukurūzais . . .

Dievas nenorėjo patarimų

— Tėveli, kodėl Dievas pirma sutvėrė Adomą, o paskiau Ievą? — berniukas klausia tėvą.

— Matai, vaikeli, Dievas nenorėjo, kad jam kas duotų patarimų . . .

Kiekvienam kitaip

Du svetimšaliu legiono kareiviai sėdi prie savo palapinės Saharoje, saulei besileidžiant, ir kalbasi.

— Kodėl tu įstojai į legioną?

— Ką kitą galėjau daryti? Esu viengungis ir mėgstu karikšas avantiūras. O kaip su tavim?

— Aš? Aš įstojau dėlto, kad esu vedęs ir norėjau surasti čia ramesnį gyvenimą.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501.
Telef. namų: BE. 3-0978

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų.
Patarimai ir apkainavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
TELEFONAS LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
9 val. ryto iki 7.30 val. v.

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Gerojo Ganytojo stovyklon praėjusį šeštadienį suvažiavo gražus burys jaunimo dviejų savaičių stovyklavimui. Stovyklai vadovauja kun. B. Pacevičius talkininkaujamas T. Gurevičiaus, R. Galiausko, M. Šakalinio, V. Montvilos ir kelių šeimininkių. Specialios kultūrinės pamokos vyksta kasdien. Į jas įjungiamas taip pat jaunimas, gyvenąs privačiai vasarvietėje. Kaip ir praėjusiais metais kas vakaras 8.30 val. pravedami laužai. Į juos susirenka po kelis šimtus suaugusių. Berniukų stovyklavimo užbaigimui ruošiamas viešas pasirodymas visuomenei. Antroje stovyklautojų grupėje vyks mergaitės 9-14 m. amžiaus. Jau dabar tėvai prašomi užregistruoti. Visos informacijos teikiamos klebonijoje.

— Praėjusį sekmadienį Springhurste iškilmingai atidarytas vasaros sezonas, o kartu atšvęstos Petrinės. 11 val. pamaldose, esant pilnutėlei koplyčiai žmonių, parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus, giedojo Mišias. Po pamaldų per pora šimtų viešnių ir svečių atsilankė į parapijos vasarnamį kukliam Petrinių pobūviui. Svečių tarpe su savo tėveliais dalyvavo stud. Gediminas Janušonis iš Niagaros.

Ta proga gili padėka par. chorui su jo vadovu muz. Gailevičiumi, už mielą atsilankymą į Springhurstą. Padėka gerosioms ponioms už įdėtą širdį paruošiant vaišes.

— Kol Springhurste vyks jaunimo stovyklos, pamaldos šiokiomis dienomis laikomos 8.30 val. rytą, o sekmadieniais, kaip ir pernai, 9, 10 ir 11 val. Parapijos bažnyčioje šiokiadieniais pamaldos 8 val. rytą.

— Šį sekmadienį 9.30 val. pamaldose prisimenama a.a. Ona Zdaržinskienė.

— Sutuokta: Viktoras Jarašiūnas ir Lila Shields.

— Pakrikštyta: Antanas Gintaras Aušrotas ir Margarita Teresėlė Kulytė.

Popiežius Jonas XXIII per savo apaštališkąjį delegatą Otavoje prisiunte savo palaiminimą visiems, kurie atlieka artimo meilės žygį aukodami savo kraują ligonims. Gelbėjimas kenčiančio artimo, sako popiežius, yra savotiškos rūšies apaštalavimas, tai nuopelnas ne tik visuomenės, bet ir Dievo akyse.

Lietuviai verslininkai vasarvietėje

Torontiečių mėgiamiausia vasarojimo vieta yra Georgian Bay įlankos Natawasaga kampas, apie 90 mylių nuo Toronto. Gražus, smėlėtas seklus ežero dugnas, paplūdymis ir kopos tokios pat, kaip Baltijos pajūryje. Lietuviai daugiausia susispietę tarp Callingwoodo ir Wasaga Beach — Springhurst ir Oakview vasarvietėse.

Kalbama, kad šiame rajone lietuviai turį apie 200 sklypų ir apie 100 vasarnamių, turi kelias krautuves, restoranus, savo pamaldų vietą, Springhurste, stovyklavietes jaunimui. Šimet Oakview vasarvietėje ant kopų išdygo puikus pastatas su liuksusiniai įrengtu restoranu. Savininkai pp. Kalūzai, lietuviai tremtiniai.

Ten pat prie 4th Ave., ežero pakrantėje B. ir B. Dambrauskai (torontiečiai) nupirko vasarnamių verslą — lodge su krautuve ir 10 kabinų. Gi Wasaga Beach pp. Joneliai tokį pat verslą įsigijo.

J. Kr.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Per vasarą, pradedant šiuo sekmadieniu, Prisikėlimo parapijoj vėlyvųjų 11.30 val. Mišių salėje nebus. Bažnyčioje Mišios laikomos 8, 9, 10 ir 11 val.

— Parapijos chorui atostogaujant, Sumos metu tikintieji prašomi įsijungti į bendrą tradicinį giesmių giedojimą.

— Šį sekmadienį, tuoj po Sumos, visi prašomi dalyvauti Nek. Prasidėjimo seselių organizuojamo Toronto Lietuvių Vaikų Namų kertinio akmens pašventinimo apeigose. Šventinimo apeigas atliks didelis seselių darbų rėmėjas ir nuoširdus pranciškonų bičiulis prel. Pranciškus Juras iš Lawrence, Mass.

— Atsižvelgiant į vasaros karščius, atostogų metu per Mišias mūsų bažnyčioje nebus pamokslų. Bus pranešami bėgamieji skelbimai, perskaitoma Evangelija ir Epistola.

— Praeitą savaitgalį Kanados Lietuvių Studentų Sąjunga turėjo savo posėdinį išvažiavimą pp. Tamošaičių ūkyje prie Kingstono. Sekmadieniui Mišiom buvo pakviestas klebonas T. Placidas, OFM.

— Mūsų parapijoje iškilmingi Porciunkulės atlaidai šiais metais prasidės tridieniu rugpiūčio 4 d., ketvirtadienio vakare 7.30 val. Vakarinius pamokslus sakys T. Modestas, OFM.

— Lietuviškus šeimos židinius sukūrusiems Alb. Slivinskui su Nijole Beresnevičiūte ir Antanui Jokubaičiui su Rūta Valdžiute linkime skaidriausio gyvenimo ir Dievo palaimos.

— Nuo šio sekmadienio dviem savaitėms vasariniam poilsiui pasitraukia į ežerus T. Placidas, OFM. Jo pareigas eis pasilikę tėvai. Poilsio ir gero vėjo linkime!

— Kun. Petras Totoraitis iš Newark, N.J., praleisdamas savo atostogas, vieši pas savo brolį Toronte ir užbėga pas pranciškonus. Mielam svečiui linkime geros viešnagės.

— T. Rafaelis, OFM, nuo šeštadienio dviem savaitėms išvyksta kapelionauti ateitininkų stovykloje N. Wasagoje.

"Lituanus" žurnalui paremti vajaus pirmos rinkliavos duomenis paskelbiant, pereitam "TŽ" numeryje įsibrovė klaida. Ištikrųjų prie bažnyčių buvo surinkta $10 mažiau — ne $195,90, bet $185,90.

Vajaus komitetas — specialus studentų komitetas Toronte — pereitą savaitę Toronto organizacijoms išsiuntinėjo specialius laiškus, prašydamas paremti vajų savo auka. Savo auką bei čekį, išrašytą "Lituanus" vardu,, galima siųsti komiteto adresu — 121 Beatrice St., Toronto 3, Ont. — arba: Kredito Kooperatyvas "Parama", 1129 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Ten pat galima savąją auką įmokėti į "Lituanus" sąskaitą — Nr. 1041.

Kęstutis Simanavičius birželio 5 d. Niujorko City College gavo inžinieriaus diplomą. Torontiečių brolių — Jono, Vlado ir Algimanto —šeimos birželio 11 d. tam įvykiui atžymėti suruošė šaunias vaišes. Svečiai jaunajam inžinieriui linkėjo geriausios sėkmės.

Dail. J. Pautienius su ponia ir dukrele pereitą šeštadienį atvyko į Springhurstą, kur dalyvavo p.p. Aušrotų sūnelio krikštynose. Jie žada ten pas dailininko seserį p. Jonaitienę paatostogauti ilgesnį laiką.

Iškilmingas Toronto Lietuvių Vaikų Namų KERTINIO AKMENS PAŠVENTINIMAS įvyks liepos 10 d., sekmadienį, tuoj po 11 val. pamaldų.

Pašventinimas bus atliktas naujoje statybos vietoje Sylvan Ave. prie Dufferin. Pašventinimo apeigoms ir ta proga pritaikintai prakalbai pasakyti yra pakviestas iš Amerikos žinomas visuomenininkas prel. PR. JŪRAS. Tuoj po iškilmių ten pat statybos vietoje ponios pavaišins šaltais gėrimais ir namie keptais pyragais. Visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti.

Rengėjai.

ATEITININKŲ STOVYKLA

prasideda šeštadienį, liepos 9 d., tėvų pranciškonų vasarvietėje New Wasaga. I-ją savaitę stovyklos vadovybę sudaro torontiškiai: S. Juozapavičius — viršininkas, V. Birieta — komendantas, J. Rukšys — berniukų ir sporto vadovas, S. Balsevičienė ir A. Baikutė — mergaičių vadovės, J. Andrulis — ūkvedys. II-ją savaitę, išskyrus torontiškį ūkvedį S. Čepą, stovyklą tvarkys hamiltoniečiai: J. Pleinys — viršininkas, S. Verbickas — komendantas, A. Ankudavičius — komend. pavad. ir berniukų vadovas, G. Latauskaitė ir L. Verbickaitė — mergaičių vadovės, J. Giedraitis — sporto vadovas. Pirmąją pagalbą teiks dipl. slaugė T. Verbickaitė. Stovyklos kapelionu abi savaites bus T. Rafaelis, OFM. Virėjos bus stovyklautojų mamytės: Dilkuvienė, Girčienė, Simonaitienė (visos iš Toronto), Gudinskienė ir Kalmatavičienė (abi iš Hamiltono).

Svečiai kviečiami aplankyti stovyklą, ypač vakarinių užsiėmimų metu ir savaitgaliais. Kaikurie svarbūs įvykiai bus ypatingai paminėti stovykloje, pvz., Žalgirio mūšio 550 metų sukaktis, ateitininkų 50 metų jubilėjus, laisvės kovotojų pagerbimas ir kt. Šių paminėjimų datos bus paskelbtos sekančiame "TŽ" numeryje.

PLB pirm. J. Matulionis ir vicepirm. V. Meilus šį antradienį išvyko į Čikagą ir Vašingtoną, kur turės progos pasiaiškinti kaikuriuos lietuviškos bendruomenės reikalus su įvairių organizacijų atstovais.

Vasaros šokiai

Šį šeštadienį, liepos 9 d., 8 val. vak., Springhurste lietuvių salėje įvyks pirmieji vasaros šokiai. Gros Olympia orkestras.

Visi maloniai kviečiami.

Sporto klubas Vytis.

LIETUVIŲ VAIKŲ NAMAI JAU KYLA!

Nors pamažu, bet sėkmingai Toronto Lietuvių Vaikų Namų statyba varoma pirmyn. Jau išmūrytos sienos ir sukloti lubų metaliniai balkiai. Šį sekmadienį, liepos 10 d., 12 val. p.p. įvyks kertinio akmens šventinimas. Gal laikas ir nelabai patogus, tačiau tikimasi, kad geros valios lietuvis suras valandėlę laiko dalyvauti šventinimo apeigose, bei pasidžiaugti atsiektais laimėjimais.

Kertinio akmens šventinimo apeigas atliks svečias iš JAV Didž. Gerb. prelatas Pr. Juras, daugelio mūsų žinomas, kaip didis lietuvybės apaštalas, josios reikalų skiepytojas bei palaikytojas.

Būtų gražu, kad visos Toronte esančios lietuvių organizacijos kuo skaitlingiausiai dalyvautų ar bent savo atstovus atsiųstų. Tikimasi, kad visa Toronto lietuvių visuomenė, kuri taip gražiai rėmė ir remia seserų darbus Toronte, į šį kvietimą atsilieps ir atsilankys. Mes visi turėsime progos pamatyti kylantį šį pastatą, kuriame mūsų vaikai, o gal ir vaikų vaikai, skleis savo pirmuosius gyvenimo pumpurus lietuvaičių Nek. Pr. Marijos seselių globoje. Be to, ši vieta tarnaus ir mūsų įvairiems reikalams, kaip buvo anksčiau jau seserų paminėta.

Savo atsilankymu parodysime gilų lietuviškų reikalų supratimą.

TLVN rėmėjai.

ATSIŠAUKIMAS Į TORONTO APYLINKĖS LIETUVIŠKĄ VISUOMENĘ

Plačiai nuskambėjo stud. Gedimino Janušonio pareikštas veiksmu protestas Niagara Falls prieš mūsų tautos okupanto atstovus. Viso pasaulio spaudoj tilpo plati informacija dėl šio įvykio. Dalis jaunojo Janušonio žygį kelia net į herojiškumo laipsnį.

Mums, lietuviams, Janušonio žygis yra suprantamas. Kada mes matome, kaip sovietų atstovai yra karališkai priimami, kaip jie, naudodamiesi tarptautinio mandagumo papročiais, varo propagandą laisvuose kraštuose ir gresia šių kraštų, kaipo nepriklausomų valstybių, egzistencijai, kada jie laiko mūsų tautą ir okupuotą ir pavergtą, kasmet ją naikindami išgabenant į Azijos gilumą tūkstančius mūsų jaunimo, kada pasaulis vis daugiau ir daugiau apsipranta su despotijos viešpatavimu ir net yra tendencijų pripažinti esamą status quo, tai Janušonio viešas, atviras ir efektingas protestas gali mus tik džiuginti, kad ne visi nuleido rankas nelygioj kovoj, ir svarbiausia, kad ir mūsų jaunimas gyvena bendrais tautos rūpesčiais ir yra pasiryžęs stoti į kovą už tautos teises.

Janušonis savo protesto forma rizikavo. Jam jau yra iškelta byla teisme kaipo prieš viešosios tvarkos ardytoją.

Skaitome, kad jis savo žygiu nereiškė vien savo asmeniškus nusiteikimus. Jojo byla yra lietuviška byla plačia prasme. Ir todėl mes tą bylą remiame, nenorime ir negalime palikti jo vieno. Jo byla iš esmės imant yra politinė byla, mus visus paliečianti. Suprantama tad bus, kodėl susidarė specialus komitetas šiai bylai remti. Apie tai pranešame plačiajai visuomenei ir kviečiame aktyviai prisidėti ir moraliai ir materialiai.

Aukas šiai bylai vesti prašome **siųsti Toronto apyl. valdybai** — Kredito Kooperatyvas "Parama", einamoji sąskaita Nr. 443 — 1129 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Toronto apylinkės valdyba.

G. Janušonio bylai vesti Toronto apylinkės valdyba yra pasiūliusi KLB Kašto Valdybai sudaryti specialų rėmimo komitetą visai Kanadai.

Per Lenkiją iš Lietuvos pereitą savaitę atvyko Teišerskių šeima — tėvai ir 6 metų dukrelė. Abu Teišerskiai okupantų buvo iš Lietuvos ištremti ir susituokė Sibire. Kai galėjo, grįžo į Lietuvą ir gyveno porą metų Baisogaloje, kol gavo dokumentus išvykti į Lenkiją. Ten jie išgyveno 11 mėnesių. Į Kanadą atvykti jiems pagelbėjo giminaičiai Budreckai.

Willowdale Parke nuo birželio 30 d. kas ketvirtadienį, 8 v. v. vyksta koncertai, kurių programoje pasirodys visa eilė tautinių šokių šokėjų grupių ir kitokių tautinių vienetų. Koncertai vyks iki rugpiūčio 11 d. Juos ruošia The Canadian Council of Christians and Jews, Inc.

Šv. Juozapo ligoninėje J. Zabulioniui padaryta širdies operacija. Ligonis jaučiasi gerai ir tikisi poros savaičių laike apleist ligoninę. Toje pačioje ligoninėje po operacijos sveiksta J. Ignatavičius. S. Klumbys iš šios perkeltas į Queen Elizabeth ligoninę.

UKRAINOS LAISVĖS KOVOTOJO

gen. R. Šukievič - Čuprinkos 10 metų mirties sukaktis didingai paminėta birželio 26 d. ukrainiečių suvažiavimo Toronte. Buvo svečių iš įvairių Kanados provincijų ir JAV. Po bažnytinių pamaldų viešas minėjimas prasidėjo 3 val. p.p. parodų aikštėje. Kalbėjo Ir. Malašuk, Kanados Lygos Ukrainai išlaisvinti pirmininkas; Prancūzų senato narys ir NATO tarpparlamentarinės komisijos pirmininkas gen. Bethouart; ilgą, grynai akademinio pobūdžio kalbą apie teisę ir laisvę pasakė Kanados teisingumo ministeris Davis Fulton. Kalbėjo dar Toronto miesto kontrolierius E. Sommerville, aną savaitę atsisakęs pasveikinti rotušėje Maskvos burmistrą. Toronto miesto burmistras N. Phillips, federacinio parlamento atstovai J. Kucherepa, Arthur Maloney ir Ontario provincijos parlamentaras E. Thompson. Kalbas pabaigė iš JAV atvykęs profesorius I. Wowchuk, Ketturioms Ukrainos laisvėms ginti organizacijos pirmininkas.

Dalyvavo daug kitų tautų organizacijų atstovų, jų tarpe visų pabaltiečių. Lietuvius atstovavo dr. M. Anysas su ponia ir dr. J. Kaškelis.

6 val. vak. prasidėjo koncertas su labai turtinga programa, kuris tęsėsi ligi po 9 val.

Dominion dienos proga pereitą penktadienį Mutual Corporation League Toronte buvo suruošusi neokanadiečių paradą, kuriame dalyvavo ir 4 lietuvių mašinos su plakatais bei vėliavėlėmis. Paradas prasidėjo Christie parke, per Bloor pasuko į Queens parką, kur kalbas pasakė lygos pirm. Jakubec, Stimson, MPP, kontrolierė Newman ir kt. Deja, organizatoriai paradą pradėjo reklamuoti tik paskutinę savaitę, tad dalyvių buvo permažai

Sugavo didžiausią žuvį

Torontietis P. Kerberis, R. Cholkan įstaigos nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo agentas, ilgąjį savaitgalį praleidęs pas pp. Kuzmickus, Magnetawan ežere sugavo 12 svarų pickerel.

Onutės Žekaitės ir Leono Radzevičiaus sutuoktuvės įvyks liepos 20 d. šv. Jono Kr. bažnyčioje.

Toronto universitetas paskelbė humanitarinio fakulteto pirmus ir antrus metus bagiusių ir stipendijas bei premijas gavusių sąrašą. Jame randame ir tris lietuvaites: psichologijos studijas tęsti stipendiją gavo antrus studijų metus baigusi Sigita Skirgailaitė (Ramanauskienė), pažangumo premiją gavo generalinio kurso antrus metus baigusi Neris S. M. Karosaitė ir Agnes Kelly premiją gavo Gražina Skirgailaitė, baigusi pirmus studijų metus.

Petras Galkus, anksčiau gyvenęs 86 Montrose Ave., Toronto, Ont., yra ieškomas iš Lietuvos. Laišką prašom atsiimti arba, kas žino jo adresą, prašom pranešti "TŽ" administracijai.

MONTREAL, Que.

Naujųjų kanadiečių diena įvyksta liepos 10 d. Cap de la Madelaine šventovėje. Specialus traukinys iš Montrealio Windsoro stoties tą sekmadienį išeis 8 val. ryto, sustos Westmount, Montreal West ir Park Ave. stotyse, kur paims maldininkus. Provinciniai autobusai važinėją tarp Montrealio ir Quebeco šiauriniu krantu sustoja ties Cap de la Madelaine šventove. Pamaldos prasidės 11 val., o popietinė pocesija 2.30 val.

AV parapijos klebonas dėkoja J. Kęsgailienei už labai gražias gėles prie bažnyčios durų pasodintas, Petrui Lukošeičiui už maloniai suteiktą agronominę pagalbą ir seselėms už dvi varines vazas gėlėms didžiajam altoriui.

Tėv. Jonas Borevičius, SJ, ir visi Jonai ir Jonės nuoširdžiai dėkoja KLK Mot. D-jai už taip puikiai suruoštas Jonines, ypatingai josios sumaniai valdybai ir visiems už malonius sveikinmus, linkėjimus ir dovanas.

AV parapijos raštinė liepos ir rugpiūčio mėnesiais veiks: rytais 9-12 val., vakarais 7-9 val.

Tėv. Juozas Aranauskas, SJ, išvyko vasaros poilsiui. Montrealin grįš liepos mėnesio pabaigoje.

Tėv. Stasys Kulbis, SJ, kapelionauja neokanadiečių stovykloje, kur lietuviai berniukai sudaro dalyvių daugumą. Vėliau jis dalyvaus lietuvių skautų stovykloje Toronte ir šio mėnesio pabaigoje Montrealio skautų stovykloje.

Inž. Petro ir Karolinis Kubilių dukra pakrikštyta Audros Monikos Pranės vardais. Krikšto tėvais buvo Juozas Lukoševičius ir Morta Paknienė.

Montrealio skautų stovykla bus liepos 16-21 dienomis prie gražaus Rawdon miestelio, Lauryno kalnuose. Norintieji dalyvauti stovykloje, prašomi kreiptis į Montrealio skautų-čių vadovybes.

Užsakai AV bažnyčioje: Karolinos Kleizaitės su Edvard Vojtovič, priklausančiu ukrainiečių šv. Dvasios parapijai, ir Juozo Lukoševičiaus su Rūta Šližaite.

Tėvas Tarcizijus Garbukas, OFM, iš St. Catharines yra atvykęs į Montrealį, kur žada kiek ilgiau pagyventi. Aną sekmadienį jis atlaikė šv. Mišias AV bažnyčioje.

DISTRICT ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke St. W. VI. 2-8501

F. Yasutis	LA. 2-7879
A. Markevičius	CR. 9-9793
P. Adamonis	RA. 2-2472
P. Baltuonis	LA. 6-2084
Pr. Rudinskas	HU.1-2957
S. Kuliavas, sekret.	RA. 5-4247

Sekit mūsų skelbimus apie paskirus objektus "NL", "TŽ", "La Press".

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas veikimas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

Mielus varpiečius
RŪTĄ VALDŽIŪTĘ
ir
ANTANĄ JAKUBAITĮ,
sukūrusius šeimos židinį, sveikina
Toronto Lietuvių Choras "Varpas".

VASAROS STOVYKLA 7-14 METŲ JAUNIMUI

įvyks naujai įrengtoje tėvų pranciškonų stovyklavietėje New Wasagoje, Ont., liepos 30 - rugp. 14 d.d. Ją organizuoja Prisikėlimo parapijos sporto klubas Aušra.

Stovyklos (liepos 30 - rugp. 14 d.) vadovybę sudarys: T. Paulius, OFM — dvasios vadas, K. Batura ir J. Rukšys — komendantai, mokytojos B. Sapijonienė ir A. Kuolienė — mergaičių vadovės; dr. J. Urbaitis ir gailest. sesuo N. Latauskaitė — sveikatos personalas, mokytojai L. Virbickaitė ir M. Vitalis — pedagoginės - kultūrinės programos vadovai; mokyt. P. Vyskupaitis ir K. Šapočkinas — sporto - žaidimų vadovai; A. Sapijonis ir J. Tamulionis — ūkio vedėjai.

Šeimininkaus stovyklautojų mamytės: A. Astrauskienė, Baltaduonienė, Barakauskienė, E. Čepienė, Čižikienė, Genienė, Juzukonienė, Puterienė, Simonaitienė ir P. Urbonienė. Štabo personalas vadovaus savaitėmis; šeimininkės dirbs pamainomis.

Pagelbiniame personale talkins vyresnio amžiaus berniukai ir mergaitės.

Stovyklos mokestis dviem savaitėm: 1 stovyklautojui $30, 2 iš tos pačios šeimos — $50, 3 ar daugiau — $65.

Registruotis iki liepos 23 d.: T. Paulius, OFM, Francsican Fathers, 32 Rusholme Prk. Cr., Toronto 3, Ont. Tel. LE. 3-0621 arba LE. 3-0977.

Nuoširdus ačiū Prisikėlimo parapijos Tretininkų kongregacijai, kuri iš savo kuklių santupų apmokėjo 3 neturtingiems vaikučiams Aušros stovyklos mokestį $65.

Kanados lietuvių studentų stovykla įvyko pereitą savaitgalį pp. Tamošaičių ūky prie Kingstono. Dalyvavo 43 studentai bei studentės iš Toronto, Montrealio, Otavos ir Hamiltono. Studijinėj programoj dr. H. Nagys skaitė paskaitą apie lietuvių liaudies dainų poeziją, prie laužo pasirodė išraiškos šokio menininkė Vaitkūnaitė, akt. Barauskas ir kt.

Rochesterietės Inos Vidmanaitės ir inž. Prano Gvildžio sutuoktuvės įvyks rugpiūčio 20 d. šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje Rochester, N.Y.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte, be baldų. Tel. LE. 2-8531.

Važiuojantis mašina į Springhurst vasarvietę liepos 9 d., jei galėtų paimti šeimą vieno suaugusio ir 2 vaikų, prašome skambinti tel. LE. 4-7328.

Ūkyje prie Springhursto vasarvietės išnuomojami vasarotojams kambariai. Skambinti tel. RO. 7-1535.

Springhurst vasarvietėje išnuomojamas vasarnamis ant ežero kranto, 2 kambariai ir virtuvėlė. Tel. RO.7-8624.

Springhurst vasarvietėje išnuomojamas vasarnamis liepos paskutinei savaitei. Tel. RO. 6-5738.

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS? Ant gražiojo Georgian Bay kranto išnuomojama vila, dvigubos pavienės kabinos ir kambariai. Kabinos pritaikytos betkokiam orui ir aprūpintos geriausiu artezinio šulinio vandeniu. 4th Ave., Oakview Beach, "Nida Lodge". Toronte tel. RO. 9-6198. Skambinti po 5 val. vak. Savininkai B. ir B. Dambrauskai.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS VELTUI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE
Įsteigta nuo 1900 m.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

HIGH PARK - BLOOR

$20.000 pilna kaina, atskiras, moderniškas mūro namas, 9 kambariai, 2 vonios, naujas vandeniu alyva šildymas, 2 mūriniai garažai. Greitas užėmimas. Įmokėti apie $10.000 arba augštesnė kaina su mažesniu įmokėjimu.

RONCESVALLES - DUNDAS

$14.500 pilna kaina, atskiras plytų namas. 6 nepersieinami kambariai, 2 virtuvės, 2 vonios, garažas, alyvos apšildymas, mažas įmokėjimas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

RONCESVALLES - GEOFREY

$4.000 įmokėti, 7 kambariai per du augštus, vandeniu alyva šildomas, geras morgičius. Kaina $19.500.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

Toronto Vlado Putvio šaulių kuopos pirmininką
JURGĮ PREIKŠAITĮ ir šeimą,
motinai Lietuvoje mirus,
nuoširdžiai užjaučiame
Kuopos valdyba ir šauliai.

Mielam prieteliui
VYTAUTUI STUKUI,
jo šeimai ir giminėms,
jo mamytei Lietuvoje mirus,
gilią užuojautą reiškia
F. ir V. Urbonai,
V. Bačėnas,
I. ir R. Paškauskai.

Mielą VYTAUTĄ STUKĄ ir jo šeimą,
jo mylimai mamytei mirus Lietuvoje,
gilią užuojautą reiškia
Ada ir Pranas Čeponiai.